

T.C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

**TERS YÜZ SINIF MODELİNİN 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ
ÜRETİM DAĞITIM VE TÜKETİM ÜNİTESİNDE UYGULANMASININ
AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESMA UZUN

DANIŞMAN

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ FUNDA VARNACI UZUN

AKSARAY 2019

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

TERS YÜZ SINIF MODELİNİN 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ
ÜRETİM DAĞITIM VE TÜKETİM ÜNİTESİNDE UYGULANMASININ
AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESMA UZUN

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi FUNDA VARNACI UZUN

AKSARAY 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren (24) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Esmâ
Soyadı : UZUN
Bölümü : Sosyal Bilgiler Eğitimi (Tezli Y.L.)
İmza :
Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Ters Yüz Sınıf Modelinin 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Üretim Dağıtım Ve Tüketim Ünitesinde Uygulanmasının Akademik Başarıya Etkisinin İncelenmesi

İngilizce Adı : The Investigation of the Effect of the Application of Flipped Classroom on 7th Class Social Studies in the Production Distribution and Consumption Unit on Academic Achievement

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uydugumu, yararlandigim tum kaynaklari kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttigimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Esmâ UZUN

İmza:

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Esma UZUN tarafından hazırlanan “Ters Yüz Sınıf Modelinin 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Üretim Dağıtım ve Tüketim Ünitesinde Uygulanmasının Akademik Başarıya Etkisinin İncelenmesi ” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Funda VARNACI UZUN

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

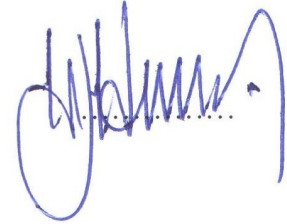
Üye: Doç. Dr. Şenay GÜNGÖR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi,
Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Tahsin YILDIRIM

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü,
Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

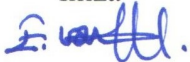
Tez Savunma Tarihi: 10/06/2019

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 11/07/2019 tarih ve 2019/28-20 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Öğrenci

Esma UZUN

İmza

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU

İmza

TEŐEKKÜR

Çalışma sürecimin her aőamasında, hiçbir zaman desteğini esirgemeden, sabrı ve ilgisiyle beni her zaman motive eden değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Funda VARNACI UZUN'a ve öğrenim hayatım boyunca bana katkı sağlayan tüm hocalarıma vermiş olduğu tüm desteklerinden dolayı sonsuz teőekkürler.

Yüksek lisans sürecim boyunca daima destek olan Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü ailesine teőekkür ederim.

Eğitim hayatım boyunca her türlü durumda varlığını daima yanımda hissettiğim, maddi ve manevi tüm desteklerini gördüğüm aileme sonsuz teőekkürler. Yüksek lisans eğitimim boyunca benden yardımını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen değerli arkadaőım Cebrail DEĞİRMENCİ'ye çok teőekkür ederim.

Bu çalıőmamın eğitim öğretim camiasına katkı sağlamasını ve bu alandaki araştırmalara bir yol gösterici olmasını temenni ederim.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TERS YÜZ SINIF MODELİNİN 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ
ÜRETİM DAĞITIM VE TÜKETİM ÜNİTESİNDE
UYGULANMASININ AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİNİN
İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Esmâ Uzun / Aksaray 2019

ÖZET

Bu tez çalışmasının amacı, Ters Yüz Sınıf modelinin 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersi Üretim Dağıtım ve Tüketim ünitesinde uygulanarak öğrencilerin akademik başarılarına olan etkisini değerlendirmektir. Çalışma 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde Şanlıurfa iline bağlı Viranşehir ilçe merkezinde bulunan resmi bir devlet ortaokulunda 27 öğrenciden oluşan deney grubu ve 27 öğrenciden oluşan kontrol grubu olmak üzere toplamda 54 öğrenciye uygulanmıştır. Deney grubunda konular öğretmen tarafından çekilmiş ders videoları şeklinde öğrencilere dağıtılıp dört hafta etkinliklerle beraber işlenirken, kontrol grubunda ise mevcut öğretim programı ile konular işlenerek tamamlanmıştır. Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından Eğitim Bilişim Ağı ve Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı örnek alınarak bir başarı testi geliştirilmiştir. Üretim Dağıtım ve Tüketim ünitesi kapsamında bu başarı testi öğrencilere ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Başarı testi verileri, SPSS programından faydalanılarak analiz edilmiştir. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin akademik başarı testine ait ön test puanları arasında ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesinde “İlişkisiz Örneklem T-Testi” kullanılmıştır. Her iki grubun kendi içerisinde ön test ve son test puanları arasındaki değişimi incelemek için ise “İlişkili Örneklem T-Testi” kullanılmıştır. Çalışma sonunda, Ters Yüz Sınıf modelinin sosyal bilgiler dersi Üretim Dağıtım ve Tüketim ünitesinde uygulanmasının öğrencilerinin akademik başarılarına katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Bilim Kodu :
Anahtar Kelimeler : Nicel Araştırma, Ters Yüz Sınıf Modeli, Üretim, Dağıtım ve Tüketim
Sayfa Sayısı : 138
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Funda VARNACI UZUN

AKSARAY UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
THE INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE APPLICATION
OF FLIPPED CLASSROOM ON 7TH CLASS SOCIAL STUDIES IN
THE PRODUCTION DISTRIBUTION AND CONSUMPTION UNIT
ON ACADEMIC ACHIEVEMENT

Master Thesis

Esma Uzun / Aksaray 2019

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate the impact on the academic achievement of the students by implementing the Flipped Classroom on the Production Distribution and Consumption Unit in 7th grade social studies classes. This research was implemented in the academic year of 2018-2019 to a total of 54 students in which there were 27 students in experimental group and 27 students in control group in an official state secondary school located in the Viranşehir district center of the province of Şanlıurfa. While the subjects in the control group were distributed to the students in the form of lecture videos taken by the teacher during the four-week activities, the subjects in the control group were completed by teaching with the current curriculum. In this context, a success test was developed by the researcher taking as an example of the Education Informatics Network and Morpa Campus Education Software. This success test was applied to students as a pre-test and post-test within the scope of Production Distribution and Consumption Unit. 7 / A class was identified as a control group and 7 / B class was identified as an experimental group. The data of success test was analyzed by using SPSS program. “The Unrelated Samples T-Test” was used to determine whether there was a difference between the pre-test scores of the academic achievement test and the post-test scores of the students in the experimental and control groups. In order to examine the difference between the pre-test and post-test scores of both groups, “Related Samples T-Test” was used. At the end of the research, it was determined that the application of Flipped Classroom in Social Studies in Production Distribution and Consumption unit, contributed to the students' academic success. Based on the findings of the research, it was determined that the academic achievement scores of the experimental group applied to the Flipped Classroom were more significant than the scores of the control group which were applied to the current curriculum.

Science Code :

Keywords : Quantitive Search, Production, Distribution and Consumption, Flipped
Classroom

Page Number : 135

Supervisor : Assist. Prof. Dr. Funda VARNACI UZUN

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	
ABSTRACT.....	ix
İÇİNDEKİLER.....	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xv
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvi
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
GİRİŞ	
1.1. Çalışmanın Temel Amacı.....	3
1.2. Çalışmanın Önemi.....	4
1.3. Problem Durumu.....	4
1.4. Alt Problemler.....	5
1.5. Sayıtlar.....	5
1.6. Sınırlılıklar.....	6
1.7. Tanımlar.....	6
İKİNCİ BÖLÜM.....	8
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1. Sosyal Bilgiler Kavramı ve Tanımı.....	8
2.1.1. Dünyada Sosyal Bilgiler Dersinin Gelişimi.....	9
2.1.2. Türkiye’de Sosyal Bilgiler Dersinin Gelişimi.....	10
2.2. Eğitim Teknolojileri.....	11
2.2.1. Harmanlanmış Öğrenme.....	12
2.2.2. Eğitim Teknolojileri ve Harmanlanmış Öğrenme İlişkisi.....	14
2.2.2.1. Harmanlanmış Öğrenmenin Avantajları.....	15
2.2.3. Ters Yüz Sınıf Modeli.....	16
2.2.3.1. Ters Yüz Sınıf Modelinin Tarihsel Gelişimi.....	19
2.2.3.2. Ters Yüz Sınıf Modelinin Avantajları.....	21
2.2.3.3. Ters Yüz Sınıf Modelinin Dezavantajları.....	22
2.2.3.4. Ters Yüz Sınıf Modeli İle Geleneksel Model Arasındaki Farklar.....	23

2.3. Sosyal Bilgiler ve Ters Yüz Sınıf Modeli	27
2.3.1. Sosyal Bilgiler ve Eğitim Teknolojilerindeki Gelişimi.....	27
2.3.2. Ters Yüz Sınıf Modelinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanımı.....	29
2.4. Ters Yüz Sınıf Modeli İle İlgili Yapılan Çalışmalar	30
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	36
YÖNTEM	36
3.1. Çalışmanın Modeli	36
3.2. Çalışma Grubu	36
3.3. Deneysel İşlem Öncesi Süreçler.....	36
3.3.1. Deneysel İşlem Basamakları	37
3.3.2. Deneysel İşlem Sonrası Süreç	45
3.4. Veri Toplama Araçları	45
3.5. Verilerin Analizi.....	48
3.5.1 İlişkisiz Örneklemeler T-Testi Analizi Varsayımları	48
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	52
BULGULAR.....	52
4.1. Deneysel Grup Öğrencileri ile Kontrol Grup Öğrencilerinin Ön Test Başarı Puanlarının Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular	52
4.2. Deneysel Grup Öğrencileri ile Kontrol Grup Öğrencilerinin Son Test Başarı Puanlarının Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar	53
4.3. Deneysel Grup Öğrencilerinin Ön Test ve Son Test Başarı Puanları Arasındaki Farklılığın Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	54
4.4. Kontrol Grup Öğrencilerinin Ön Test ve Son Test Başarı Puanları Arasındaki Farklılığın Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar	54
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	56
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	56
5.1 Çalışma Sonuçlarından Çıkan Öneriler.....	59
5.2 Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	60
KAYNAKÇA.....	61
EKLER.....	71
EK-1: Çalışma İzin Belgesi.....	72
EK-2: Veli İzin Belgesi	73
EK-3: Akademik Başarı Testi (Uygulama Öncesi).....	74
EK-4: Madde Analizi Sonuçları	81

EK-5: Akademik Başarı Testine İlişkin İstatistik Verileri	82
EK-6: Belirtke Tablosu	83
EK-7: Akademik Başarı Testi (Uygulama Sonrası).....	84
EK-8: Ders Planı Örnekleri Ve Etkinlikleri	90
EK-9: Deneysel Uygulamaya Yönelik Fotoğraflar.....	113
EK-10: Etik Kurul Onay Formu.....	118
ÖZGEÇMİŞ	120

TABLULAR LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Geleneksel yöntem ile modern yöntemin sınıf ortamında uygulanışı.	26
Tablo 2. Maddelerin ayırt edicilik değer aralıkları ve karşılıkları	46
Tablo 3. Pilot olarak uygulanan başarı testinin madde güçlük ve madde ayırt edicilik değerleri	47
Tablo 4. Pilot olarak uygulanan başarı testinin kr 20 alfa değeri ve test analizi sonuçları.....	48
Tablo 5. Ön test puanlarına ilişkin normallik testi sonuçları	49
Tablo 6. Son test puanlarına ilişkin normallik testi sonuçları.	50
Tablo 7. Ön test puanları varyansların homojenliği testi sonuçları.....	50
Tablo 8. Son test puanları varyansların homojenliği testi sonuçları.	51
Tablo 9. İlişkisiz gruplar için grup istatistikleri ve t-testi sonuçları.....	52
Tablo 10. İlişkisiz gruplar için grup istatistikleri ve t-testi sonuçları.....	53
Tablo 11. Deney grubu öğrencileri için ön test ve son test grup istatistikleri ve t-testi sonuçları.....	54
Tablo 12. Kontrol grubu öğrencileri için ön test ve son test grup istatistikleri ve t-testi sonuçları.....	54

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1. Ders içeriğinin aktarılmasında teknoloji kullanımına göre harmanlanmış öğrenme ve ters yüz sınıf modelinin yeri.....	12
Şekil 2. Flipped Learning Process	16
Şekil 3. Sınıf Modellerinin Farkı	18
Şekil 4. Zaman akışına göre “Geleneksel sınıf” ve “Ters yüz sınıf” karşılaştırılması.	23
Şekil 5. Bloom taksonomisi üzerinde “Geleneksel sınıf modeli” ve “Ters yüz sınıf modeli”nin karşılaştırılması.	24
Şekil 6. Bloom taksonomisine göre geleneksel öğrenme modeli ile ters yüz edilmiş öğrenme modelinin karşılaştırılması.....	25
Şekil 7. Deney grubu sınıf oturma planı.....	38
Şekil 8. Kontrol grubu sınıf oturma planı.....	39

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

%	Yüzde
Akt	Aktaran
Ed	Editör
f	Frekans
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
N	Denek Sayısı
p	Anlamlılık
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler için istatistik programı)
ss	Sayfa sayısı
t.y	Tarihsiz Yayın
vb	ve benzeri
vd	ve diğerleri

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Eğitimin toplumların yaşamlarında önemli bir yer tuttuğu şüphesiz herkes tarafından kabul görmektedir. İnsanlık tarihinin başlangıcından bu yana, toplumların eğitime verdikleri önem giderek artmıştır. Toplumlar çok uzun yıllardan beri her zamanda ve dönemde eğitime odaklanmışlardır. Temel seviyede sayılabacak bilgiler eski toplumlardan beri bireylere aktarmada kullanılmıştır (Bilen, 2006).

Eğitim bir toplumun yükselmesi geleceğe emin adımlarla bakabilmesi noktasında son derece önem arz etmektedir. Toplumlar gerek eğitim seviyelerini gerekse eğitimi nitelikli hale getirmek için çaba sarf etmektedirler. Çeşitli kademelerden oluşan eğitim sürecinde her aşama kendi içerisinde değerlidir. Geleceğe emin adımlarla bakacak bireylerin yetiştirildiği bu sürece titizlikle yaklaşılması gerekmektedir. Bu noktadan yola çıkarak eğitimi bir şekillendirme süreci olarak da düşünebiliriz (Çelik, 1994).

İlköğretim kurumları yurttaşları yetiştirme ve yaşama hazırlama görevini üstlenmiştir. Bu kurumlarda birçok ders okutulmakta ve bu doğrultuda bireyler donatılmaktadır. Sosyal bilgiler dersi de bunlardan biridir ve ayrı bir öneme sahiptir. Sosyal Bilgiler, vatandaşlık bilgilerinin edinilmesinde katkı sağlayan, beşeri bilimlerle birlikte insanın kendini geliştirmesi ve toplumda var olabilmesi için çeşitli bilim dallarını bünyesinde barındıran bir alandır. Aslında bu alan, çok özel ve önemli bir amaca hizmet etmektedir. Çok farklı kültürlerin bir arada olduğu bir arada yaşadığı toplumlarda karşılıklı saygıyı, sevgiyi, anlayışı ve birçok duyguyu aynı dünyada yaşadığı insanlara aktarmasında yardımcı olmayı amaçlamaktadır (Savage ve Armstrong, 1996 Akt. Öztürk, 2006). “Sosyal Bilgiler öğretiminin temel amaçları, geleceğin etkin yurttaşlarında karar verme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesidir” (Barth, 1991; Barth ve Demirtaş, 1997 Akt. Öztürk, 2006).

Geçmişten bugüne bakıldığında; Sosyal Bilgiler öğretimi, birçok farklı akımdan ve durumdan etkilenmiştir. Sosyal Bilgiler yalnızca vatandaşlık, coğrafya ve tarih bilgisinin birleştirilmesi olarak düşünülmemelidir. Bunların ötesinde Sosyal Bilgileri öğrenmek

isteyen bireyler, esasında insanların kendi aralarındaki iletişimlerinin nasıl olması gerektiğini ve bunun toplumdaki karşılığının ne derecede olduğunu öğrenirler (Akar, 2001).

Sosyal Bilgiler tanımlanması zor bir alandır. Bunun nedeni ise, insanları ve onların yaşamlarını konu almasıdır. Bu yönüyle tarih ve coğrafya gibi alanları tanımlamak Sosyal Bilgiler alanını tanımlamaktan daha kolaydır. Çünkü farklıdır, bu farklılığın temelinde vatandaşlık bilinci kazandırmak vardır (Doğanay, 2003). Zamanla ortaya çıkan teknolojiye gelişmeler de bu alanı etkilemiştir. Çünkü zamanla değişen kültürler ve insanların ortak mirasları Sosyal Bilgilerin yeniden şekillenmesinde rol oynamıştır (Ata, 2006).

Teknolojinin eğitimde kullanılmaya başlanması ile ortaya çıkan eğitim teknolojileri eğitime birçok fayda sağlamıştır. Bunlardan ilki öğrenciye istediği zaman eğitim yapabileceği olanağı vermesidir. Bu sayede öğrenci eğitimini kendi uygun koşullarında alabilmektedir. Diğer bir yararı internet ya da canlı konferanslar gibi teknolojiler sayesinde birinci elden kaynağa ulaşabilmesidir. Yine teknoloji sayesinde ülkenin ve dünyanın her yerine ulaştırılabilen eğitim ortamları ile öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği de sağlanabilmektedir. Eğitim ortamının öğrenciye sunduğu olanakların artmasıyla birlikte, öğrenci çoklu ortamları kullanarak yaratıcılığını ortaya koyabilmektedir. Yine teknoloji sayesinde bireysel ve hızlı öğrenme olanağı elde edilmektedir. Öğrencilerin eğitimde daha aktif bir rol alması ile onlara daha etkili bir öğrenme sağlanmaktadır (İşman, 2005). Ayrıca bilinen bir gerçek olarak internet teknolojisi insanlar artık her ortamda her türlü imkâna ulaşabilmektedir. Birde teknolojik cihazların artışının internet ile birleşmesi doğal olarak internet kullanımını daha da arttırmaktadır. Bu teknolojik cihazlardan en dikkat çekenleri akıllı cep telefonları ve bilgisayarlardır.

Gelişen ve değişen süreçte eğitim sisteminin aynı kalması, geleneksel eğitim sisteminin uygun olabileceği düşüncesinin yetersiz kaldığı düşünülmektedir. Teknolojinin hayatımızın içine girdiği bu süreçte, eğitimde de farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması kaçınılmaz olmaktadır. Sınıf ortamında öğretmen rehberliğinde aktif olan öğrencinin, sınıf dışında da aktif olması eğitimin öncelikli amaçlarından biridir. Öğrencinin hem sınıf içinde hem de sınıf dışında aktif olacağı yöntemlerin seçilmesi, uygun araç-gereç ve eğitim ortamının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

Son yıllarda eğitimin çeşitli kademelerinde kullanılmaya başlanan modellerden biri de Ters Yüz Sınıf modelidir. Öğrencilerin derse olan ilgisini çekebilmek, derse aktif katılımlarını sağlamak için Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenciler için ilgi çekici olabileceği düşünülmektedir.

Ters Yüz Sınıf modeli, öğretmen tarafından anlatılacak konunun önceden hazırlanarak öğrencilere belli bir öğrenme platformu üzerinden, okul dışında sunulması ve öğrencilerin konuları derse gelmeden önce paylaşılan platformlardan takip ederek sınıfa hazırlıklı bir şekilde gelmesidir. Ayrıca bu model, öğrencilerin sınıf ortamında konular ile ilgili bireysel ve gruplar halinde problem çözme, araştırma, tartışma, drama gibi etkinlikler yapılarak o konuyu derinlemesine kavraması olarak tanımlanabilir (Gençer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014).

Ters Yüz Sınıf modeli, yüz yüze öğrenmenin, uzaktan eğitimle harmanlandığı bir öğrenme modelidir. Bu modelde amaç; etkileşimli bir öğrenme ortamı içerisinde herhangi bir araca bağımlı kalmadan hareket imkânı sağlamaktır. Bu da aktif bir öğrenme ile aktif bir etkileşimli ortam oluşturacaktır (Demiralay, 2014).

Flipped classroom ifadesinin dilimize çevrilmiş şekli ve literatürde sıklıkla kullanılan karşılığı Ters yüz sınıf modeli olduğu için yapılan çalışmada bu ifadeyi kullanmak uygun görülmüştür.

Ayrıca bu model sayesinde ezbere dayalı bir ders olarak görülen Sosyal Bilgiler dersinin öneminin daha iyi anlaşılacağı, sınıf ortamında etkinlikler yoluyla daha etkili bir öğretim gerçekleştirileceği ve bunun tüm ders programına uygulanabilmesi açısından öğretmenler ve araştırmalara yardımcı olacağı düşünülmektedir.

1.1. Çalışmanın Temel Amacı

Bu çalışmanın asıl amacı 7.sınıf Sosyal Bilgiler dersi Üretim, Tüketim, Dağıtım ünitesinin Ters Yüz Sınıf modeli ile işlenmesinin öğrencilerin akademik başarılarına olan etkisini değerlendirmektedir. Ayrıca Ters Yüz Sınıf modeline göre derslerin yürütüldüğü öğretim ile programa göre derslerin takip edildiği öğretim arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmak hedeflenmiştir.

Bu hedef çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Ters Yüz Sınıf modelinin, öğrencilerin akademik başarılarına etkileri nasıldır?
2. Ters Yüz Sınıf modeline ile ders alan öğrenciler ile geleneksel program ile ders alan öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.2. Çalışmanın Önemi

Bu çalışma son dönemlerde eğitimin birçok kademesinde kullanılan ters yüz sınıf modelinin ders başarısına olan etkisini ölçmesi açısından önem arz etmektedir.

Günümüzde teknolojinin gelişimiyle birlikte, internet, akıllı telefon, tablet, bilgisayar gibi araçlar büyük küçük her insan için önemli bir unsur olmuştur. Teknolojinin yaşamımızın her alanına girdiği bu süreçte eğitim alanında da yeni yöntemler ve yaklaşımlar ortaya çıkmıştır (Aktaş, 2012) .

Yapılandırmacı yaklaşımın öğrenciyi merkeze alarak, süreç içerisinde aktif kıldığı modellerden biri de ters yüz sınıf modelidir (Ünsal, 2007). Ters Yüz Sınıf Modelinin derslerde kullanılmasının, öğrencilerin derse aktif bir şekilde katılmalarını sağlayacağı düşünülmektedir. Bu modelde öğrenciler temel düzeydeki bilgilere okula gelmeden önce bireysel olarak ulaşabilmektedirler. Okulda ise konu ile ilgili çok sayıda etkinlikler ve üst düzey düşünme becerileri kullanabilecekleri çeşitli aktiviteler yapılmaktadır (Görü Doğan, 2015).

Bu model ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde Sosyal Bilgiler dersinde uygulanmasıyla ilgili az sayıda çalışma yapıldığı görülmüştür. Sosyal Bilgiler dersinin konularının ezbere dayalı olduğu görüşü ve buna bağlı olarak sıkıcı bulunmasının, bu model ile ortadan kalkacağı tahmin edilmektedir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin en önemli problemlerinden birisi ders saati içinde etkinliklere ayıracak zamanın yeterli olmaması ve konuların yetiştirilememesidir (Karadeniz ve Ulusoy, 2015). Ters yüz sınıf modelinin uygulanmasıyla birlikte öğretmenlerin zaman probleminin çözüleceği, öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde aktif olacakları bir ortam oluşacaktır.

1.3. Problem Durumu

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesiyle birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da değişimler meydana gelmiştir. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin hedefi topluma uyum sağlayabilen, kendi kararlarını verebilen, öğrenmenin sorumluluğunu alabilen ve problemlerini çözebilen, eleştirel düşünme becerisine sahip bireyler yetiştirmektir (İşman, 2005).

Eğitim anlayışındaki değişim ve gelişmelerin farklı öğrenme, yaklaşım ve yöntemleri beraberinde getirdiği bir gerçektir (Sevim, 2018). Bu yeni yaklaşımlardan bir tanesi de ters yüz sınıf modelidir. Bu model sayesinde öğrenciler sınıf dışında internet, bilgisayar, akıllı

telefon, tablet gibi teknolojik araçlarla derse gelmeden önce konuyu öğrenir, sınıfa geldiklerinde ise öğrendikleri konu ile ilgili etkinlik ve uygulama yaparlar (Strayer, 2012). Ters yüz sınıf modeli İngilizce “Flipped Classroom” olarak ifade edilir.

Ters yüz sınıf modeli, öğrencileri aktif öğrenmeye teşvik eden, ileri düzey öğrenme basamaklarına hitap eden yöntem ve tekniklerin sınıf içinde ve sınıf dışında kullanılmasını sağlayan bir modeldir (Karaman, 2018). Ayrıca bu modelin temelinde de yapılandırmacı yaklaşım ve aktif öğrenme yer almaktadır. Bu modelde öğretmen sınıf içinde ders anlatan değil, rehberlik edendir. Sınıf içindeki etkinlikleri düzenleyen, kolaylaştıran kişidir. Ters yüz sınıf modelinin Sosyal Bilgiler dersinde kullanılmasının verimli bir öğrenme ortamı oluşturacağı düşünülmektedir. Bu model Sosyal Bilgiler ders saatinin az olması nedeniyle mevcut sürecin işleminde oluşan sorunları da ortadan kaldırmaktadır.

Tüm bunlar düşünüldüğünde Ters yüz sınıf modelinin Sosyal Bilgiler dersi 7.sınıf “Üretim, Tüketim ve Dağıtım” ünitesinde kullanılmasının akademik başarıya katkısının tespit edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın problem cümlesi “Ters Yüz Sınıf Modelinin, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi “Üretim, Tüketim ve Dağıtım” Ünitesinde Uygulanmasının Akademik Başarıya Etkisi Nedir?” şeklindedir. Çalışmanın alt problemleri ise şu şekildedir:

1.4. Alt Problemler

- 1) Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
- 2) Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
- 3) Deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
- 4) Kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?

1.5. Sayıtlar

- 1) Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ve zekâ açısından birbirlerine yakın oldukları varsayılmıştır.

2) Çalışmaya katılan öğrencilerin tüm başarı testi sorularına içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.

3) Başarı testine katılım gösteren öğrencilerin birbirinden etkilenmediği varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

1) Bu çalışma Şanlıurfa ili Viranşehir ilçe merkezinde bulunan bir devlet okulunda 7/A ve 7/B sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

2) 2018-2019 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

3) Çalışma 7. Sınıf “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” üniteleri ile sınırlıdır.

4) Uygulama süreci dört hafta ile sınırlıdır.

5) Çalışmadaki veri toplama araçları başarı testi sorularıyla sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Sosyal Bilgiler: Sosyal ve beşeri bilimleri vatandaşlık yeterliliklerini geliştirmek amacıyla kaynaştıran; antropoloji, arkeoloji, ekonomi, coğrafya, tarih, hukuk, felsefe, psikoloji, siyaset biliminin yanı sıra beşeri bilimler, matematik ve doğa bilimlerden kendine mal ettiği içerikleri de içinde barındıran bir çalışma alanıdır (Savage ve Armstrong, 1996).

Eğitim Teknolojisi: Eğitimin sürdürülebilmesi için gerekli olan davranışları ve süreçleri belirleyerek deneyim kazandırabilme faaliyetleriyle ilgili olarak öğretim ortamını ayarlama etkinliğidir (Alkan, 1997).

Harmanlanmış Öğrenme: Yüz yüze öğretim ile uzaktan öğretimin güçlü yönlerinin kaynaştırılmasıyla ortaya çıkan, teknolojinin imkânlarından da faydalanarak eğitim ortamında kullanılan bir yaklaşımdır (Ünsal, 2007).

E-öğrenme: E-öğrenme, internet veya bir bilgisayar ağı bulunan platform üzerinden sunulan Web-tabanlı bir eğitim sistemidir (Aytaç, 2000).

Ters Yüz Sınıf Modeli (Flipped Classroom): Sınıf içinde verilen yüz yüze eğitim ile sınıf dışında ders videoları, ses kayıtları gibi çeşitli araçlarla yapılan eğitimin birleştirilip harmanlamasıdır (Demiralay ve Karataş, 2014).

Ön Test: Çalışmaya başlamadan önce kontrol ve deney gruplarına uygulanacak, programda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanan sorulardan oluşan ölçme aracıdır (Özkan, 2005).

Son Test: Çalışmada uygulanacak program tamamlandıktan sonra öğrencilerin kazanması beklenen hedef ve davranışları ne düzeyde öğrendiklerini belirleyen ölçme aracıdır (Özkan, 2005).

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sosyal Bilgiler Kavramı ve Tanımı

Sosyal Bilgiler tüm insanların ortak yaşamlarını tam olarak ele almaya çalışan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, sosyal bilimlere ait bilimsel ve kavramsal ilerlemelerin eğitim ortamı içine sindirilerek, bireyin toplum içinde gelişmesini sağlamaktadır.

Literatürde Sosyal Bilgiler dersi ile ilgili olarak bir tanım birlikteliğinin olmadığı görülmektedir. Birçok ortak alana hitap etmesinden de kaynaklı olarak Sosyal Bilgilerin farklı tanımları yapılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı, *“Sosyal Bilgiler, bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fiziki çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersidir”* şeklinde bir tanım ile bunu ifade etmektedir (SBDÖP, 2005).

Barth (1991)'in Sosyal Bilgileri, “kritik sosyal konular üzerinde vatandaşlık becerilerinin geliştirilmesi amacıyla sosyal bilimler ve beşeri kavramların disiplinler arası entegrasyonudur.” şeklinde ifade etmektedir.

Otluoğlu ve Öztürk (2003) Sosyal Bilgileri, Sosyal bilimlerin bulgularını bütünleştirerek, öğrencinin seviyesine göre sadeleştiren, öğrencilerin gerçek hayattaki problemlerine çözüm bulabilmeleri ve bunları doğru yerde kullanabilmeleri hedef almış bir program olarak açıklamışlardır.

Sosyal Bilgiler daha önceleri Coğrafya ve Tarih dersi olarak bilinmekte olup günümüzde ise öğrencileri gerçek hayata çok yönlü olarak hazırlayan, bilgiyi ezberletmek ve hazır olarak sunmak yerine, onu ihtiyaçları dahilinde kullanabilen bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Sosyal Bilgiler eğitim alanında ortaya çıkan bir kavram olmakla birlikte, Sosyal bilimler alanındaki yeniliklerin eğitim süreçlerine ilave edilerek bireylerin o toplum içinde yetişmiş bireyler olarak ortaya çıkmasını amaçlayan disiplinler arası bir programdır (Paykoç, 1991).

Ata'ya (2007) göre Sosyal bilgilerin hedefi, etkin bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yetiştirebilmek için bilgiyi üreten ve bilgiyi ihtiyaç duyduğunda kullanabilen sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmektir.

Öztürk (2009), ABD Sosyal Bilgiler konseyi (NCSS) tarafından yapılmış olan tanımı şu şekilde ifade etmiştir: Sosyal Bilgiler, sosyal bilimleri ile diğer tüm bilimlerin kaynaştırılmasıyla ortaya çıkan bir programdır. Sosyal Bilgilerin temel amacı, vatandaşlık konularıyla doğrudan ilişkili olan bilgi, beceri ve tutumları kazandırmaktır.

2017 Sosyal Bilgiler öğretim programı; günümüz koşullarında etkin rol oynayabilecek, problem çözebilme, karar verebilme gibi yeterlilikleri gelişmiş, sorumluluk sahibi, eleştirel düşünebilen, yaşadığı ülkeye bağlı bilim ve teknolojiye yenilikleri takip edebilen bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir (MEB, 2017).

2.1.1. Dünyada Sosyal Bilgiler Dersinin Gelişimi

Sosyal Bilgiler, ilk olarak başlı başına bir alan halinde ABD'de ve 20. Yüzyılın başında toplumlarda olan değişimlerin ortaya çıkardığı karışıklar ile kendini göstermiştir.

Zaman içerisinde Amerika kıtasına dünyanın çeşitli yerlerinden göçler olmuştur. Bu göçler ortaya çok kültürlü bir yapı çıkarmıştır. Bunların yanı sıra bir de sanayi devriminin getirdiği ekonomik ve kültürel pek çok sorun olmuştur. 19. Yüzyıl başlarında Amerika'da bulunan liderler insanların bir arada yaşamasının bilincine dikkat çekmek için eğitimden faydalanmak istemişlerdir (Bilgili, 2006).

Sosyal Bilgilerin bir kavram olarak literatürde yer alması ise 1916'ya rastlamaktadır. Bu tarihte Bulletin dergisinde 28. Sayıda yayınlanmıştır (Kaya ve Öner, 2017). Sosyal Bilgiler kavramının mucidi olan Thomas Jesse Jones'un başkanlık yaptığı komite Sosyal Bilgiler kavramını, "Konu doğrudan doğruya toplumun oluşumu, örgütlenmesi ve bu sosyal birliklerin bir parçası olması dolayısıyla insana ilişkin olan bilgiler, Sosyal Bilgilerdir" şeklinde ifade etmişlerdir (Moffatt, 1957 Akt. Kaya ve Öner, 2017).

ABD'de kurulan ve birçok ülke tarafından kabul edilen Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi (National Councilfor the Social Studies, kısaca NCSS) tarafından Sosyal Bilgilerin en önemli amacının vatandaşların yeterliliklerini geliştirmek olduğu ifade edilmiştir. Okulda

ise, birçok bilim alanından elde edinilen birikimler ile sistemli bir çalışma sağlandığı vurgulanmıştır. Bir diğer önemli ifade, farklı kültürlerin bir arada yaşadığı bir dünyada genç bireylere aldıkları kararlarda yardımcı olmanın öneminden bahsedilmiştir (Savage ve Amstrong 1996 Akt. Öztürk, 2012)

Bu gelişmelerin yanı sıra ABD’de yeni bir Sosyal Bilgiler akımı başladı, bu tarih ikinci dünya savaşından sonraya tekabül etmektedir. Burada ortaya konan programda coğrafya, tarih, ekonomi veya sosyoloji öne çıkmıştır (Nelson, 1987 Akt. Ambarlı, 2010).

Günümüzde de Avrupa’da bulunan Bologna, Oxford ve Paris gibi okullarda sosyal bilgiler dersinin konularını içeren dersler verilmektedir (Bilgili,2009).

2.1.2. Türkiye’de Sosyal Bilgiler Dersinin Gelişimi

Sosyal Bilgilerin Türkiye’deki gelişimine bakıldığında isminin zaman zaman çeşitli kitaplarda kullanıldığı fakat bir ders olarak 1963 yılına kadar programa dahil edilmediği görülmektedir. Sosyal Bilgiler bir dönem, okullarımızda üç dersin birleşimi olarak verilmiştir. Bu dersler Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisidir. Bu üç ders ortak olarak tek bir not haline getirilerek öğrencilere not olarak verilmiştir. Bu durum daha sonraları bu üç dersin bir bütün olabileceği fikrini yaymıştır (Güngördü, 2001).

1924 yılında Ülkemizde 2. Heyeti-i İlmiye tarafından hazırlanan “Musahabat-ı Ahlakiye” dersi “Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye” dersi haline getirilmiştir. Bu ders, Tarih ve Coğrafya derslerini kapsamı bakımından bugünkü anlamda Sosyal Bilgiler dersini karşılamaktadır (Tazebay, Çelenk, Tertemiz ve Kalaycı, 2000).

1926 yılında dersler arasındaki bağlantıya önem verilmiş, birinci devredeki Tabiat Tetkiki, Musahabat, Tarih ve Coğrafya gibi derslerin Hayat ve Cemiyet mihveri etrafında ve bir bütün olarak toplu şekilde öğretilmesi kabul edilmiş bu derslere Hayat Bilgisi ismi verilmiştir (Gelişli, 2005).

1936 yılında, Sosyal Bilgiler kapsamına giren dersler, ilkokul dört ve besinci sınıflarda “Yurt Bilgisi”, “Coğrafya” ve “Tarih” dersleri şeklinde ayrı dersler olarak okutulmuştur (Tazebay vd., 2000).

1962 İlkokul Programı Taslağında üç ders “Toplum ve Ülke İncelemeleri” adı altında birleştirilmiştir. Birleştirilen üç ders ise, tarih coğrafya ve yurttaşlık bilgisidir. Öğretmenlerin elinde bu derse ait bir kitap olmasa da Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi kitaplarından yararlanarak bu dersi öğrencilerine aktarmışlardır (Ambarlı, 2010).

1962 yılındaki programı üzerinde biraz daha çalışılarak 1963 ilkokul Programı oluşturulmuş ve bütün İlkokullarımızda uygulamaya konulmuştur. Bu programda Sosyal Bilgiler dersinin anlayışına daha uygun olmuştur (Safran ve Ata, 2003).

1968 yılında ilkokul programında Tarih, Coğrafya Yurttaşlık Bilgisi dersleri ‘Sosyal Bilgiler’ adını almıştır (Binbaşoğlu, 2005). Daha sonra dokuzuncu Milli Eğitim Şurası kararları uyarınca Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi temel eğitim amaçlarına uygun olarak, temel eğitimde 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda Sosyal Bilgiler programını geliştirmiştir. 15.11.1974 tarihli ve sayılı kurul kararıyla da kabul etmiştir. Böylece Sosyal Bilgiler dersi ilkokullarda 1968 yılından itibaren ortaokullarda da 1975 yılından itibaren okutulmaya başlatılmıştır. Ancak ortaokullarda okutulan Sosyal Bilgiler dersi 1985 tarihinde kaldırılmıştır (Aktürk, 2012).

1985–1986 yılından itibaren Sosyal Bilgiler dersi “Milli Tarih”, “Milli Coğrafya” ve “Vatandaşlık Bilgileri” adı altında üç derse ayrılmıştır. 1997– 1998 öğretim yılında ise tekrar ilköğretim okullarında 6 ve 7. sınıflarında Sosyal Bilgiler dersi uygulamasına geçilmiştir (Güngördü, 2001).

2005–2006 yılından itibaren uygulanan programda ise problem çözme, işbirlikli öğrenme ve tematik öğrenmeye vurgu yapan sosyal yapılandırmacılık esas alınmıştır (Öztürk, 2006).

2.2. Eğitim Teknolojileri

Eğitim teknolojileri, birçok alan gibi dünden bugüne insanoğlunun gelişimiyle birlikte hareket etmiştir. İnsanlar doğası gereği ilk defa bir başkasına bir şey öğretmek zorunluluğu ortaya çıktığında “Bunu nasıl öğretirim” sorusu ile karşılaşmıştır. Bu soruyu çözmek içinde öğretilcek şeyi hangi araçlarla hangi yöntemlerle öğretileceği sorunu ortaya çıkmıştır (Kömür, 2012).

Bilgi teknolojileri öğretiminde aktif hale geçilmesi için öncelikle öğretmen profillerinin ortaya konulması gerekmektedir. Bunun için yapılan çalışmaların bir bütün olarak incelenip, ulaşılan sonuçların değerlendirilmesi, eğitimde yeni teknolojiler için atılacak adımlar açısından son derece önem arz etmektedir. Çünkü eğitimde kullanılan bütün teknolojiler yine bu eğitim ortamlarını etkilemektedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta hangi teknoloji kullanılırsa kullanılsın bunun eğitimin amacından ziyade sadece zenginleştirici bir aracı olduğudur (Er, 2009).

Eğitimciler ise bu noktada öğrencileri çağın getirdiği yeniliklere yönlendirerek onları okuldaki gelişmelere dahil etmelidirler. Bunu yaparken eğitim teknolojilerini, sınıf içerisinde müfredat ile içe içe tutarak kullanabilirler. Bu sayede sınıf içerisinde eğitimi etkileyen önemli araçlardan ve eğitim teknolojilerinden yararlanmaları gerçek anlamda sağlanmış olacaktır (Gegeoğlu, 2014). Böylece eğitim teknolojileri zamanla eğitim sisteminin vazgeçilmez bir parçası olabilir.

Sonuç olarak eğitim sistemi kendi içerisinde teknolojinin farkında olan, yenilikleri takip eden ve bu yeniliklere uyum sağlayan bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir (Yılmaz, 2007).

2.2.1. Harmanlanmış Öğrenme

Günümüzde teknolojinin eğitim sürecindeki en yaygın kullanım şekli “harmanlanmış öğrenme”dir (Şekil 1). Harmanlanmış öğrenmede yüz yüze ve çevrim içi öğrenme teknikleri birlikte kullanılmakta, her iki yöntemde avantajlı olduğu noktada diğerine tercih edilmektedir. Böylece eğitimde teknolojik olanaklardan maksimum verimle yararlanılmaktadır. Ters Yüz Sınıf modeli de teknolojinin öğrenme sürecinde, nispeten farklı bir amaçla kullanıldığı bir çeşit harmanlanmış öğrenme yöntemidir (Kara, 2016).

Şekil 1. Ders içeriğinin aktarılmasında teknoloji kullanımına göre harmanlanmış öğrenme ve ters yüz sınıf modelinin yeri.

Harmanlanmış öğrenme, çevrimiçi ve sınıf ortamında öğrenmenin en iyi yanlarının alındığı ve her türlü teknolojinin kullanılabilirdiği bir öğrenme ortamıdır. Burada uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitimin farklı modellerinin bir araya getirilerek düzenlenmesi bu öğrenme ortamının önemini ortaya çıkarmaktadır (Uğur, 2007).

Harmanlanmış öğrenme, var olan teknolojilerle birlikte yani bu teknolojilerin desteği ile geleneksel öğrenme ortamında farklı eğitim yöntemlerinin beraber kullanılması olarak ifade edilirken, başka bir tanımda ise; birden fazla eğitim yönteminin öğretim kalitesini artırmayı

hedeflediğinin üzerinde durulmaktadır (Singh, 2003 ve Rossett'e 2002 Akt. Pesen ve Oral, 2016). Ayrıca harmanlanmış öğrenme, teknolojinin bütün imkânlarından yararlanan mevcut öğrenme ortamı ile uzaktan öğrenme eğitimlerinin farklı farklı modellerinin birleştiren bir yaklaşım olarak da ifade edilebilir (Usta, 2007). Tanımlar incelendiğinde harmanlanmış öğrenme, birden fazla ve birbiriyle farklı öğretim modellerinin veya yöntemlerinin birlikte kullanılması olarak tanımlanabilir. Burada temel amaç elbette eğitim öğretim kalitesini artırmaktır.

Harmanlanmış öğrenme sunduğu avantajlar ile son yıllarda çok dikkat çekmiştir (Yapıcı ve Akbayın, 2012). Bu durum, teknolojinin gelişmesi yeni yöntem ve modellerin ortaya çıkmasıyla da doğru orantılı olarak düşünülebilir. Teknoloji geliştğinde sonuç olarak web destekli öğrenmeler artış göstermiştir. Bu artış birbirinden fiziksel olarak uzakta bulunan daha fazla kişiye aynı anda ulaşabilme, fiziksel eğitim giderlerinin azaltılması, yer ve zamandan bağımsız olabilme ve bireylere öğrenme sorumluluğu kazandırma becerisi gibi önemli avantajlar sağlamaktadır (Uşun, 2004).

Harmanlanmış öğrenmenin amacının, mevcut öğretim programı ile teknolojiyi birleştirerek eğitimde kaliteyi arttırmak olduğu bir gerçektir (Harriman, 2004 Akt. Pesen ve Oral, 2016). Fakat, birbirinden farklı özellikleri bulunan dersler öğretmenlerin uygulama noktasında kesin hükümler oluşturabilmesini mümkün kılmamaktadır (Aksoğan, 2011). Harmanlanmış öğrenme sürecinin adımları ise Wilson ve Smilanich (2004) tarafından belirtilmektedir. Bunlar;

- (1) İhtiyacı belirlemek,
- (2) Amaçları belirlemek,
- (3) Harmanlama programını belirlemek,
- (4) Öğrenme şekillerini belirlemek
- (5) Programı uygulamak,
- (6) Sonuçları değerlendirmek (Akt. Pesen ve Oral, 2016).

2.2.2. Eğitim Teknolojileri ve Harmanlanmış Öğrenme İlişkisi

Toplumların değişimleri geçmişten günümüze devam etmektedir. Son dönemde bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızlanması ve bilgi çağında her alanda gelen değişimler bu hızlanmayı artırmıştır. Çünkü bilgi çağı, her alanda etkin ve pratik bir şekilde gelişen bu değişimler, yeni yapıların oluşturulmasını da zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla değişim süreçlerine destek vermek ve buna uymak gerekmektedir. Öncelikle eğitim kurumları bu değişime uymak için çaba sarf etmelidirler. Hiç şüphesiz teknolojik değişimlerin eğitimde bilgi toplumuna geçme sürecinde çok fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Yönetim açısından bakıldığında; okullarda yapılan araştırmalar ve teknoloji ile çözülemeyen sorunların azalması, öğretmenlerin motivasyon düzeylerinin artırılması ve eğitim sisteminin daha işlevsel bir yapıya kavuşturulması gibi pek çok yararı olabilir. Öğrenci açısından teknolojik değişimlerin yararlarına bakıldığında; bilimsel düşünebilme noktasında kendini geliştirebilmesini, sosyal bir birey olmayı öğrenebilmesini ve bu gibi olumlu durumların sayesinde sınavlarda ve derslerde kendini daha iyi hissedebilmesini sağlayabilir. Öğrenme açısından ise; bu gelişimler sayesinde sonuç odaklı değil, süreç odaklı öğrenmeye adımlar atılmıştır. Bu sayede öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin de süreçlerin kalitesini arttırmaya yardımcı olacağı söylenebilir (Berber, 2003).

Bunların yanı sıra gelişmekte olan eğitim teknolojileri ile öğretim ortamları da değişime ihtiyaç duymuştur. Bu değişim de, zamanla hızlanarak devam etmiştir. Sonucunda ise öğrenenler artık daha hızlı, daha kalıcı ve daha eğlenceli öğrenme ortamlarını tercih etmeye başlayabilmektedirler (Akkoyunlu ve Yılmaz, 2005). Bu durum öğretmenlerde gelişen teknolojinin nasıl kullanılacağı sorusunu akla getirebilir. Bir takım programlar ile teknoloji eğitime entegre edilerek, kullanılacak eğitim teknolojilerinden yararlanılabilecektir. Bu durum zamanla ülkelerin daha iyi teknoloji daha gelişmiş teknoloji ile eğitimlerini de geliştirecekleri algısını oluşturmuş ve nitekim ülkeler çeşitli programlar geliştirmeye hız vermişlerdir (Akpınar, 2003).

Teknolojide yaşanan bu gelişmeler öğretme-öğrenme süreçlerini de etkileyerek öğrenmenin sadece sınıf ortamında değil, internetin olduğu her ortamda gerçekleşebilecek olduğunu göstermiştir. Bu durum yani bu gelişen teknoloji öğrencilerin öğrenme şekillerini de etkilemiştir. Öğrenciler artık kendilerini güncel tutacak çeşitli ve zengin öğrenme ortamlarına ihtiyaç duymuşlardır. Bu ihtiyaçlarda son yıllarda adı sıkça duyulmaya başlayan harmanlanmış öğrenme yaklaşımı gündeme gelmiştir (Yolcu, 2015).

2.2.2.1. Harmanlanmış Öğrenmenin Avantajları

Harmanlanmış öğrenme, sunduğu özellikleriyle öğrenme ortamlarına birçok katkı sağlamaktadır (Bağcı, 2012).

Hofmann (2006) harmanlanmış öğrenme ile ilgili olarak maliyet noktasında epeyce konuya değinmiştir. Her seferinde ekstra maliyetler gerektirmeden defalarca kullanılacak bir öğrenme ortamı sağladığından ve bunun dersin telafi edilmesindeki önemini vurgulamaktadır. Ayrıca harmanlanmış öğretmen yaklaşımının geleneksel sınıf yaklaşımına nazaran daha küçük gruplarda öğretim yapmanın mümkün olacağını ifade etmektedir.

Harmanlanmış öğrenme öğrenciye birden fazla öğrenme seçeneği sunmaktadır. İşbirlikçi öğrenmeyi temel alan olarak öğrencilerin becerilerini geliştirmelerine odaklanmaktadır (Yolcu, 2015).

Ayrıca öğrenciler için birçok fayda sağlamaktadır. Öğrenciler çalışmalarını yapabilmeleri için ihtiyaçları olan uygun zaman ve mekân seçme esnekliğini harmanlanmış öğrenme ile bulabilmektedirler. Bu sayede burada bu öğrenme ortamı ile gelişen teknolojinin imkânlarından tamamen faydalandığını söyleyebiliriz (Bağcı, 2012).

Harmanlanmış öğrenme ortamı bunların yanı sıra birçok olanak daha sunmaktadır (Rossett ve Frazee 2003).

1. Canlı ve yüz yüze bir eğitim imkânı vardır. (Formal)

Öğretmen liderliğinde bir sınıf ortamı ile atölye çalışmalarını yapılması mümkündür, Ayrıca öğrenenlere rehberlik etmek bu sistemde oldukça elverişlidir. Öğrenen bu sistemde kendini stajyer olarak ifade edebilmektedir.

2. Canlı ve yüz yüze bir eğitim imkânı vardır. (İnformal)

Belirli bir plan dahilinde olmayıp ortak bağlantılar ile bir takım çalışma grupları oluşturularak ilerleme yapmak mümkündür.

3. Sanal İşbirliği İmkânı (Eşzamanlı)

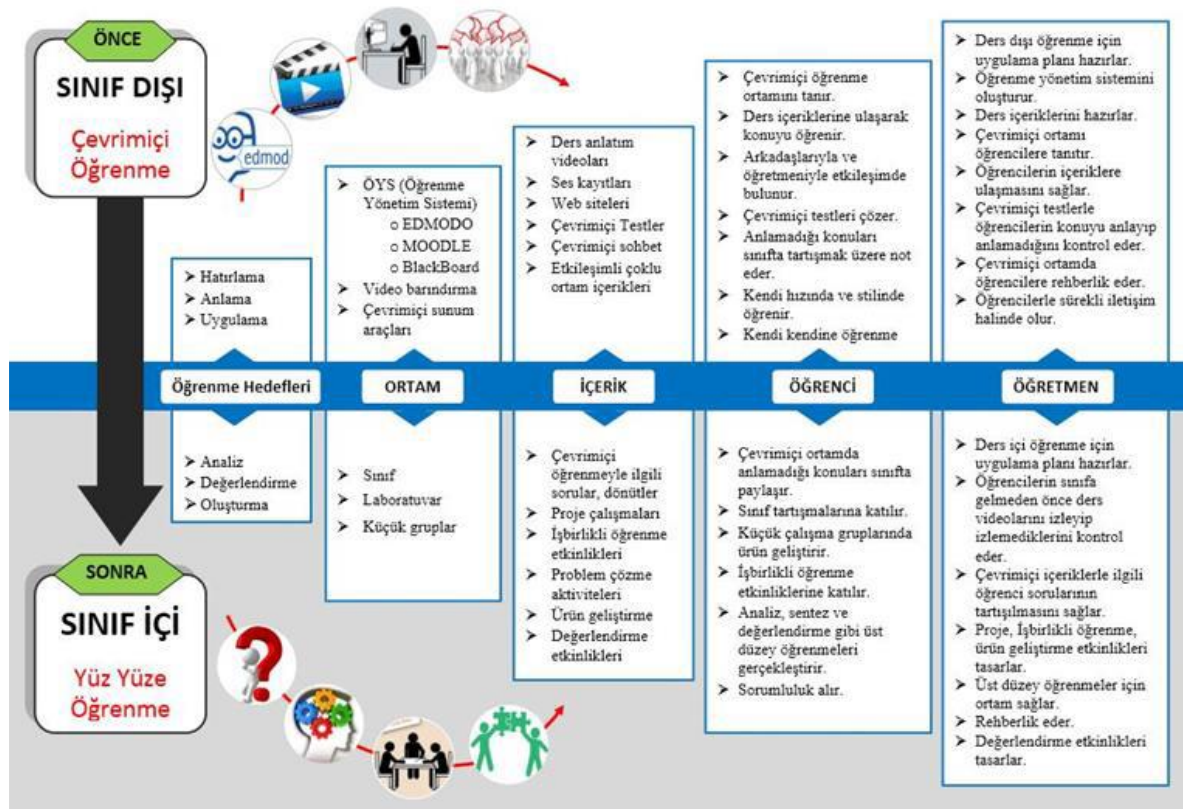
Eşzamanlı öğrenmenin avantajını ortaya koymaktadır. Canlı e-öğrenme imkânı sunan sınıfların olması avantajlıdır. Burada aynı zamanda elektronik rehberlikte vardır.

4. Sanal İşbirliği (Eş zamansız)

Birçok çevrimiçi toplulukların ve tartışma forumlarının olduğu bir platform sunmaktadır.

2.2.3. Ters Yüz Sınıf Modeli

Yaşadığımız çağda anaokulundan yükseköğretime kadar her gencin teknoloji ile iç içe olduğunu söylemek son derece gerçekçidir. Bu gerçeklikten yola çıkarak insanların yaşamlarının en verimli döneminde teknolojiden beslenmeleri onların hayat boyu öğrenmelerine de katkı sağlamaktadır. Bu şekilde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı hızla yayıldıkça bundan eğitim alanı da nasibini almaktadır. Böylece sürekli gelişen bir teknoloji, yeni eğitim alanları, yeni eğitim yöntemleri ve araçları gibi birçok alternatif sunmaktadır. Eğitimciler bu alternatifleri kullanarak hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin yardımına koşacak yeni eğitim süreçleri ortaya çıkarmak istemektedirler. Bu yeniliklerden birisi de Ters Yüz Sınıf modelidir (Kara, 2016). Kelime anlamı olarak tersine çevirmek, ters yüz etmek anlamlarına gelmektedir. Türkçe alan yazında tersine çevrilmiş, ters yüz edilmiş, çevrilmiş öğrenme (Sever, 2014), evde ders okulda ödev modeli (Demiralay, 2014), Ters Yüz Sınıf modeli (Gencer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014) şeklinde yer almaktadır.

Şekil 2. Flipped Learning Process (Öztürk ve Alper, 2019).

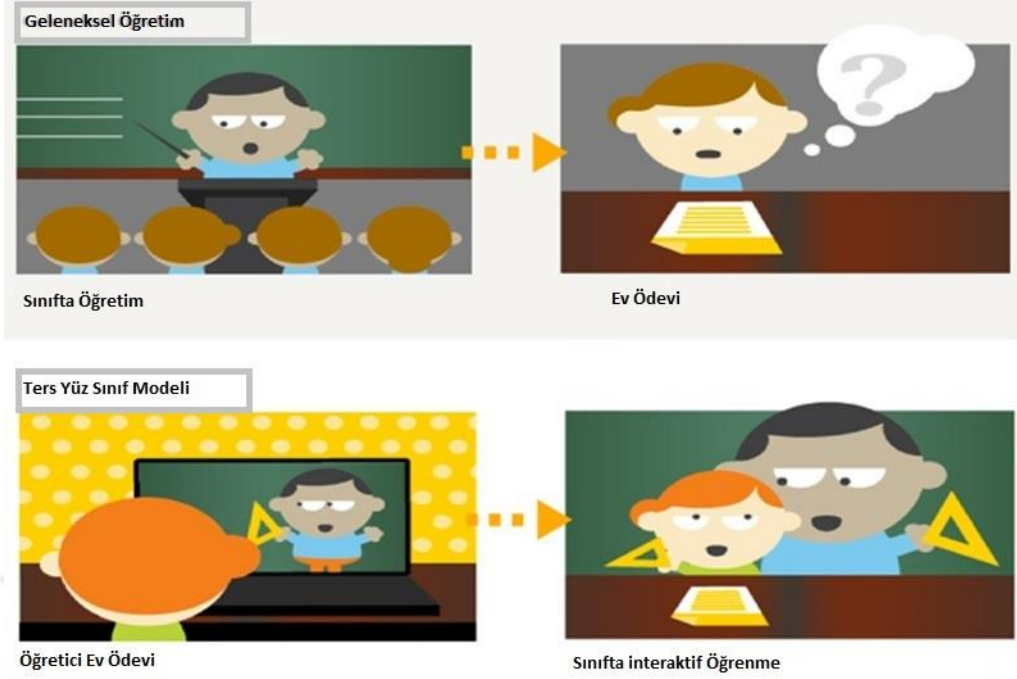
Ters Yüz Sınıf modeli ile öğrenciler ders içeriklerine istedikleri zaman ve istedikleri yerden ulaşabilmektedirler. Bunun için öğretmenler ders içeriklerini video çekme, ekran görüntüsü

alma, sunu hazırlama, etkileşimli içerik hazırlama gibi teknikleri kullanarak internette güvenli ve öğrencilerin ulaşabilecekleri bir ortama yükler (Arfstrom, 2013 Akt. Öztürk ve Alper, 2019). Bu içerikler öğretmenler tarafından hazırlanabileceği gibi derse uygun olabilecek hazır içerikler de kullanılabilir (Bergmann ve Sams, 2012). Ters Yüz Sınıf ortamında öğretmenin ve öğrencinin rolleri de değişmiştir. Öğretmenin sınıftaki rolü ders anlatan ve bilgiyi aktaran değil; rehberlik eden ve sınıftaki ortamı hazırlayandır. Öğrenci ise geleneksel öğrenme yönteminde olduğu gibi bilgiyi olduğu gibi sorgulamadan alan ya da ezberleyen değil; bilgiye ulaşan ve onu yapılandırır.

Ters Yüz Sınıf modeli fikri, geleneksel yöntemlerin yani sınıf içinde normal verilen eğitimin, evde izlenilerek ders gelinmesi daha verimlilik olabilir anlayışıyla ortaya çıkmıştır. Böylelikle sınıfta arta kalan zamanlarda öğretmenler tarafından farklı etkinliklerle bu bilgilerin pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu pekiştirme önceden izlenme imkânı bulunan video kayıtlarıyla da olabilmektedir. Bu modelde daha önceden hazırlanan içerik sayesinde öğrenci bilgi sahibi olduğundan sınıf ortamında öğretmenin de öğrencileriyle birebir ilgilenme imkânına kavuşmaktadır. Böylece sınıf içinde geçirilen zaman, çok daha verimli ve eğlenceli olarak değerlendirilmiş olmaktadır (Zownorenga, 2013).

Ters Yüz Sınıf modelinde adından anlaşıldığı gibi bir ters çevirme işlemi vardır. Fakat bu fiziksel anlamda ters çevirme işlemi olarak düşünülmemelidir. Ters Yüz Sınıf modeli; sınıftaki öğretim etkinliklerine alternatif olarak öğretim zamanı ve etkinliklerinin dışarıya aktarılması, dışarıdaki ortamlarla ile yer değiştirmesi anlamına gelen bir harmanlanmış öğrenme modelini ifade etmektedir. Ters Yüz Sınıf modeli, yeni öğretim teknolojilerinin günümüzde meydana getirdiği ihtiyaçların, günlük eğitim öğretim ortamlarına uyarlanması ve sınıf ortamındaki öğretim ile sınıf dışındaki öğretimin bütünleşmesidir. Ters Yüz Sınıf modeli; öğretime ayrılan zamanın daha fazla olduğunu, öğrencilerin sınıfta öğretici kontrolünde olduğunu ve sınıf dışında öğrenen öğrenmeyi öğrencilerin kendisinin oluşturduğunu söylemektedir (Demiralay, 2014).

Ters Yüz Sınıf modeli, öğrencilerin bazı derslere katılmadıkları veya eksik kaldıkları noktalarda, sınıf dışında bu eksikliklerini uzaktan eğitim ortamlarında gidermeye çalışma ihtiyaçlarından ortaya çıktığı varsayılmaktadır. Öğrencilere araştırma ödevi olarak verilen materyaller veya alıştırmaların ikinci defa sınıf ortamında öğretmen rehberliğinde yapılması hedeflenmektedir. Böylece öğrenci iki defa uygulama yapma imkânı bularak derse daha aktif katılım gerçekleştirmektedir (Aydın, 2016).

Şekil 3. Sınıf Modellerinin Farkı (<https://www.pinterest.com/bizmetzger/flipped-classroom/> internet sayfasından erişilmiştir).

Şekil 3 incelendiğinde geleneksel sınıf modelinde öğrenciler, okulda dersi dinledikleri, evde ise konunun etkinliklerini ödev olarak yaptıkları görülmektedir. Ters Yüz Sınıf modelinde ise öğrenciler, evde konuyu videolar izleyerek veya öğretmen tarafından verilen kaynaklar ile öğrenmektedir. Sınıfta da o konu ile ilgili etkinlikleri yaptıkları görülmektedir. Ters Yüz Sınıf modeli, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerin tersine dönüştürüldüğü bir öğrenme modelidir. Bu model, öğrencilerin, öğrenmiş olduğu konuları pekiştirebilmesi, üst düzey beceri gerektiren etkinlik ve ödevleri sınıf ortamında öğretmen rehberliğinde yapabilmesi açısından avantajlar sağlamaktadır. Ayrıca öğretmenlerinde etkinlikler noktasında yaptıkları araştırmalar ile kendilerini geliştirebilmelerine de imkân sağlamaktadır.

Bir başka ifade ile Ters Yüz Sınıf modeli, eğitim ve öğretim uygulamalarında öğrencilerin okulda duyduğu teorik bilgileri evde öğrenip okulda etkinler yolu ile uygulama yapma fırsatı veren bir metot olarak tanımlanmaktadır (Zownorega, 2013). Bu modelde tersine çevirmek demek sınıf içi süreci sınıf dışına, sınıf dışındaki süreçleri ise sınıf ortamına taşımak demektir (Demiralay ve Karataş, 2014).

Ters Yüz Sınıf modeli hem öğrencileri hem de öğreticileri yani öğretmenleri etkilemektedir. Çünkü bu modelde öğrenciler verilecek bilgiler video, ses kaydı, çizim veya fotoğraf gibi araçlarla verilmektedir. Bu bilgileri veren öğretmen dolayısıyla öğrencilere sınıf içerisinde

yol göstericilik yapacaktır. Ayrıca bu model öğretmene küçük gruplarla çalışma imkânı da vermektedir. Buda öğretmenin sınıf yönetimini kolaylaştırmaktadır. Önemli bir ayrıntı olarak sınıf dışında kullanılması için verilen kaynaklar sayesinde sınıf içerisinde geçirilecek vakitte arta kalmaktadır. Bu kalan vakitlerde etkinlikler ile konu tekrar edilirken öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimde kuvvetlenmektedir (Bergmann ve Sams, 2012).

Ters Yüz Sınıf modeli ile ilgili olarak öğretmenler tarafından verilecek olan etkinliklerin belirli bir şartlara sahip olması gerektiği unutulmamalıdır. İlk olarak öğrencilerin video izlemeleri ve dolayısıyla ders saatlerinin değerlendirilmesi noktasında bir ön hazırlık yapılması gerekmektedir. Buradaki önemli ayrıntı video derslerinin normal derslerden farklı olduğudur. Normal derslerin video çekilerek video dersi olarak anlamlandırılması bu ayrıntının önemini daha çok ortaya çıkarmaktadır. Zira bu sağlıklı bir video dersi etkinliği olmayacaktır. Bir video dersin kolayca izlenmesi için önerilen en uzun süre ortalama 10-15 dakikadır. Öğrenme sorumluluğuna sahip öğrenciler video derslerini mutlaka izleyeceklerdir. Sınıf içi uygulamalar ile de bu video derslerin üzerinden tekrar geçilecektir (Kara, 2016).

Öğrencilerin dersleri videolar ile izleyip öğrendiklerinde ise ders saatlerinde küçük sınavlar yapılabilir. Bu sınavlar öğrencilerin video derslerden anlayamayan noktaların ortaya çıkmasında ve bunların tartışılmasında önemli olacaktır (Kara, 2016)

2.2.3.1. Ters Yüz Sınıf Modelinin Tarihsel Gelişimi

Son yılların en popüler harmanlanmış öğrenme modellerinden birisi hiç şüphesiz Ters Yüz Sınıf modelidir. Çünkü bu model sağlam temeller üzerinde inşa edilmiş, birçok çalışmaya konu olmuş, modelin öğrenciler üzerinde öğrenme noktasında elde ettiği başarılar son derece dikkat çekmiştir (Bergman & Sams, 2012). Bu model her ne kadar son yıllarda popülerlik kazanmış olsa da bu modelin ortaya çıkışı ve bu model ile ilgili ilk yapılan çalışmalar günümüzden neredeyse 20-25 yıl öncesine dayanmaktadır. Bu süreç kendi içerisinde, çeşitli isimler altında farklı faaliyetler dizisi şeklinde görünse de zaman içerisinde evrimleşerek günümüzdeki halini almıştır. Bu noktada Harvard Üniversitesi “Fizik ve Uygulamalı Fizik Anabilim Dalı” öğretim üyesi Prof. Dr. Eric Mazur’un 1990’larda gerçekleştirildiği öğretim uygulamaları ilkel anlamdaki Ters Yüz Sınıf modeli uygulamalarının ilk örneklerini oluşturmaktadır (Missildine, Fountain, Summers, & Gosselin, 2013).

Yine bir başka araştırmacı Mazur (1997) ise “*Peer Instruction: A User's Manual*” isimli eserinde bu model üzerinde akran öğretiminin önemine vurgu yaparak öğrenme süreçlerinin

okul dışında başlaması ve okulda derinleşmesi fikri üzerinde durmuştur. King (1993) de Mazur (1997) gibi Ters Yüz Sınıf modeli kavramına her ne kadar doğrudan değinmemiş ve Ters Yüz Sınıf modelini tam olarak günümüzdeki formda ele almamış olsa da Ters Yüz Sınıf modelinin şekillenmesine katkı sağlamıştır. Bu anlamda King (1993) sınıfta bilginin aktarılması yerine bilgi ve anlamın yapılandırıldığı aktif öğrenme süreçlerine önem verilmesinin gerekli olduğunu belirtmiştir.

Ters Yüz Sınıf modeli kavramının oluşmasında diğer önemli katkı, Baker (2000), Lage ve Platt (2000) ve Lage vd. (2000)'dan gelmiştir. Ters Yüz Sınıf modelinin günümüzdekine en yakın anlamda ele alındığı bu çalışmalarda Ters Yüz Sınıf modeli “classroomflip” (Baker, 2000) ve “invertedclassroom” (Lage&Platt, 2000; Lage vd., 2000) sözcükleriyle karşılanmıştır.

Söz konusu çalışmalar, Ters Yüz Sınıf modelinin gerçek anlamda uygulandığı ilk çalışmalar arasında yer almaktadır. Ters Yüz Sınıf modelinin günümüzdeki halini alması, Jonathan Bergman ve Aaron Sams isimli iki kimya eğitmeni tarafından ortaya atılan bir modeldir. İlk olarak kimya dersini kaçıran ve çeşitli sebeplerle derse aktif olarak gelemeyen öğrenciler için tasarlanmıştır. Bu öğrenciler için dersler videolara çekilip internete yüklenilmiştir. Daha sonra bu videoları derse gelemeyen öğrenciler dışında diğer öğrencilerin derisi tekrar amaçlı izlediklerini görülmüştür. Bu videolar sayesinde öğrenciler okula, okula elleri dolu olarak gelmeye başlamışlardır. Bunlar video izlerken aldıkları kısa notlar ve anlamadıkları yerler hakkında oluşturdukları sorulardır. Öğretmenler ise öğrencilerin sormak istediği soruların cevaplanması, laboratuvar uygulamaları ve problem çözme gibi çeşitli etkinlikleri düzenlemekte görev almışlardır(Kara, 2016). Böylece öğrencinin, öğretmenin rehberliğine ihtiyaç duyduğu süreçte karmaşık sayılabilecek ödevleri ve etkinlikleri birlikte yapabilecekleri bir eğitim ortamı oluşturulmuştur. Bir eğitim yılı sonunda uygulanan bu modelin öğrencilerin başarısını arttırdığı gözlemlenmiştir. Takip edilen süreçte yöntemin tanınırlığı haber kanallarında ve sosyal medyada yer almış ve “flipped classroom” ismi de bu kesimler tarafından konulmuştur (Bergmann ve Sams, 2012). Bergmann ve Sams (2012) Ters Yüz Sınıf modelinin seçilmesinin nedenlerini şu şekilde açıklamaktadır.

- Öğrencilerin dilinden anlar,
- Öğretmenlerin yoğunluklarını azaltır,
- Öğrencilerin çabalarına destek sağlar,
- Farklı yeteneklere sahip öğrencilerin başarılı olmasını yardımcı olur,

- Öğrencilerin öğretimi tekrar edebilme fırsatlarının olduğunu ifade eder,
- Öğrenci-öğretmen etkileşimini artırır,
- Öğretmenlerin öğrencilerini daha iyi tanımasını sağlar.

Ters Yüz Sınıf modeli uygulamaları Bergmann ve Sams'den sonra yine Colorado eyaletinde matematik öğretmenliği yapan Karl Fisch tarafından da gerçekleştirilmiştir. Fisch, uzun süredir yaptığı öğretim uygulamalarının dışına çıkmak ister ve derslerini videoya çekip youtube kanalından öğrencilerinin paylaşımına açar. Derslerde ise ağırlıklı olarak problem çözme etkinlikleri yürütür. Pink (2010) Karl Fisch'in bu uygulamasından 'FischFlip' olarak bahsetmektedir.

Bunlara ek olarak günümüzde Ters Yüz Sınıf modelinin bu kadar popüler olmasına belki de en önemli katkıyı Khan Akademi'nin kurucusu Salman Khan sağlamıştır. Khan, kuzeninin isteği üzerine eğitsel içerikli özel ders videoları oluşturmaya başlamış ve bu girişimini bir sosyal sorumluluk projesi haline dönüştürerek Khan Akademi'yi kurmuştur (Khanacademy, 2015).

2.2.3.2. Ters Yüz Sınıf Modelinin Avantajları

Eğitim odaklı teknoloji ve platformlar gelişme gösterdikçe, eğitim dünyasına giren yeni kavramlar, programlar ve çeşitli cihazların artması sonucu Ters yüz sınıf modeli ortaya çıktı (Jenkins, 2012). Bu modelin orta çıkışı bir anlamda öğretmenler ve öğretim üyeleri arasında da yeni fikir alışverişlerine sebep olmaktadır. Farklı çalışmalar farklı fikirleri doğururken, modelin avantajları ve dezavantajları öğrenciler ve öğretmenler açısından zamanla oluşmuştur.

Öğrencilere becerilerine göre farklı sürelerde öğrenme olanakları sağlaması, öğrencilerin yorum yapabilme kendini ifade edebilme yeteneklerini geliştirmesi, velilerin çocuklarına daha fazla yardımcı olabilmesine ve derslerini daha rahat takip edebilmesine imkân vermesi, öğrencilerin sınıf içinde kullanacağı bilgileri önceden öğrenerek derse gelmesine olanak sağlaması, devamsızlık yapan öğrencinin kendisine lazım olacak bilgiye istediği zaman ulaşabilme fırsatının olması, öğrencilerin akranlarıyla bilgi alışverişinde bulunması ve sürekli iletişim halinde olmasını sağlaması ve öğrenciye yapacağı etkinliklerde veya faaliyetlerde sorumluluk alabilmesi duygusunu hissettirmesi Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenciler açısından avantajları olarak sıralanabilir (Duerden, 2013; Miller, 2012).

Öğretmenler bakımından bakıldığında bu modelin sunduğu avantajlar, öğretmenlerin öğrencileri ile olan etkileşimlerinin artmasına olanak sağlaması, öğretmenlere ders içinde gerekli olduğu hallerde konuyu tekrar etme ve alıştırmaya yapma açısından daha fazla kullanabilecekleri zamanı oluşturması, öğretmenlere daha küçük gruplarla çalışma fırsatı vermesi, öğretmene sınıf içinde rehberlik etme imkânı sunması ve bu sayede öğretmenin öğrencilere daha çok yardımcı olabilmesinin önünün açılması gibi çeşitli ve tamamen öğretmene kolaylık sağlayacak imkânlar topluluğu şeklinde sıralanmaktadır (Duerden, 2013; Miller, 2012).

2.2.3.3. Ters Yüz Sınıf Modelinin Dezavantajları

Literatürde modele ilişkin yer verilen sorunlardan belki en önemlisi öğrencilerin sınıf dışı zamanda verilen videoları izleyip izlemediklerinden emin olunamamasıdır (Bergmann ve Sams, 2012b). Bergmann ve Sams öğrenenlerin ders videolarını izleyip izlemediklerini öğrenmek için çevrimiçi sisteme öğrenci girişi sağlamayı önermiştir. Bunun yanı sıra öğrenenlerin videoları izlerken çeşitli notlar tutmalarını istemişler daha sonra bu notları incelemişlerdir. Bunlara rağmen bu modelde videonun %100 verimle izlendiğinden emin olunamamaktadır.

Bireysel öğrenme yetisine sahip olmayan, kendi kendine öğrenmenin sorumluluğunu alamayan öğrencilerin, öğrenme sürecinde sorun yaşama ihtimali başka bir dezavantajlı durumdur. Öğrencilerin bilgisayarın yanı sıra, aktif internet erişimine sahip olma gerekliliğini de göz ardı etmemek gerekmektedir. Ters Yüz Sınıf modelinde, öğrencinin öğretmen ve öğrenciler ile etkileşime girmeden, sınıf dışında gerçekleştirdiği çalışma sürecinde zorlanabileceğini savunan Duerden (2013), öğrencinin konuyu yalnız başına öğrenirken soru sormadığı, konular arasında anlam ilişkisi kuramadığı için zorluk çekebileceğini belirtmektedir. Bu sebepten ötürü öğrenme sürecinde kopukluk yaşanmasına sebep olabilecek dezavantajlardan biri olarak ifade etmiştir. Miller'a (2012) göre Ters Yüz Sınıf modeli uygulanırken, öğrencinin dinleme sürecinde aktif bulunmaması, konuyu öğrenirken konuşabileceği ve tepkisinin ölçülebileceği bir ortamın oluşturulmaması öğrenme etkinliğinin azalması sebebiyle dezavantajlı bir durumdur. Ayrıca, öğrencinin konuyu etkileşimsiz bir ortamda kendi kendine öğrenmesi durumunda yanlış öğrenmeler ortaya çıkabilmektedir. Yanlış öğrenmelerin anlaşılabilmesi ve yanlış bilgiyi düzeltmek için harcanan ekstra zaman da bu yöntemin kullanılabilirliği açısından dezavantaj olarak ifade edilmektedir.

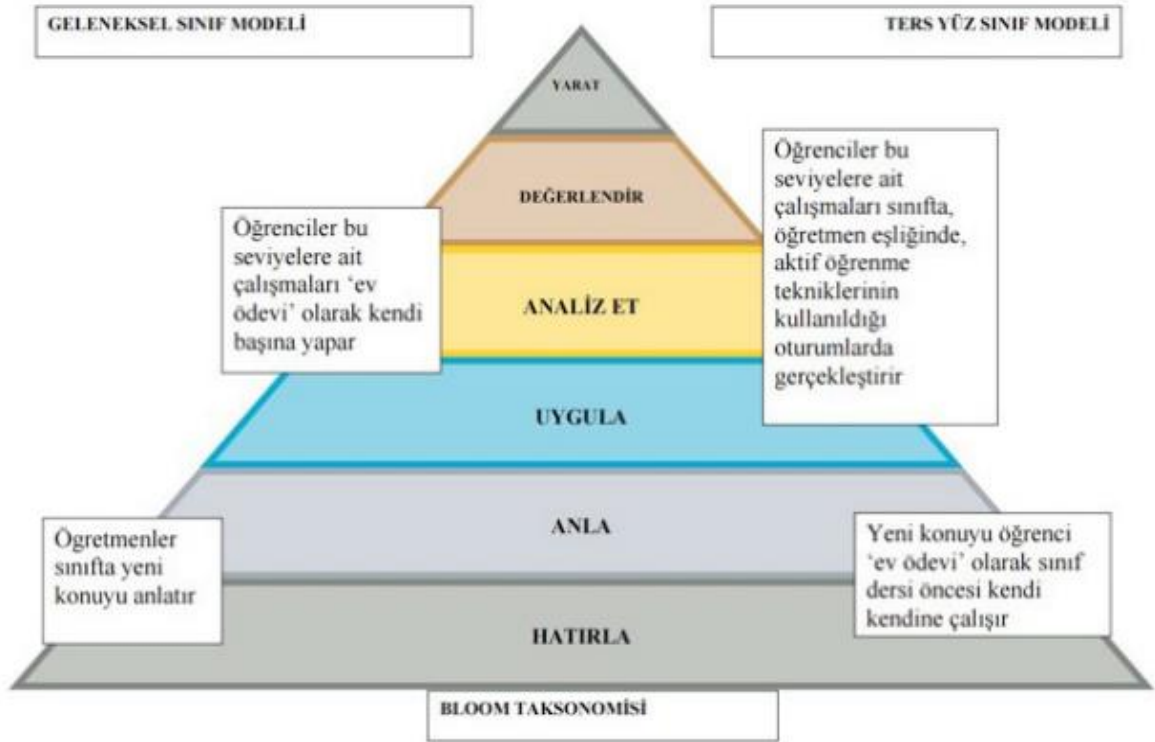
2.2.3.4. Ters Yüz Sınıf Modeli İle Geleneksel Model Arasındaki Farklar

Kara'ya (2016) göre, Ters Yüz Sınıf modeli ile geleneksel öğrenme yöntemi arasında bulunan farklılıklar şekil 3'de gösterilmiştir.

Şekil 4. Zaman akışına göre “Geleneksel sınıf” ve “Ters yüz sınıf” karşılaştırılması.

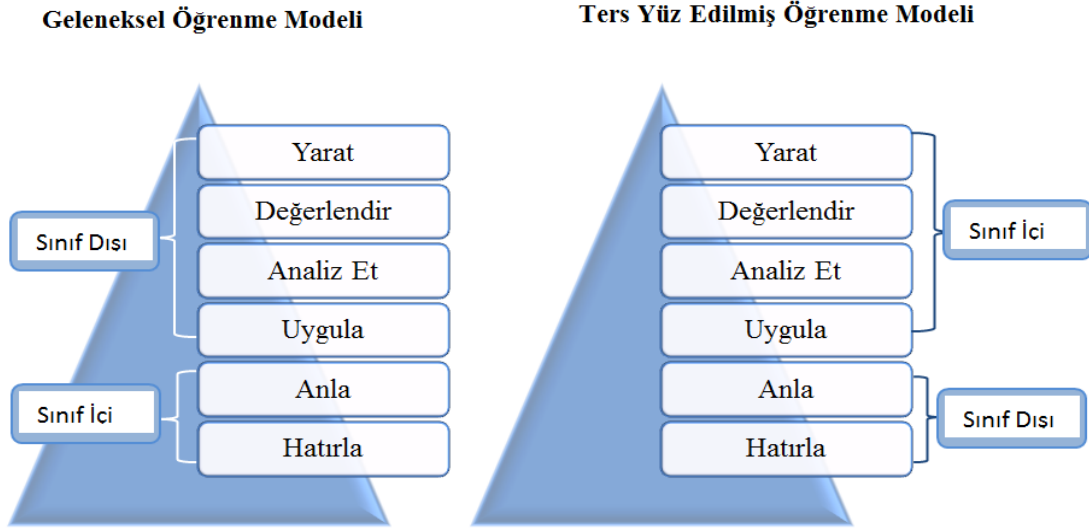
Ters Yüz Sınıf modeli geleneksel öğrenim akışını tam tersine çevirerek, sınıf ortamında öğretmen tarafından anlatılması gereken konuyu öğrenenlerin sınıf dışında, elektronik ortamda kayıtlı çeşitli araçlardan öğrenmesine imkân tanır (Bergmann, 2012). Okul zamanı ders saatlerinde ise konunun derinlemesine tartışılması, eğitici ve eğlenceli uygulamaların yapılmasıyla konunun tam anlamıyla kavranmasını ve pekiştirilmesini sağlar. Bu akış geleneksel sınıf modelinin tam tersi olarak düzenlenmiştir. (Şekil.3) Geleneksel sınıf yönteminde öğretmen dersi sınıfta tek yönlü olarak aktarır, öğrenci dersi pasif bir şekilde dinler. Bu zaman diliminde öğrencilerin Bloom taksonomisinin en alttaki iki basamağı olan hatırlama ve anlama adımlarına eriştikleri kabul edilir. Dersten sonrası öğrenciler ev ödevi olarak kendi başlarına, alttaki basamaklara göre daha karmaşık olan üst adımlara ait uygulamaları yaparlar (Şekil 4) (Kara, 2016).

Şekil 5. Bloom taksonomisi üzerinde “Geleneksel sınıf modeli” ve “Ters yüz sınıf modeli”nin karşılaştırılması.

Ters Yüz Sınıf modelinde ise öğrenciler konunun basit adımları olan hatırlama ve anlama gerektiren kısımları evde kendi kendilerine videolar aracılığıyla öğrenirler. Daha karmaşık olan üst basamaklara ait uygulama, analiz etme, değerlendirme gibi adımları ise sınıf içinde çeşitli öğrenme yöntemleri ile aktif bir şekilde öğretmen rehberliğinde yaparlar (Şekil 4) (Kara, 2016).

Ters Yüz Sınıf modelinin önemli başka bir faydası da Bloom taksonomisinin her basamağındaki öğrenme amaçlarını içerebilmesidir. Ters Yüz Sınıf modeli, geleneksel sınıf dersi sürecindeki aşamaların yerlerini değiştirdiği için bu ismi almıştır. Burada tersine çevirme durumu bulunmaktadır. En yalın anlamda ifade edilecek olursa ev ödevi ile sınıf içi ders işleyişinin birbiriyle yer değiştirmesidir (Gencer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014).

Şekil 6. Bloom taksonomisine göre geleneksel öğrenme modeli ile ters yüz edilmiş öğrenme modelinin karşılaştırılması (Hayırsever ve Orhan, 2018).

Geleneksel öğrenim akışında öğrencilerin Bloom Taksonomisine ait hatırlama ve anlama basamaklarına ulaşabildikleri kabul edilmektedir. Sınıf dışında ise ev ödevi olarak daha üst basamaklarda yer alan karmaşık sayılabilecek uygulamaları yapmaya çalışırlar. Ters Yüz sınıf modeline göre öğrenim yapılan sınıflarda ise Bloom Taksonomisine ait ilk adımlar olan anlama ve hatırlama basamaklarını içeren kısımları öğrenciler kendi çabalarıyla sınıf dışında öğrenirler. Zor ve karmaşık olan uygulamaları ve etkinlikleri de sınıf ortamında öğretmen rehberliğinde yaparlar.

Ters Yüz Sınıf modeli, geleneksel eğitim anlayışı öğretiminden farklı olarak uzman öğreticinin ve öğrencilerin sorumluluğunu arttıran, öğrenmenin birey merkezli olduğu ve aktif bir şekilde sınıf içinde ve okul dışında uygulamalara öğrencilerin etkin katılımını sağlayan bir öğretim modelidir. Bu modelde sınıfta öğrenilmesi gereken teorik bilgiler öğrencilere uzaktan eğitim ve internet tabanlı öğretim çerçevesinde sunulmaktadır. Hazırlanan videolardan derslerin öğrenilmesi, sınıf ortamında ise daha çok uygulama ve alıştırmaya yapılmaktadır. Bununla birlikte uzman öğretici de derslerin yürütülmesinde rehberlik sağlamaktadır (Kara, 2016). Son yıllarda internetin yaygınlaşmasıyla birlikte eğitim anlayışındaki evde ödev okulda ders işlemenin ters çevrilmiş hali olan okulda uygulama ve etkinlikler evde ise ders işlenmesini içeren bir öğretim yaklaşımıdır.

Mevcut öğretim programında öğrenci, sınıf içinde eğitimciden konu anlatımını dinler, konuyla ilgili alıştırmaları yapar veya problemleri çözer, ders bitiminde konuyla ilgili çeşitli alıştırmalar veya problemler ev ödevi olarak öğrenciye verilir. Ters Yüz Sınıf modeli ise,

sınıfta geleneksel yolla anlatım ve evde ilişkili ödev yapımı süreci tam tersine çevrilerek, öğrencinin evde önceden konuyu öğrenip, sınıfa geldiğinde ise zamanını arkadaşlarıyla işbirlikçi çalışmalar yaparak geçirdiği bir süreçtir. Ters Yüz Sınıf modeli, yüz yüze öğrenmenin, çeşitli çevrimiçi araçlar ile şekillendiği ve uzaktan eğitimle birleştirildiği bir öğrenme yöntemidir (Demiralay, 2014).

Ters Yüz Sınıf modeli ve Mevcut öğretim programı uygulaması aşağıdaki Tablo 2’de özetlenmektedir.

Tablo 1. Mevcut öğretim programı ile modern yöntemin sınıf ortamında uygulaması.

	Sınıf İçinde	Sınıf Dışında
Mevcut öğretim programı (Inverted)	Konu Anlatımı İle Alıştırmalar Yapılması ve Kalan zamanlarda Problem Çözülmesi	Alıştırmalar ve Problem Çözme Video Konu Anlatımı
Modern Yöntem (Flipped)	Soru ve Cevap Grupla/Açık Uçlu Problem Çözme	Video Konu Anlatımı Kapalı Uçlu Kısa Sınavlar & Uygulama Alıştırmaları

Kaynak: Boyraz (2014).

Tablo 1’ de belirtildiği gibi Ters Yüz Sınıf modeli evde konu anlatımı, okulda aktivite ve alıştırmaların yapılması şeklinde uygulanmaktadır. Başka bir deyişle bu eğitim modeli, aktif bir şekilde uygulandığında derste monoton olarak düşünülen konu anlatımının, evde verilmesiyle hem öğretmene aktivite uygulayacak zaman hem de eğlenceli bir sınıf ortamı sağlamaktadır.

Tüm bunlara ek olarak Ters Yüz Sınıf modelinde öğretici dersi anlatan rolünden ayrılarak öğrencilerin sınıf dışında birden çok eğitim teknolojilerinden faydalanmasına ortam hazırlamaktadır. Bu arada hem sınıftaki uygulamalara hazırlıklı gelen hem de sınıf dışındaki hazırlanan bu ortamlarda etkin katılım sağlayan öğrenciler bireysel öğrenme hızlarını geliştirmiş olmaktadır (Bergmann ve Sams, 2012). Oysa klasik öğrenme ortamlarında öğrenciler daha çok pasif bir şekilde verilen bilgilerle yetinen ekstra zaman kalırsa uygulama ve alıştırmaya yapma imkânı bulmaktadırlar (Fulton, 2012). Klasik öğrenme modellerine alternatif model olarak ortaya çıkan Ters Yüz Sınıf modeli, öğrencilerin dersin temel

kavramalarını sınıf dışında uzaktan eğitim, video ya da ses kayıtları ile öğrenmelerine imkan sağlamaktadır. Okulda grupça ya da bireysel olarak öğretmen rehberliğinde de tüm problemler çözülmektedir (Bergmann ve Sams, 2012).

2.3. Sosyal Bilgiler ve Ters Yüz Sınıf Modeli

2.3.1. Sosyal Bilgiler ve Eğitim Teknolojilerindeki Gelişimi

Küreselleşen ve giderek değişen dünyaya uyum sağlama çabasıyla birlikte, dünyadaki eğitim sistemlerinde önemli değişiklikler yaşanmış, yeni eğitim yaklaşımları ve modelleri geliştirilmiştir. Bu modeller aracılığıyla bilgiye nasıl ulaşacağını bilen demokratik tutum ve değerlere sahip, rekabetçi olduğu kadar işbirliğine de açık, eleştirel düşünme yetisine sahip etkin vatandaşların yetiştirilmesi hedeflenmektedir (Çolak, 2016).

Sosyal bilgiler, ilköğretim okullarında sorumluluk sahibi vatandaşlar yetiştirebilmek amacıyla Sosyal bilimlerin verilerine bağlı olarak öğrencilerin sosyal yaşamla bir bütün oluşturabilmesi için bilgi, beceri, değer ve tutum kazandırmayı amaçlayan bir derstir (Erden, 1996).

Sosyal bilgiler, bireyin sosyal ve kültürel yaşantılar edinmesini sağlayan bilgi ve becerilere sahip bir derstir.

Ata (2007) ise sosyal bilgiler dersinin temel amacını, etkin bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yetiştirebilmek için bilgiyi üreten ve bunu kullanacak sorumlulukta olan bireylerin gerekli beceri, değer ve kavramlar ile donatılması olarak ifade etmiştir.

2017 sosyal bilgiler öğretim programı; günümüz şartlarında aktif rol oynayabilecek, ülkenin uluslararası alanda rekabet edebilmesini sağlayacak, problem çözme, karar verme becerileri gelişmiş, sorumluluk sahibi, eleştirel düşünebilme yetisine sahip ve yenilikçi düşünebilen, bilim ve teknolojiyi aktif olarak kullanacak, bilgi, beceri ve yeterliliklere sahip, milli ve manevi kültürel değerleri içselleştirmiş bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2017).

Etkili bir vatandaş yetiştirmek için öncelikli olarak aktif öğrenciler yetiştirmek gerekmektedir (Turgut, 2015). Öğrencinin aktif olabilmesi için öğrenme öğretme ortamlarının düzenlenmesi gerekmektedir. Yapılandırmacı eğitim sistemiyle öğrenciler sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde geleneksel eğitim sistemine göre etkin bir şekilde yer alabilmektedir. Bu eğitim sistemiyle öğrencilerin, bilgiyi doğrudan alan konumundan bilgiyi

aktif bir şekilde dönüştürebilen ve yeniden üretebilen konumuna getirilmesi hedeflenmektedir. Bu sebeple bireysel ve toplumsal yaşamda oldukça önemli bir yeri olan sosyal bilgiler dersinde, öğrencilerin aktif olabilmesi için çeşitli etkinliklerin yer alması önemli görülebilmektedir. İletişim ve etkileşimin artırıldığı sınıf ortamlarının öğrencilerin çok yönlü gelişimine katkısı da büyüktür. Günümüzde bireyden beklenen bilgiyi doğrudan alan değil, bilgiyi üreten ona ulaşma yollarını bilen, sorumluluklarının farkında olan, olaylara eleştirel bakış açısıyla yaklaşabilen, bireysel ve toplumsal sorunlara çözüm yolları üretebilen kişiler olmalarıdır. Bu bakımdan bireylerin içinde yaşadığı çağın koşullarına ayak uydurabilmesi önemli olmaktadır.

Çağımızda teknoloji gün geçtikçe hızlı bir şekilde gelişmektedir. Teknolojik gelişmeler insan yaşamının her alanında kendini yenileyerek güncellemektedir. Eğitim alanında da bu teknolojik değişimleri güncellemek gerekmektedir. Bundan dolayı öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olabilmek için eğitim alanlarında teknoloji ve yeni öğretim stilleri kullanmak önemlidir (Naimie, Sıraj, Ahmet Abuzaid, Shagholi, 2010 Akt. Karaman, 2018). Teknolojinin gelişmesiyle birlikte bilgisayarlar eğitim öğretim aracı olarak hayatımızda yer almaya başlamıştır. Bilgisayarlar eğitim öğretim aracı olmasıyla birlikte öğrencilere hızlı bir şekilde kaynak sağlayabilme, bireysel eğitim alabilme, öğretmenlerin hazırlayacağı raporlar, öğrenci gelişiminin takibi gibi pek çok idari ve eğitsel faaliyetlerde kolaylık sağlayabilme gibi yararları bulunmaktadır (Keleş, 2006). Bunların yanı sıra öğrenciler görsel ve işitsel materyallere de istedikleri zamanda erişebilmektedir. Öğrencilerin kendi bireysel öğrenmelerinin sorumluluğunu almasına katkı sağlayabilmenin yanı sıra birden fazla duyu oranına hitap edebilmeyi sağlayabilmektedir (Odabaşı, 1998). Sosyal bilgiler dersinin konularının sözel olması, ezbere dayalı olması ve ders saatinin az olması gibi sebeplerden ötürü, teknolojik gelişmelerin farklı yöntem ve teknikler imkânını tanıması öğrencilerin dersi daha iyi anlayabilmesini ve dersin zevkli hale gelmesini sağlamaktadır. Görme ve işitme duyularına hitap ederek konunun akılda kalıcılığının artmasını sağlamıştır.

Günümüzde dünyada gerçekleşen gelişmeleri takip etmek için bireyin toplum ile bir bütün olduğu sosyal bilgiler dersinde internet teknolojilerinden yararlanmak gerekmektedir. Ülkeler ve toplumlar için önem arz eden sosyal bilgiler derslerinde bu teknolojilerin kullanılması büyük ölçüde zaruri ve önemli olmuştur. Çağın gerektirdiği koşullara, bilgi ve donanıma sahip, gelişen teknolojiye uyum sağlayabilen etkin vatandaşları yetiştirebilmek, onları geleceğe hazırlayabilmek için sosyal bilgiler dersinde bilgisayar ve internet teknolojileri etkili bir şekilde kullanılmalıdır (Yeşiltaş ve Sönmez, 2014).

Teknolojik gelişmeler ve değişiklikler sosyal bilgiler öğretiminde önemli bir konu haline gelmiştir. Bu durum eğitim teknolojisi ve sosyal bilgiler öğretimi ile ilgili akademik çalışmalara da konu olmuştur. Kaya (2008) “Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımı” çalışmasında sosyal bilgiler ve teknolojiyi bir bütün haline getiren işbirlikli öğrenme teknikleri ve çoklu ortam üzerinde çalışmasını yapmıştır. Özel (2014) “Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Öğretim Teknolojilerine Yönelik Tutum ve Davranışları” adlı çalışmasında öğretim teknolojilerinin eğitim ortamında verimi artırdığına inandıklarını belirlemiştir.

Sosyal bilgiler öğretiminde Yanpar (2005), Meydan ve Akdağ (2011), Baloğlu Uğurlu (2012), tarafından yapılan çalışmalar da sosyal bilgiler öğretiminde kullanılacak eğitim teknolojilerini ifade etmekle birlikte teknoloji ile sosyal bilgiler ilişkisini ortaya koymaktadır.

2.3.2. Ters Yüz Sınıf Modelinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanımı

Ters yüz sınıf modeli, öğrenme ve öğretme sürecine öğrencilerin aktif katılımını sağlayabilen yöntemlerden biridir. Bu model sayesinde öğrencilerin konuyu daha iyi anlamalarını sağlayan ev ödevleri ve düşünme becerilerini geliştiren etkinlikleri gibi çalışmalarını tek başına yapmak durumunda kalmayacakları, bu çalışmalarını öğretmen rehberliğinde sınıf ortamında yapabilecekleri düşünülmektedir (Karaman, 2018).

Ters Yüz Sınıf modeli, sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilerin aktif bir şekilde eğitim almasını sağlayabilen, öğrenme ortamını sadece sınıf ortamı ile sınırlandırmayan, öğrencilerin teknolojinin imkânlarından yararlandıkları bir harmanlanmış öğrenme modelidir (Karaman, 2018). Geleneksel yöntemlere göre oluşturulan öğrenme ortamlarının sınıf ile sınırlandırıldığı, öğretmenin otorite olduğu, öğrencilerin pasif bir durumda bulunduğu ve bilgiyi hazır olarak aldıkları görülmektedir. Oysaki öğrenmenin daha kalıcı, eğlenceli ve hızlı olabilmesi için öğrencilerin bu süreçte aktif olması gerekmektedir. Sosyal Bilgiler dersi konuları itibariyle bireyi gerçek hayata hazırlamayı amaç edinen, problemlere çözüm üretebilen, kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alan aktif bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir derstir. Dolayısıyla sosyal bilgiler derslerinde ters yüz sınıf modeli uygulanmasının öğrencileri etkin kılacağı, konuların daha eğlenceli ve akılda kalıcı olacağı düşünülmektedir. Ters yüz sınıf modeli ile ders süreci içinde farklı etkinlik ve faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesiyle ilgi çekici olabilmektedir (Karaman, 2018). Ters Yüz Sınıf modeli öğrencilerin hem sınıf içi ders ortamında hem de sınıf dışı ev ortamında aktif olmasını sağlamaktadır. Böylece bu model sosyal bilgiler öğretiminde, öğrencilerin sürece aktif bir

şekilde katılmasını, öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olmasını ve kendi bilgilerinin farkında olarak ders sürecinin yapılandırılabilmesini sağlayabilir (Karaman, 2018). Müfredat yoğunluğu ve ders süresinin az olması gibi sebeplerle sınıf içinde etkinlik yapımına ayrılan zamanın kısıtlı olması model ile azaltılabilir. Erdoğan ve Akbaba (2018) sosyal bilgiler dersinde Ters Yüz Sınıf modeli kullanımının zaman yetersizliği sorununu çözebildiğini ifade etmektedir.

2.4. Ters Yüz Sınıf Modeli İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Bu bölümde çalışma ile ilgili olarak yurt dışında ve yurt içinde yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Demiralay (2014), çalışmasında, bir yenilik olarak Evde Ders Okulda Ödev Modelinin uygulandığı okul içerisinde yayılımı durumunun ve okul içerisindeki paydaşların Evde Ders Okulda Ödev modeli olgusuna ilişkin deneyimlerinin Rogers'ın Yeniliğin Yayılımı Kuramı temelinde incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, olgu bilim çerçevesinde durum çalışması olarak desenlenmiştir. Çalışma verileri, yarı yapılandırılmış görüşmeler, gözlem ve dokümanlar aracılığıyla elde etmiştir. Toplanan veriler, nitel veri analizi yöntemlerinden betimsel analiz, içerik analizi ve doküman analizi yoluyla analiz edilmiş, çalışma soruları temel alınarak bulgular tanımlanmış ve yorum yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulara dayanarak Evde Ders Okulda Ödev Modelinin tabletli eğitimle ilişkilendirildiği; yayılım sürecinde bir değişimin olmadığı; öğretmen-öğretmen, öğrenci-öğretmen, yönetici-öğretmen, veli-öğretmen sistemlerinde farklı karar aşamalarında bulunduğu; modelin kullanma kararı üzerinde ihtiyaç değişkenin, kullanmama kararı üzerinde ise öğrencilerin yaş grupları, sınıf düzeyleri, sınava hazırlık durumlarının etkili olduğu sonuçları belirlenmiştir. Evde Ders Okulda Ödev Modeline yüklenen ortak anlamın ise öğrenciler için faydalı, gözlemlenebilir; öğretmenler açısından karmaşık, tablet kullanımını gerektiren, deneyime bağlı olarak uygun, birkaç ders saatinde veya bütün dersler boyunca uygulanabilir, kurumsal destek algısı gerektiren esnek bir öğrenme modeli olduğu ifade edilmiştir.

Ekmekçi (2014), Yabancı dil eğitiminde yazma becerisinin karmaşık ve zor olduğundan öğrencilerin bu beceriye ilişkin olumsuz tutumlarını telafi etmek amacıyla EFT sınıflarında yeni bir model uygulamayı hedeflemiştir. İngiliz Dili ve Eğitimi hazırlık sınıfında öğrenim gören öğrenciler ile çalışma yapılmıştır. Nicel ve nitel araştırma verileri birlikte kullanılmıştır. Ön test-son test kontrol gruplu deneme modelinin kullanıldığı çalışmanın

sonucunda deney ve kontrol grupları arasında öğrencilerin yazma performansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Deney grubunun, kontrol grubuna göre daha başarılı performans ortaya koymuşlardır. Öğrencilerin Ters Yüz Sınıf modeline yönelik tutumlarına bakıldığında ise olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür.

Batdı (2014), “Etkinlik Temelli Öğrenme Yaklaşımının Akademik Başarıya Etkisi” isimli çalışmasında etkinlik temelli öğrenme yaklaşımının akademik başarıya etkisini meta analitik ve tematik yönden incelemeyi amaçlamıştır. Nicel ve nitel veriler sonucunda bu çalışmanın öğrencilerin başarılarını, derse karşı olan ilgi ve isteklerini artırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Boyras (2014), çalışmasında son dönemlerde birçok çalışmada kendine yer dinmeye başlamış yeni bir öğretim yöntemi olan Tersine Eğitim yönteminin İngilizce öğretiminde akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi araştırmıştır. Çalışma 2013-2014 eğitim öğretim yılında Aksaray Üniversitesi’nde Zorunlu Mesleki Yabancı Dil programına kayıtlı öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma için iki ayrı grup belirlenmiş ve çalışma yöntemi olarak ön test-son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. İki grup birer kez deney ve kontrol grubu olarak çalışmada yer almıştır. Geliştirilen ön test ve son test ölçme aracı olarak kullanılmış, elde edilen verilerden gruplar arası ortalamalar arasında 0.05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Gruplar arasındaki farklılığın anlamlılığını test etmek üzere çeşitli anlamlılık testleri kullanılmıştır. İki farklı uygulamada konuyu Tersine Eğitim yöntemi ile alan deney grubu öğrencilerinin akademik başarı puanları Geleneksel Eğitim ile alan kontrol grubu öğrencilerinden yüksek çıkmış ve gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu ifade edilmiştir. Uygulamalar bittikten sonra yapılan odak grup görüşmelerinde elde edilen öğrenci görüşlerine göre olumlu görüşlerin ortalaması %73.77, olumsuz görüşlerin ortalaması ise %17.39 olarak belirtilmiştir.

Turan ve Göktaş (2015) tarafından Ters Yüz Sınıf modeline yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı çalışma durum deseninde yapılmıştır. Okul öncesi öğretmenliği okuyan 58 öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Çalışma sonunda öğrenciler Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenmeyi kolaylaştıran, kalıcı ve öğrenmenin eğlenceli geçmesini sağlayan esnek bir yöntem olduğunu ifade etmişlerdir. Genel olarak öğrencilerin modele ilişkin olumlu görüşlere sahip olduğu belirtilmiştir.

Alsancak-Sırakaya (2015), Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenci akademik başarısı, öğrenme hazır bulunuşluğu ve motivasyona yönelik etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Aynı zamanda Ters Yüz Sınıf modeline yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesini hedeflemiştir. Çalışmada karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma Rehberlik ve Psikolojik

Danışmanlığı programına kayıtlı olan 32 ve 34 kişilik şubelerden oluşan iki grup ile bilimsel araştırma yöntemleri dersinde yapılmıştır. Deney ve kontrol grupları belirlenmiş ve çalışma sonunda model ile ilgili öğrenci görüşleri alınmıştır. Çalışmanın sonucunda akademik başarı açısından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan kalıcılık testi karşılaştırıldığında gruplar arasında farklılık görülmüştür. Deney grubundaki öğrencilerin puanları daha yüksek çıkmıştır. Model ile ilgili öğrenci görüşlerinin ise olumlu olduğu belirlenmiştir.

Kanbur (2016), çalışmasında Ters Yüz Sınıf modelinin 12. sınıf kimya dersi, organik kimya konularının öğretiminde uygulanmasını ve bu model ile ilgili öğrenci görüşlerinin alınmasını amaçlamıştır. Çalışma nitel bir çalışma olup eylem araştırması deseninde yapılmıştır. Uygulama 12. sınıfta öğrenin gören 22 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışma sonucunda Ters Yüz Sınıf modeli ile Organik Kimya konusunun öğretilmesinde öğrencilerin olumlu düşüncelere sahip olduğu belirlenmiştir.

Güç (2017), çalışmasında 7. Sınıf Matematik dersi, “Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarda İşlemler” konusunun Ters Yüz Sınıf modeli ile işlenmesinin öğrencinin akademik başarısına ve derse karşı olan tutumuna etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada nicel ve nitel yöntemler bir arada kullanılmıştır. Çalışmanın nitel boyutunu öğrenci ve veliler ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler oluşturmuştur. Nicel boyutunu ise ön test-son test yarı deneysel desen oluşturmuştur. Deney ve kontrol grubu olarak toplam 52 öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Çalışmada deney grubunun kontrol grubuna göre matematik dersine yönelik tutumlarında istatistiksel bir fark olmadığı sonucuna ulaşılrken, Akademik başarı olarak deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olduğu ifade edilmiştir. Öğrenciler ve velilerin Ters Yüz Sınıf modeline ilişkin olumlu görüşe sahip oldukları belirtilmiştir.

Köse (2011), “Sosyal Bilgiler Öğretiminde İstatistik ve Grafik Kullanım Tekniklerinin Öğrencilerin Grafik Okuma Becerisine Etkisi” adlı çalışmasında, araştırmacı sosyal bilgiler 6. sınıf “Ülkemizin Kaynakları” ünitesinde bulunan istatistik ve grafik kullanım tekniklerinin öğrencilerin grafik okuma becerilerine etkisinin olup olmadığını amaçlamıştır. Bu kapsamda deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur. Deney grubunda ders işleme sürecinde grafiklerden yararlanılmıştır. Kontrol grubunda ise düz anlatım ile ders işlenmiştir. Çalışmanın sonucunda ise deney grubunun daha başarılı olduğu görülmüştür.

Strayer (2011), Detroit’te yer alan bir lisede öğrencilerin eğitimlerinin desteklenmesi amacıyla Matematik ve İngilizce derslerinde Ters-Yüz sınıf sistemi uygulamasına geçilmiştir. Öğretmenler her hafta için 5-7 dakikalık videolar hazırlayarak öğrencilerin evde

izlemelerini, evinde internet erişimi bulunmayan öğrencilerin ise okulda izlemelerini istemiş ve sınıf içinde öğrenciyi aktif kılacak etkinlikler ile ders içeriğini zenginleştirmişlerdir. Çalışmanın sonunda, öğrencilerin ev ödevlerini aksatma sorununun çözüldüğü, öğretmenin öğrenciye konu ile ilgili daha fazla örnekler sunduğu ve öğretmenin dersi tekrar etmek yerine sadece öğrencilerin anlamadıkları konularda onlara yardımcı olduğu ifade edilmiş ve İngilizce dersinde başarısız olan öğrenci yüzdesinin %19'dan %13'e, Matematik dersinde ise %50'den %44'e düştüğü belirtilmiştir.

Strayer (2012), İstatistik dersini alan 49 öğrenci ile çalışmasını gerçekleştirmiştir. Çalışmasında karma yöntem kullanılmıştır. Ters Yüz Sınıf modeli ile geleneksel yöntem karşılaştırıldığında Ters Yüz Sınıf modeli ile öğrenim gören öğrencilerin yenilik ve işbirliğine daha açık olduğunu ifade etmiştir.

Wiginton (2013), çalışmasını matematik dersinde 9. sınıf öğrencileri ile yapmıştır. Çalışmasında Ters Yüz Sınıf modelinin matematik dersinde kullanılmasının ders başarısına olan etkisini incelemiştir. Bu çalışmada, geleneksel eğitim ortamı, ters yüz edilen aktif öğrenme ortamı ve ters yüz edilen tam öğrenme ortamı şeklinde üç tane grup oluşturulmuştur. Oluşturulan bu ortamlarda bulunan gruplar ile çalışma yürütülmüştür. Çalışma sonunda geleneksel eğitim ortamında öğrenim gören öğrenciler ile diğer gruplarda öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Ters Yüz Sınıf modeli kullanan öğrencilerin matematik başarısı diğer gruplara göre daha yüksek çıkmıştır.

Tune, Streck ve Basile (2013), tarafından Tıp Eğitimi dersinde lisansüstü eğitim gören 27 öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılarak Ters Yüz Sınıf Modeli uygulamasının ders başarısına olan etkisi araştırılmıştır. Çalışma sonunda Ters Yüz Sınıf modeli uygulanan öğrencilere daha başarılı oldukları belirtilmiştir.

Findlay ve Mombourquette (2014), tarafından işletme dersini alan 108 üniversite öğrencisiyle bir çalışma yürütülmüştür. Çalışmada Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenci başarısına olan etkisi incelenmiştir. Çalışma sonucunda uygulanan bu modelin öğrenme başarısına herhangi bir etkide bulunmadığı görülmüştür. Fakat öğrencilerin modelle ilgili olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Misildine, Fountain, Summers ve Gosselin (2013), hemşirelik eğitiminde Ters Yüz Sınıf modeli kullanımının öğrenci memnuniyetine ve akademik başarısına olan etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda öğrenci başarısını olumlu etkilediği belirlenmiştir. Fakat öğrencilerin bu modeli kullanmaktan memnun olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Jamaludin ve Osman (2014) tarafından İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 24 üniversite öğrencisi ile çalışma yürütülmüştür. Çalışma sonucunda Ters Yüz Sınıf modelinin sınıf içi ve sınıf dışında öğrenci katılımını sağladığı ve aktif öğrenmeyi desteklediği belirlenmiştir

Kong (2014), çalışmasında Ters Yüz Sınıf modeli kullanımının ders başarısına olan etkisini incelemiştir. Ortaokul kademesinde bulunan 107 öğrenciye uygulamadan önce ve uygulamadan sonra ön test-son test yapılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin ders başarısında anlamlı derecede artış görülmüştür. Ayrıca öğrenciler ve öğretmenler ile yarı yapılandırılmış görüşmelerde Ters yüz Sınıf modelinin olumlu bir şekilde algılandığı ifade edilmiştir.

McLaughlin ve Rhoney (2014) yaptıkları Çalışmada Ters Yüz Sınıf modeline göre hazırlanan nörolojik farmakoterapi dersinde öğrencilerin etkileşimli çevrimiçi hazırlık araçlarına dair performanslarının, sorumluluklarının, algılarının ve ders çıktılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu çevrimiçi araç kullananlar ve geleneksel ortam kullananlar olmak üzere iki gruba ayırmıştır. Çalışma sonunda çevrimiçi aracı kullanan öğrencilerin dönem sonu sınavlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Roach (2014) yaptığı çalışmada Ters Yüz Sınıf yönteminin uygulandığı mikro-ekonomi dersini bir dönem boyunca alan öğrenenlerin ters yüz öğrenmeye yönelik tutumlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışma sonucunda öğrenenlerin ters yüz öğrenmeye yönelik olumlu tutumlarının olduğu ve bu yöntemin öğrenen gruplar üzerinde yararlı olduğu görülmüştür.

See ve Conry (2014) yaptıkları çalışmalarında klinik eczacılık pratiklerine yönelik olarak bir gelişim programını ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışmalarını 34 fakülte ile yürütmüşlerdir. 20 fakülte ödevleri, 23 fakülte sınıf içi atölyeleri, 28 fakülte ters yüz öğrenme ile ödevlerin ve atölye çalışmalarının akademik başarıyı olumlu etkilediğini belirtmişlerdir. Ayrıca 29 fakültenin de bir sonraki sene Ters Yüz Sınıf modelinin sınıflarının birinde uygulayacaklarını ifade etmişlerdir.

Yestrebky (2015), çalışmasını kimya dersi alan üniversite 1.sınıf öğrencileri ile gerçekleştirmiştir. Ters Yüz Sınıf Modelinin kullanımının ders başarısına etkisini incelemek amacıyla 735 kişi ile deneysel bir çalışma yürütmüştür. Ayrıca öğrencilerin derse yönelik tutumlarını ortaya koymak için bir anket hazırlamıştır. Çalışmanın sonucunda Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı grubun başarısı, geleneksel yönteme dayalı eğitime göre anlamlı

derecede yüksek çıkmıştır. Çalışmasında Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenciler için faydalı olduğunu belirtmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, çalışmanın modeline, örnekleme, veri toplama aracına, verilerin analizine ve deneysel işlem sürecine yer verilmiştir.

3.1. Çalışmanın Modeli

Ters Yüz Sınıf modelinin 7.sınıf Sosyal Bilgiler dersi “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” ünitesinde uygulanmasının ders başarısına etkisinin araştırıldığı bu çalışmada, ön test – son test kontrol gruplu model uygulanmıştır. Çalışmada, 7. sınıf kademesinden olmak üzere birer tane kontrol ve deney grubu şeklinde toplam iki grup ile çalışılmıştır.

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırma olarak yarı deneysel desenlerden ön test ve son test eşleştirilmiş kontrol gruplu çalışma deseni kullanılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, Şanlıurfa ilinin, Viranşehir ilçe merkezinde yer alan Bahçelievler İmam Hatip Ortaokulu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında eğitime devam eden 7/A ve 7/B sınıfı oluşturmaktadır. Kontrol ve deney grupları öğrencilerin başarıları dikkate alınarak birbirine yakın olacak şekilde oluşturulmuştur.

3.3. Deneysel İşlem Öncesi Süreçler

Çalışmada yapılan deneysel işlemler aşağıdaki sıraya göre yapılmıştır.

1. Deney ve kontrol grupları rastgele olarak belirlenmiştir.
2. Deney ve kontrol gruplarının seçiminde öğrenci sayılarının eşit olması göz önüne alınırken, öğrencilerin önceki yıllara ait başarı puanları dikkate alınmamıştır.
3. ‘Üretim, Dağıtım ve Tüketim’ ünitesine başlanmadan bir hafta önce deney grubu sınıfında öğrencilere yapılacak çalışma ile ilgili genel birtakım bilgiler verilmiştir.

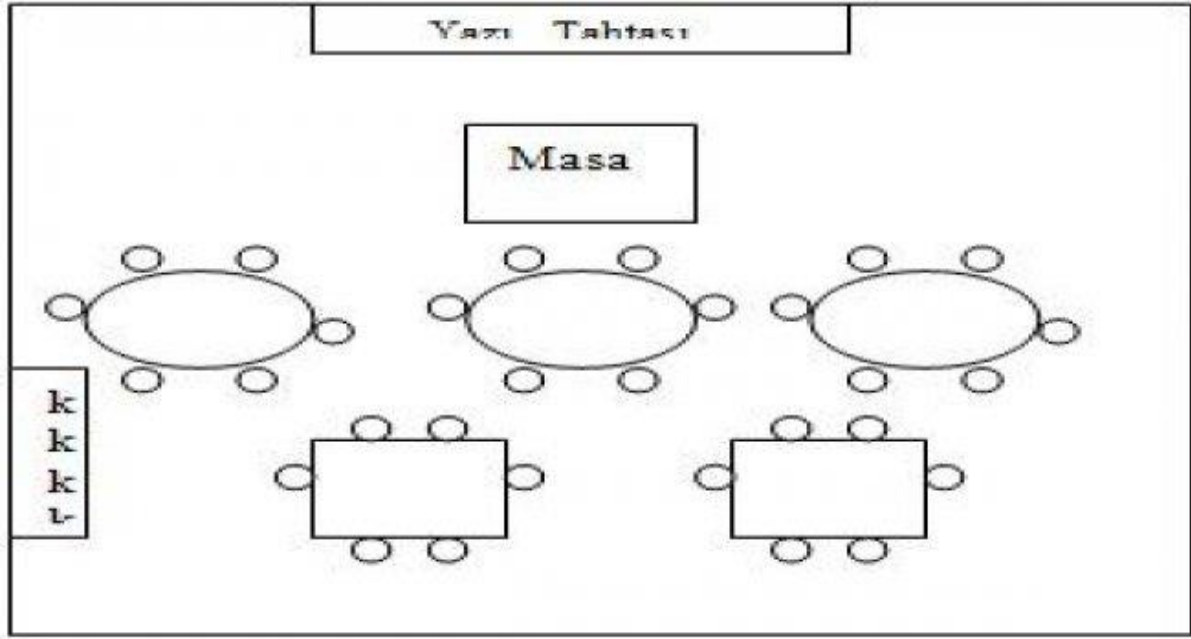
4. Araştırmacı tarafından ders ile ilgili gerekli dokümanlar ve değerlendirme çalışmaları için çalışma dosyası hazırlanmıştır.
5. Deney ve kontrol gruplarının hazır bulunuşluk düzeylerinin kontrolü için her iki gruba akademik başarı testi yapılmıştır.
6. Kontrol grubunda 'Üretim, Dağıtım ve Tüketim' ünitesi, içerisinde yer alan konular ders kitabına dayalı yöntemlere uygun olarak işlenmiş, bu grubun çalışma programına müdahale edilmemiştir.
7. Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı sınıfta deney grubunda çeşitli etkinlikler ve çalışma yaprakları kullanılarak ders işlenmiştir.

3.3.1. Deneysel İşlem Basamakları

Tez uygulama çalışması Üretim, Dağıtım ve Tüketim ünitesinde 28.02.2019- 28.03.2019 tarihleri arasında uygulanmıştır. Uygulama boyunca her ders için videolar hazırlanmış ve öğrenciler derse videoları izlemiş bir şekilde gelmişlerdir. Uygulama dört hafta boyunca devam etmiştir. 04.03.2019 tarihinde ders için hazırlanan videolar taşınabilir flash bellek aracılığıyla öğrencilere aktarılmıştır. Taşınabilir bellek vasıtasıyla videoların öğrencilere verilmesinin sebebi çoğunluğun bu aracı tercih etmesidir. Bazı öğrencilerin internetinin olmaması da bu aracı seçmemizdeki başka bir nedendir. Öğrencilere ders saatinden bir iki gün önce videoların izlenip gelinmesiyle ilgili bilgi verilmiştir. Deney grubu öğrencilerinin olduğu sınıfta Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı sıklıkla kullanılmıştır. Bunun sebebi ilkökul ve ortaokullarda en çok kullanılan online eğitim yazılımlarından birisi olmasıdır. Bu yazılım sınıf ve branş öğretmenleri, eğitim uzmanları, editörler, grafik tasarımcıları ve pedagoğlardan oluşan 50 kişilik bir ekiple hazırlanmıştır. Bu ekip yazılımı sürekli güncellemektedir. Morpa Kampüs MEB müfredatına uygun, binlerce eğitsel içeriğin (konu anlatımı, çalışmalar, testler, videolar, belgesel, ödev yaprakları, deneyler, kitaplar vb.) ve detaylı raporlamanın yer aldığı bir eğitim platformudur (Demir, 2017). Morpa Kampüs Eğitim yazılımının sınıf ortamında aktif bir şekilde kullanılması öğrencilerin derse karşı olan ilgisini çekmektedir. Ayrıca yazılımda mevcut olan çeşitli içerikler sayesinde öğrenciler sınıf içinde etkin bir şekilde öğrenirken eğlenebilmektedirler.

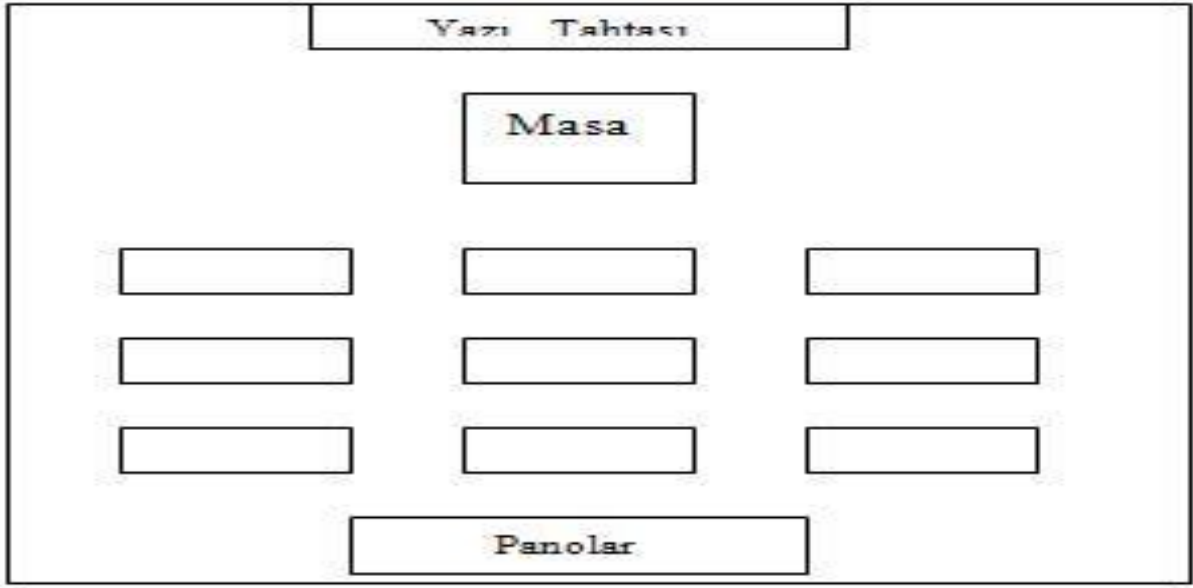
Deney grubu olan sınıfın oturma şekli küme oturma düzeni şeklinde ayarlanmıştır. Okulda sınıflar, eğitim ve öğrenme sürecinde en önemli destekleyici elemanlardır. Geleneksel olarak sınıf; masa, sandalye, sıra, dolap, yazı tahtası, sesli ve görsel öğeler gibi çeşitli elemanları

barındıran ve mimarlar tarafından tasarlanan bir mekândır (Rajuddin 2010 Akt. Sağsöz ve Şensoy, 2015). Küme oturma düzeni öğrenci-öğrenci etkileşiminin yüksek olduğu bir oturma düzenidir. Öğretim ortamı oluştururken öğrenciyi merkeze alan çeşitli etkinlikleri yapabilmelerine imkân tanıyan sınıflar düşünülmelidir (Gelişli 2007). Deney grubu sınıfında öğretmenin daha çok rehber konumunda olduğu bir ortam olacağı için bu oturma düzeni tercih edilmiştir (Şekil 7).

Şekil 7. Deney grubu sınıf oturma planı.

Kontrol grubunu oluşturan sınıfta ise Üretim, Dağıtım ve Tüketim ünitesindeki konular öğretim programına göre aynı şekilde dört hafta boyunca devam etmiştir. Bu sınıftaki oturma düzeni geleneksel oturma düzenine göre ayarlanmıştır. Geleneksel sınıf düzeni ezberleme ve hatırlamaya dayalı sistemlerde daha fazla kullanılmaktadır (Aktürk ve Çelik, 2009). Kontrol grubunun oturma planı Şekil 8’de gösterilmiştir.

Şekil 8. Kontrol grubu sınıf oturma planı.

1.Hafta:

06.03.2019 tarihinde öğrenciler evde videoları izleyerek sınıfa gelmişlerdir. İlk olarak öğrencilerin videoları izleme durumlarıyla ilgili sorular sormuştur. Bütün öğrencilerin videoları izlediği öğretmenin sorduğu sorularla anlaşıldıktan sonra *Toprakta Üretim, Toprağı Yönetiriz* konusu ile derse giriş yapılmıştır. Öğrencilere ‘Sizce geçmişten günümüze toprak niçin bu kadar çok önemli olmuştur?’ sorusu yöneltilmiş ve öğrencilerin yorum yaparak konu hakkında tartışmaları sağlanmıştır. Buradaki amaç soru sorularak öğrencilerin ilgisini derse çekmek ve birbirleriyle karşılıklı görüş alışverişinde bulunmalarını sağlamaktır. Daha sonra öğrencilere konu ile ilgili çalışma yaprağı dağıtılarak etkinlik yapılmıştır. Çalışma kağıdı Osmanlı Devleti’ndeki Toprak Sistemi ile ilgili bir kavram haritasından oluşmaktadır. İkinci derse geçildiğinde öğrencilere günümüzde tarımı destekleyen kuruluşların hangileri olduğu ve yaşadıkları yerde bu kurumları görüp görmedikleri sorulmuştur. Öğrencilerden çeşitli cevaplar alındıktan sonra bu konu ile ilgili bir etkinlik kâğıdı dağıtılarak cevaplamaları istenmiştir. Bu etkinlik kâğıdı boşluk doldurma sorularından oluşan bir alıştırmadır. Ayrıca kalan 10 dakikalık süre zarfında morpa kampüs eğitim ağından *Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor* konusu ile ilgili bir video izletilmiştir. Video yarıda kesilerek arkası yarın tekniği uygulanmış olup devamının nasıl olabileceğinin yarınki ders saatine kadar öğrenciler tarafından düşünülmesi istenmiştir.

07.02.2019 tarihinde bir önceki dersin sonunda *Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor* konusu ile ilgili yarım bırakılan videonun devamı ile ilgili öğrencilerin görüşleri alınmıştır.

Arkasından videonun kalan kısmı izletilerek öğrencilerin merakları giderilmiştir. Toprağın Gücü adlı etkinlik öğrencilerle beraber yapılmıştır. Konu ile ilgili ders kitabında yer alan okuma okuma metinleri öğrenciler tarafından okunarak ders saati tamamlanmıştır.

Öğrencilerin sınıf içinde öğretmenleri rehberliğinde yaptıkları etkinlikler aşağıda gibi tablolştırılmıştır.

Etkinlik Adı	<ul style="list-style-type: none"> Osmanlı Devleti'ndeki Toprak Sistemi ile ilgili bir kavram haritası <i>Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor</i> konusu ile ilgili bir video <i>Arkası yarın tekniği</i>
Öğrenme Alanı	Üretim, Dağıtım ve Tüketim
Kazanım	<p><i>“Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzden örneklerle açıklar.”</i></p> <p><i>“Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.”</i></p>
Gerekli Materyaller	Akıllı tahta, uygun videolar, kavram haritası
Süre	3 ders saati (120 dakika)
Etkinliğin Uygulanma Süreci	<p>Öğrencilere konu ile ilgili çalışma yaprağı dağıtılarak etkinlik yapılmıştır. Çalışma kağıdı Osmanlı Devleti'ndeki Toprak Sistemi ile ilgili bir kavram haritasından oluşmaktadır. Bir sonraki derse geçildiğinde öğrencilere günümüzde tarımı destekleyen kuruluşların hangileri olduğu ve yaşadıkları yerde bu kurumları görüp görmedikleri sorulmuştur. Öğrencilerden çeşitli cevaplar alındıktan sonra bu konu ile ilgili bir etkinlik kağıdı dağıtılarak cevaplamaları istenmiştir. Bu etkinlik kağıdı boşluk doldurma sorularından oluşan bir alıştırmadır. Ayrıca kalan 10 dakikalık süre zarfında morpa kampüs eğitim ağından <i>Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor</i> konusu ile ilgili bir video izletilmiştir. Video yarıda kesilerek arkası yarın tekniği uygulanmış olup devamının nasıl olabileceğinin yarınki ders saatine kadar öğrenciler tarafından düşünülmesi istenmiştir.</p>

2.Hafta:

13.03.2019 tarihinde öğrenciler evde videoları izleyerek sınıfa gelmişlerdir. Öğretmen öğrencilerin videoları izleme durumlarını öğrendikten sonra derse giriş yapmıştır. *Vakıf Demek, Medeniyet Demek* konusu ile ilgili ders kitabında hazırlık çalışma sorusu olarak yer alan ‘Sizce Türk toplumlarında sosyal dayanışma ve yardımlaşma her dönemde önemli olmuş mudur?’ sorusu öğrencilere yöneltilerek konu hakkında düşünceleri sağlanmıştır. Öğrencilerden cevaplar alındıktan sonra izledikleri videoda vakıflar ile ilgili olarak neler öğrendikleri sorulmuştur. Ardından vakıflar ile ilgili etkinlik yapılmıştır.

14.03.2019 tarihinde bir saatlik ders süresince sivil toplum kuruluşları ile ilgili öğrencilerden istasyon çalışması yapmaları istenmiştir. Öğrenciler gruplara ayrılarak işbirliği içinde tüm yaratıcılıklarıyla çalışmayı gerçekleştirmişlerdir. Üç gruba ayrılan öğrencilerden birinci grupta olanlar sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili afiş çalışması, ikinci grupta olanlar slogan çalışması, üçüncü grupta olanlardan ise öykü oluşturma çalışmaları yapmaları istenmiştir. 10 dakika arayla tüm gruplar birbirleriyle yer değiştirerek bütün öğrencilerin yapılan her çalışmaya katkıda bulunması sağlanmıştır. Etkinlik sonunda ilgi çekici olan çalışmalar sınıftaki sosyal bilgiler köşesine asılarak ders saati tamamlanmıştır.

Etkinlik Adı	<ul style="list-style-type: none">• Vakıflar ile ilgili etkinlik• Sivil toplum kuruluşları ile ilgili öğrencilerden istasyon çalışması
Öğrenme Alanı	Üretim, Dağıtım ve Tüketim
Kazanım	<i>“Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir.”</i>
Gerekli Materyaller	İstasyon tekniği, Etkinlik kağıdı
Süre	3 ders saati (120 dakika)
Etkinliğin Uygulanma Süreci	Vakıflar ile ilgili etkinlik kağıdı öğrencilerle birlikte yapılmıştır. Öğrencilerden sivil toplum kuruluşları ile ilgili öğrencilerden istasyon çalışması yapmaları istenmiştir. Öğrenciler gruplara ayrılarak işbirliği içinde tüm yaratıcılıklarıyla çalışmayı

	gerçekleştirmişlerdir. Üç gruba ayrılan öğrencilerden birinci grupta olanlar sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili afiş çalışması, ikinci grupta olanlar slogan çalışması, üçüncü grupta olanlardan ise öykü oluşturma çalışmaları yapmaları istenmiştir. 10 dakika arayla tüm gruplar birbirleriyle yer değiştirerek bütün öğrencilerin yapılan her çalışmaya katkıda bulunması sağlanmıştır.
--	---

3.Hafta:

20.03.2019 tarihinde öğrenciler evde videoları izleyerek sınıfa gelmişlerdir. İlk olarak öğrencilerin videoları izleme durumlarıyla ilgili sorular sormuştur. Üç öğrenci dışında tüm öğrencilerin videoları izlediği öğretmenin sorduğu sorularla anlaşıldıktan sonra *'İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek'* konusuna başlanmıştır. Öğrencilere Türklerdeki Eğitim Kurumlarının neler olduğu yöneltip cevaplar alındıktan sonra konu ile ilgili ders kitabındaki bölüm okutulmuştur. Ardından Ahilik Kurumu, Lonca Teşkilatı ve Enderun mektepleriyle ilgili Eğitim Bilişim Ağından (EBA) çeşitli alıştırma yapılmıştır. İkinci ders saatinde öğrencilere Lonca Teşkilatı ile ilgili boşluk doldurma etkinlik kâğıtları dağıtılmıştır. Öğrenciler etkinliği bitirdikten sonra, öğretmen tarafından Ahilik kurumu ile ilgili birkaç hikâyenin yer aldığı çalışma öğrencilere dağıtılmış ve bunun üzerine konuşulmuştur. Bu hikâyeler üzerine öğrencilerin birbirleriyle fikir alışverişinde bulunacakları bir tartışma ortamı oluşturulmuştur.

21.03.2019 tarihinde *Geleceğin Senin Ellerininde* konusuna giriş yapılmıştır. Öğrencilerin derse dikkatini çekmek adına ilk olarak 'İleride hangi mesleği yapmak istiyorsun. Niçin?' sorusu yöneltilerek meslekler hakkında düşünceleri sağlanmıştır. Daha sonra öğretmen tarafından geleceğin mesleklerini içeren bir internet gazete haberi öğrencilere dağıtılmıştır. Haber okunarak öğrencilerin bu mesleklerin özelliklerini tanıması sağlanmıştır.

Etkinlik Adı	<ul style="list-style-type: none"> • Ardından Ahilik Kurumu, Lonca Teşkilatı ve Enderun mektepleriyle ilgili Eğitim Bilişim Ağından (EBA) çeşitli alıştırma • Lonca Teşkilatı ile ilgili boşluk doldurma etkinlik kâğıdı • Geleceğin mesleklerini içeren bir internet gazete haberi
--------------	--

Öğrenme Alanı	Üretim, Dağıtım ve Tüketim
Kazanım	“Tarih boyunca Türklerde meslek edindirme ve meslek etiği kazandırmada rol oynayan kurumları tanır.” “Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.”
Gerekli Materyaller	Akıllı tahta, İnternet gazete haberi
Süre	3 ders saati (120 dakika)
Etkinliğin Uygulanma Süreci	Öğrencilere Türklerdeki Eğitim Kurumlarının neler olduğu yöneltip cevaplar alındıktan sonra konu ile ilgili ders kitabındaki bölüm okutulmuştur. Ardından Ahilik Kurumu, Lonca Teşkilatı ve Enderun mektepleriyle ilgili Eğitim Bilişim Ağından (EBA) çeşitli alıştırmalar yapılmıştır. Bir sonraki ders saatinde öğrencilere Lonca Teşkilatı ile ilgili boşluk doldurma etkinlik kâğıtları dağıtılmıştır. Öğrenciler etkinliği bitirdikten sonra, öğretmen tarafından Ahilik kurumu ile ilgili birkaç hikâyenin yer aldığı çalışma öğrencilere dağıtılmış ve bunun üzerine konuşulmuştur.

4.Hafta:

27.03.2019 tarihinde *Geleceğin Senin Ellerinde* konusuna devam edilmiştir. Konu ile ilgili morpa kampüs ağından Meslekler ve Geleceğimiz isimli etkinlik öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrencilerin takıldığı sorular öğretmen rehberliğinde cevaplandıktan sonra birinci ders saati tamamlanmıştır.

İkinci ders saatinde *Dijital Teknoloji Çağındayız* adlı konu ile derse devam edilmiştir. Öğrencilerin konu ile ilgili ders videosunu izleme durumları tespit edilip iki öğrenci dışında tüm öğrencilerin izlediği anlaşılmıştır. Öğrencilere ‘Hafta sonu vaktinizin ne kadarını televizyon, internet, telefon ve bilgisayar başında geçiriyorsunuz. Bu ürünler icat edilmeseydi hayatınız nasıl olurdu?’ sorusu yöneltmiştir. Öğrencilerden düşünceleri alındıktan sonra Eğitim Bilişim Ağından konu ile ilgili video izletilmiştir. Videodan sonra

ise Morpa Kampüs Eğitim Ağından indirilen konu etkinliği öğrencilere dağıtılarak cevaplamaları istenmiştir.

28.03.2019 tarihinde bir saatlik ders süresinde Üretim Dağıtım ve Tüketim ünitesinin genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Ders kitabında bulunan zihin haritası etkinliği ile ünite değerlendirme soruları öğretmen rehberliğinde öğrenciler tarafından cevaplandırılarak süreç tamamlanmıştır.

Etkinlik Adı	<ul style="list-style-type: none">• Meslekler ve Geleceğimiz isimli etkinlik kağıdı• Eğitim Bilişim Ağından konu ile ilgili video• Ders kitabında bulunan zihin haritası etkinliği ile ünite değerlendirme soruları
Öğrenme Alanı	Üretim, Dağıtım ve Tüketim
Kazanım	<i>“Dijital teknolojilerin üretim, dağıtım ve tüketim alanında meydana getirdiği değişimleri analiz eder.”</i>
Gerekli Materyaller	Akıllı tahta, Etkinlik kağıdı, konu ile ilgili uygun videolar
Süre	3 ders saati (120 dakika)
Etkinliğin Uygulanma Süreci	Konu ile ilgili morpa kampüs ağından Meslekler ve Geleceğimiz isimli etkinlik öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrencilere ‘Hafta sonu vaktinizin ne kadarını televizyon, internet, telefon ve bilgisayar başında geçiriyorsunuz. Bu ürünler icat edilmeseydi hayatınız nasıl olurdu?’ sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerden düşünceleri alındıktan sonra Eğitim Bilişim Ağından konu ile ilgili video izletilmiştir. Videodan sonra ise Morpa Kampüs Eğitim Ağından indirilen konu etkinliği öğrencilere dağıtılarak cevaplamaları istenmiştir. Ders kitabında bulunan zihin haritası etkinliği ile ünite değerlendirme soruları öğretmen rehberliğinde öğrenciler tarafından cevaplandırılarak süreç tamamlanmıştır.

3.3.2. Deneysel İşlem Sonrası Süreç

Üretim Dağıtım ve Tüketim ünitesi kontrol grubu öğrencilerine mevcut öğretim programı ile ders işlenmiş. Deneysel gruba öğrencilerine ise Ters Yüz Sınıf modeli uygulanarak tamamlanmıştır. Uygulama tamamlandıktan sonra her iki gruptaki öğrencilere son test uygulanarak çalışma sonlandırılmıştır. Çalışmaya ait başarı testi verilerinin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Çalışmada bağımlı bir grubu ve bağımsız iki grubu t-testi analizi kullanılmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Çalışma kapsamında öncelikle pilot uygulaması yapılan başarı testi “Üretim, Dağıtım Ve Tüketim” ünitesine yönelik geliştirilmiştir. Bu test üniteyi oluşturan “Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz”, “Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor”, “Vakıf Demek, Medeniyet Demek”, “İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek”, “Gelecek Senin Ellerin” ve “Dijital Teknoloji Çağındayız” konularına yönelik hazırlanmış çoktan seçmeli sorular kullanılarak oluşturulmuştur. Akademik başarı testini hazırlamaya yönelik hazırlık çalışmaları kapsamında öncelikle “Ülkemizin Kaynakları” ünitesi kapsamında belirtke tablosu hazırlanmıştır (Ek-6). Daha sonra ünite kazanımları doğrultusunda hazırlanan belirtke tablosu ışığında soruların hazırlanmasına geçilmiştir. Akademik başarı testi öncelikle 25 soru olarak hazırlanmış (Ek-3) ve konu alanı uzmanlarına gönderilmiştir. Ayrıca soruların anlaşılabilirliğini arttırmak adına çalışmaya katılmayacak olan 3 öğrenci ile sorular üzerinde çalışma yapılmış ve bazı kelimeler sadeleştirilmiş veya sorulardan çıkartılmıştır.

Hazırlanan başarı testi asıl uygulamada kullanılmadan önce testin ölçme ve değerlendirme kurallarına uygunluğunu belirlemek amacıyla geçerlik-güvenirlik çalışması yapılmıştır. (Ek-5). Kullanılacak başarı testinin, uygulama yapılan okulla benzer özellikler gösteren başka bir okulun (Atatürk Ortaokulu) yedinci sınıfında öğrenim gören toplam 125 öğrenciye pilot uygulaması yapılmıştır. Öğrencilerden tüm soruları içtenlikle yanıtlamaları istenmiş ve bir ders saati süre verilmiştir. Ayrıca öğrencilerden anlamakta zorlandıkları soruları da söylemeleri istenmiştir. Deneme uygulamasından sonra test analizlerine ve madde analizlerine geçilmiştir. Madde analizinde, her maddenin güçlük ve ayırıcılık indeksleri hesaplanmıştır. Ayırıcılık indeksi 0.20'nin altında olan maddeler testten çıkarılmıştır. Tan (2008), çok fazla sayıda madde olmamak kaydı ile ayırıcılık gücü çok düşük (0.20'den küçük) olan maddelerin testten atılmasının, güvenilirlik katsayısını önemli ölçüde arttırdığını belirtmektedir. Sonuçta 5 madde geçerli ve güvenilir bulunmayıp testten çıkartılmıştır.

Soruların madde güçlük değerleri ve madde ayırt edicilik değerleri incelenerek 6, 10, 11, 13 ve 20. sorular testten çıkarılmıştır. Testin son halinde geriye kalan 20 maddenin ayırt edicilik değerleri 0.22 ile 0.69 arasında değişmektedir. (Ek-4) Büyüköztürk (2012) madde güçlük derecelerinin farklılık gösterdiği durumlarda, başarı testleri için Kuder Richardson-20 (KR-20) güvenilirlik katsayısının hesaplanmasının uygun olduğunu belirtmektedir. Buna bağlı olarak gerçekleştirilen test istatistiklerinde KR-20 güvenilirlik katsayısı ise 0.678 bulunmuştur. Bu değer 0.70'e yakın olmasından dolayı testin güvenilir olduğu söylenebilir. Sonuç olarak "Üretim, Dağıtım Ve Tüketim Ünitesi" ünitesine yönelik hazırlanmış olan "Akademik Başarı Testi" son haliyle (Ek-7) 20 sorudan oluşmaktadır.

Başarı testinin kapsam geçerliliğini sağlayabilmek için testte bulunan soruların bütün konu içeriğini örnek teşkil etmesine ve kapsadığı soruların her birinin hangi davranışı ölçmek istediğini en iyi derecede ölçmesine (Tekin, 2000) dikkat edilmiş ve bunun için uzman görüşüne başvurulmuştur. Testle ilgili konu uzmanlarının ve öğretmenlerin görüşleri alınmış ve bu görüşler dikkate alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Uygulama yapıldıktan sonra ortaya çıkan veriler yani öğrencilerin verdiği cevaplar "TAP" (Test Analysis Program) programı ile analiz edilmiştir. Testte yer alan soruların madde güçlükleri, madde ayırt edicilik düzeyleri ortaya çıkarılmıştır.

Sıralanan bu veriler elde edildikten sonra, bir testin son formunu oluşturmak ve onun uzunluğu, uygulama süresi ve uygulama koşullarıyla ilgili kararları vermek oldukça kolaylaşır (Tekin, 2000).

Tablo 2. Maddelerin ayırt edicilik değer aralıkları ve karşılıkları

Çok iyi bir madde denilebilmesi için, $\geq ,40$ olması,

Ufak değişiklikler ile iyi bir madde olabilir denilebilmesi için, 0,30- 0,39 aralığında olması,

Köklü değişiklikler ile maddenin düzeltilmesi gerekiyor, denilebilmesi için, 0,20- 0,29 aralığında olması,

Maddenin tamamen çıkartılması gerekiyor, denilebilmesi için, $\leq 0,20$ olması gerekmektedir.

Maddelerin güçlük indeskleri ile ilgili olarak ise, şu durumlar bilinmelidir. Eğer madde 0,30 ve üzerinde bir değer almışsa orta zorlukta ve iyi bir madde olarak nitelendirilebilir. Ve bu

değer çerçevesinde seçim yapılmalıdır. Maddelerin güçlük değerlerinin 1'e yaklaştıkça kolaylaşacağı 0'a yaklaştıkça da zorlaşacağı unutulmamalıdır. Testte güvenerek alabileceğiniz bir maddenin güçlük değerinin 0,50 civarlarında olmasına dikkat edilmelidir. Bu pilot uygulamadaki testin maddelerinin madde güçlük indis değerleri, 0,32 ile 0,78 değerleri arasında yer almaktadır.

Bu testteki her bir maddeye ait madde güçlük değerleri ve madde ayırt edicilik değerleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Pilot olarak uygulanan başarı testinin madde güçlük ve madde ayırt edicilik değerleri

Sıra No	Madde Güçlük	Madde Ayırcılık	Sıra No	Madde Güçlük	Madde Ayırcılık
1	0,26	0,30	14	0,50	0,25
2	0,48	0,23	15	0,36	0,52
3	0,23	0,22	16	0,36	0,30
4	0,62	0,50	17	0,34	0,54
5	0,46	0,60	18	0,53	0,55
6	0,42	0,12	19	0,46	0,57
7	0,62	0,39	20	0,26	0,14
8	0,34	0,46	21	0,36	0,27
9	0,43	0,39	22	0,55	0,66
10	0,22	0,03	23	0,50	0,49
11	0,18	0,14	24	0,48	0,65
12	0,35	0,38	25	0,69	0,52
13	0,15	0,27			

Madde-test korelasyon indeksine (ayırcılık gücü) ve madde güçlük değerlerine bakıldığında; 6.madde, 10. madde, 11. madde, 13. madde, ve 20. madde testten çıkarılmıştır. Genel olarak ele alındığında Sosyal Bilgiler Akademik Başarı Testinde kullanılan soruların genellikle orta güçlükte olduğu ve ayırcılık değerlerinin iyi olduğu söylenebilir.

Testin güvenilirliği için elde edilen KR 20 güvenilirlik katsayısı, testin ortalama güçlüğü, aritmetik ortalaması ve standart sapma değerleri Tablo 4’de belirtilmiştir

Tablo 4. Pilot olarak uygulanan başarı testinin KR 20 değeri ve test analizi sonuçları

Kişi Sayısı	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	KR20	Ortalama Madde Güçlüğü
125	10,144	3,983	0,678	0,406

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, 125 kişilik grup üzerinde bir pilot uygulama yapılmıştır. Uygulanan testin aritmetik ortalaması 10,144 ve standart sapması 3,983’dür. Kr 20 güvenilirlik kat sayısı ise 0,678 çıkmıştır. Testin ortalama madde güçlüğü ise oldukça iyi bir rakam olan 0,406 olarak bulunmuştur.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizde nicel araştırma olarak yarı deneysel desenlerden ön test-son test eşleştirilmiş kontrol gruplu desenden faydalanılmıştır. Bu kapsamda bir başarı testi geliştirilmiştir. 7. Sınıf “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” ünitesi kapsamında bu başarı testi öğrencilere ön test-son test olarak uygulanmıştır. Başarı testi sonuçları SPSS 22 programı ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin akademik başarı testine ait ön test puanları arasında ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesinde “İlişkisiz Örneklem T-Testi” kullanılmıştır. Her iki grubun kendi içerisinde ön test ve son test puanları arasındaki değişimi incelemek için ise “İlişkili Örneklem T-Testi” kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

3.5.1 İlişkisiz Örneklem T-Testi Analizi Varsayımları

İlişkisiz örneklem t-testi analizinin yapılabilmesi için bazı varsayımların yerine getirilmiş olması gerekmektedir. İlişkili örneklem t-testi için varsayımlar ise, ilişkisiz örneklem t-testinin gerektirdiği tüm varsayımlar ile aynıdır. Bu varsayımlar aşağıda maddeler halinde ifade edilmiştir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2016).

a) İki örneklem (grup) birbirinden bağımsızdır.

Grupları, ortaokul 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında devam eden 7/A ve 7/B sınıfı öğrencileri oluşturmaktadır. Sınıfların birbirinden farklı olması ve birbirinden bağımsız ders işlemesi nedeniyle grupların ilişkisiz olduğu varsayımı doğrulanmaktadır.

b) Bağımlı değişken aralık veya oran ölçekli düzeyinde ölçülmüş olmalıdır.

Değişkenler kontrol şekillerine göre bağımlı ve bağımsız değişkenler şeklinde ayrılmaktadır. Bağımlı değişken, araştırmacının manipüle edemediği, bağımsız değişkene bağlı olarak ortaya çıkan ve çalışmanın sonucu durumunda olan değişkendir. Bağımsız değişken, araştırmacının manipüle edebildiği, ilgisini yoğunlaştırdığı nicel ya da nitel olabilen bir değişkendir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2016). Çalışmada bağımlı değişken öğrencilere uygulanan akademik başarı testidir ve sürekli değişkendir. Gruplar ise (deney ve kontrol) bağımsız değişkendir.

Bir değişken aralıklı bir ölçek kullanılarak ölçüldüğü zaman, her puan bir miktar gösterir ve her puanı ayıran eşit bir ölçme birimi vardır (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2016). Oluşturulan bağımlı değişken eşit aralıklı ölçek ile ölçüldüğünden varsayım doğrulanmaktadır.

c) Her örneklemin temsil ettiği evrenin ham puanları dağılımı normal dağılım göstermelidir. Eğer örneklem 30'dan büyükse, evrenin sadece kabaca bir dağılım göstermesi yeterli sayılır.

Bu varsayımın bulunması için SPSS'te gerekli istatistiksel işlemler yapılmış ve 'Test of normality' (Normallik testi sonuçları) kısmında, örneklem sayısı 30' un altında olduğu için Shapiro-Wilk kullanılmıştır (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2016). Normal dağılımın hipotezleri ise aşağıdaki gibi yazılmıştır.

H0 hipotezi: Normal dağılıma uygundur.

H1 hipotezi: Normal dağılıma uygun değildir.

Anlamlılık derecelerine bakıldığında her ikisinin de 0,05'ten büyük olması nedeniyle H0 hipotezi kabul edilmiştir, yani normal dağılıma uygundur. Normal dağılım sağlandığından bu varsayımda doğrulanmıştır. Bu durum aşağıda tablo şeklinde verilmiştir.

Tablo 5. Ön test puanlarına ilişkin normallik testi sonuçları

Gruplar	Shapiro-Wilk		
	İstatistik	sd	P
Deney	,943	27	,142
Kontrol	,945	27	,164

Tablo 5'te görüldüğü gibi Shapiro-Wilk normallik testi sonucuna göre deney ve kontrol gruplarının ön test puanları normal dağılım göstermektedir ($p. > .05$). Bu duruma göre, ön test puanlar üzerinde parametrik testler uygulanabilir.

İkinci olarak deney ve kontrol gruplarının son test başarı puanlarının normal dağılım gösterip göstermediklerini anlamak için normallik testi yapılmıştır. Analiz sonuçları tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Son test puanlarına ilişkin normallik testi sonuçları.

Gruplar	Shapiro-Wilk		
	İstatistik	sd	P
Deney	,945	27	,161
Kontrol	,939	27	,112

Tablo 6'da görüldüğü gibi Shapiro-Wilk normallik testi sonucuna göre deney ve kontrol gruplarının son test puanları da normal dağılım göstermektedir ($p. > .05$). Bu duruma göre, son test puanlar üzerinde parametrik testler uygulanabilir.

d) Örneklemeler tarafından temsil edilen evrenlerin varyansları homojendir.

Varyansların homojenliği bir evrendeki varyans değerinin diğer evrendeki varyans değerine eşit olması anlamına gelmektedir. Bu varyansların birbirine eşit olup olmadığı test edilmelidir.

Bu varsayımın denemesinde de yine istatistiksel yöntemler kullanılmış ve hipotezleri ise aşağıdaki gibi yazılmıştır.

H₀ hipotezi: Varyanslar birbirine eşittir.

H₁ hipotezi: Varyanslar birbirine eşit değildir.

Deney ve kontrol gruplarından elde edilen verilerin varyanslarının eşit olup olmadığı durumu Levene Testi ile sınınmıştır.

Tablo 7. Ön test puanları varyansların homojenliği testi sonuçları.

Levene İstatistiği	Sd1	Sd2	P
,540	1	52	,466

Tablo incelendiğinde yapılan Levene testi sonucuna göre, her iki grubun ön test varyanslarının eşit olduğu görülmektedir ($p. > .05$). Yani H₀ hipotezi kabul edilmiş ve

varsayımın sağlandığı görülmüştür. Bu sonuca göre deney ve kontrol grubu ön test başarı puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını anlamak için parametrik testler uygulanabilir.

Tablo 8. Son test puanları varyansların homojenliği testi sonuçları.

Levene İstatistiği	Sd1	Sd2	P
,532	1	52	,062

Tablo incelendiğinde yapılan Levene testi sonucuna göre, her iki grubun son test varyanslarının eşit olduğu görülmektedir ($p. > .05$). Yani H_0 hipotezi kabul edilmiş ve varsayımın sağlandığı görülmüştür. Bu sonuca göre deney ve kontrol grubu son test başarı puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını anlamak için parametrik testler uygulanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde Ters Yüz sınıf modeli uygulamasının öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkilerine ilişkin bulgular değerlendirilmektedir.

4.1. Deney Grubu Öğrencileri ile Kontrol Grubu Öğrencilerinin Ön Test Başarı Puanlarının Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular

Ortaokul 7. sınıf sosyal bilgiler dersi “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” ünitesindeki konuların öğretiminde Ters Yüz sınıf modeline göre düzenlenen öğretim etkinliklerinin hazırlandığı deney grubuyla ders kitabı merkezli öğretimin uygulandığı kontrol grubunun ön test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığına bakılmıştır. Problemin çözümü için parametrik istatistiksel tekniklerden olan ilişkisiz örneklem t-testi kullanılmıştır.

Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi akademik başarı puanlarına ilişkin ilişkisiz gruplar için grup istatistikleri ve t-testi sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. İlişkisiz gruplar için grup istatistikleri ve t-testi sonuçları

Gruplar	N	\bar{x}	S	sd	t	P
Deney	27	48,89	16,013	52	0,04	,969
Kontrol	27	48,70	18,218			

Tablo 9’da görüldüğü üzere gruptaki kişi sayıları her iki grupta da 27’dir. Deney grubu öğrencilerinin başarı ortalamaları $\bar{x}=48,89$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin başarı ortalamaları $\bar{x}=48,70$ ’dir. Ortalamaların birbirine son derece yakın olması dikkat çekicidir. Bu durum deney ve kontrol gruplarının öğretim programları uygulanmadan önce birbirine denk gruplar olduğunu göstermektedir. Ayrıca deney ve kontrol gruplarının uygulama

öncesindeki akademik başarı puanları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamaktadır, $t(52) = 0,04$, $p > .05$. Bu bulguya göre uygulama öncesinde her iki grubun akademik başarı düzeylerinin aynı olduğu ifade edilebilir. Bir başka deyişle, uygulama öncesi ölçülen Sosyal Bilgiler dersi başarı testi puanları, deney ve kontrol grupları arasında farklılaşmamaktadır.

4.2. Deney Grubu Öğrencileri ile Kontrol Grubu Öğrencilerinin Son Test Başarı Puanlarının Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin uygulama sonrası akademik başarı puanlarına ilişkin ilişkisiz gruplar için grup istatistikleri ve t-testi sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. İlişkisiz gruplar için grup istatistikleri ve t-testi sonuçları

Gruplar	N	\bar{x}	S	sd	t	P
Deney	27	71,67	20,286	52	2,425	,019
Kontrol	27	60,00	14,610			

Tablo 10'da görüldüğü üzere gruplardaki kişi sayıları her iki grupta da 27'dir. Deney grubu öğrencilerinin başarı ortalamaları $\bar{x}=71,67$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin başarı ortalamaları $\bar{x}=60,00$ 'dir. Ortalamaların farklılaştığını ve bu farklılığın deney grubu öğrencileri lehine olduğunu görmekteyiz. Ayrıca deney ve kontrol gruplarının uygulama sonrasındaki akademik başarı puanları arasında ise anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(52) = 2,425$, $p > .05$. Bu bulguya göre uygulama sonrasında her iki grubun akademik başarı düzeylerinin farklı olduğu ifade edilebilir. Bir başka deyişle, uygulama sonrasında ölçülen Sosyal Bilgiler dersi başarı testi puanları, deney ve kontrol grupları arasında farklılaşmaktadır. Bu durum; öğretim programları uygulanmadan önce birbirine denk grupların, uygulama sonrasında farklılaştığını ve farklılaşmanın deney grubu öğrencileri lehine olduğu görülmektedir. Deney grubu öğrencilerinin uygulanan Ters Yüz Sınıf modelinden olumlu olarak etkilendiğini göstermektedir. Bir başka deyişle geleneksel öğretim programları uygulanan kontrol grubu öğrencileri, Ters Yüz Sınıf modeli uygulanan deney grubu öğrencilerinden akademik başarı ortalama olarak geride kalmışlardır.

4.3. Deney Grubu Öğrencilerinin Ön Test ve Son Test Başarı Puanları Arasındaki Farklılığın Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve uygulama sonrası akademik başarı puanlarına, ilişkili gruplar t-testi uygulanmıştır. Grup istatistikleri ve t-testi sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Deney grubu öğrencileri için ön test ve son test grup istatistikleri ve t-testi sonuçları

Gruplar	N	\bar{x}	S	sd	t	P	R
Ön Test	27	48,89	16,013	26	-9,769	,000	.80
Son Test	27	71,67	20,286				

Tablo 11’de görüldüğü deney grubu öğrencilerinin; ön test başarı ortalamaları $\bar{x}=48,89$ iken, son test başarı ortalamaları $\bar{x}=71,67$ ’dir. Deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında ortalamaların farklılaştığını ve bu farklılığın son test başarı puanlarına ait olduğu görülmektedir. Yani anlamlı bir farklılık vardır. ($p<0,05$). Bu durum deney grubu öğrencilerinin uygulanan Ters Yüz Sınıf modelinden olumlu olarak etkilendiğini göstermektedir. Yine tabloya bakıldığında korelasyon kat sayısının .80 olduğu görülmektedir. Yani deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasında üst düzeyde pozitif bir ilişki vardır ve bu ilişki anlamlıdır.

4.4. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Ön Test ve Son Test Başarı Puanları Arasındaki Farklılığın Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

Geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve uygulama sonrası akademik başarı puanlarına, ilişkili gruplar t-testi uygulanmıştır. Grup istatistikleri ve t-testi sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Kontrol grubu öğrencileri için ön test ve son test grup istatistikleri ve t-testi sonuçları

Gruplar	N	\bar{x}	S	sd	t	P	R
Ön Test	27	48,70	18,218	26	-4,179	,000	.65
Son Test	27	60,00	14,610				

Tablo 12’de görüldüğü kontrol grubu öğrencilerinin; ön test başarı ortalamaları $\bar{x}=48,70$ iken, son test başarı ortalamaları $\bar{x}=60,00$ ’dir. Kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son

test puanları arasında ortalamaların farklılaştığını ve bu farklılığın son test başarı puanlarına ait olduğu görülmektedir. Yani anlamlı bir farklılık vardır. ($p<0,05$). Bu durum kontrol grubu öğrencilerinin uygulanan geleneksel modelden olumlu olarak etkilendiğini göstermektedir. Yine tabloya bakıldığında korelasyon kat sayısının .65 olduğu görülmektedir. Yani kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki vardır ve bu ilişki anlamlıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Çalışmanın bu bölümünde elde edilen bulgulardan ortaya çıkan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda önerilere yer verilmiştir.

Çalışmada “7.sınıf Sosyal Bilgiler dersi Üretim, Tüketim, Dağıtım ünitesinin Ters Yüz Sınıf modeli ile işlenmesinin öğrencilerin akademik başarılarına olan etkisi ve geleneksel yöntem ile Ters Yüz Sınıf modeli arasında başarı açısından bir farklılığın olup olmadığı incelenmiştir. Çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılının 2. Yarıyılında Şanlıurfa ili Viranşehir ilçesinde Bahçelievler İmam Hatip Ortaokulunda 7.sınıfta okuyan toplam 54 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada kullanılacak başarı testi soruları ise öncelikle aynı ilin aynı ilçesinde başka bir ortaokulda 125 öğrenciye pilot uygulama olarak uygulanmıştır. Yapılan analizler neticesinde çalışmada kullanılacak başarı testi elde edilmiştir. Çalışmanın yapıldığı ortaokulda birbirinde denk olarak görülen iki sınıftan 7/A sınıfı deney 7/B sınıfı ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Bu amaçla oluşturulan deney ve kontrol gruplarına ön test, başarı testi uygulanmıştır. Dört hafta süreyle deney grubuna Ters Yüz Sınıf modeli uygulanarak ‘Üretim, Tüketim, Dağıtım’ ünitesi konuları aktarılırken, kontrol grubuna aynı ünite geleneksel yöntem ile verilmiştir. Ünite sonunda ise her iki gruba son test uygulanmıştır. Ortaya çıkan verilerin analizi için t-testi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar alt problemler halinde aktarılmıştır.

1. Birinci alt problemde “Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu bağlamda deney ve kontrol grubu olarak belirlenen öğrencilere Ters Yüz Sınıf modeli ve geleneksel model uygulanmadan önce bir başarı testi yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizleri sonrasında deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin, ön test puanları arasında yani uygulama öncesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Elde edilen bu sonuç grupların çalışmanın başında birbirine denk olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

2. İkinci alt problemde ise; “Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır” sorusuna yanıt aranmıştır. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilere uygulanan başarı testinin son test puanları arasında deney grubu öğrencileri lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Ters Yüz Sınıf modelinden faydalanarak ders işlenen grubun, geleneksel öğretim programı ile ders işlenen gruba göre daha başarılı olduğunu ve oluşan farklılaşmanın da deney grubu lehine olduğunu göstermektedir.

3. Üçüncü alt problemde, “Deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı deney grubu öğrencileri arasındaki uygulama öncesi ve uygulama sonrası akademik başarı puanlarının karşılaştırması esas alınmıştır. Deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında ortalamaların farklılaştığını ve bu farklılığın son test puanları lehine anlamlı olduğu bulgulanmıştır. Bu sonuç deney grubu öğrencilerinin akademik başarılarının uygulama sonunda anlamlı düzeyde arttığını göstermektedir.

4. Dördüncü alt problemde ise; “Kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasındaki farklılık anlamlı mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Elde edilen veriler neticesinde mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve uygulama sonrası akademik başarı puanları karşılaştırılmıştır. Kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında ortalamaların farklılaştığını ve bu farklılığın son test puanları lehine anlamlı olduğu bulgulanmıştır. Bu sonuç kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarılarının uygulama sonunda anlamlı düzeyde arttığını göstermektedir.

Sonuçlara bakıldığında, Ters Yüz Sınıf modeli uygulanan öğrencilerin akademik başarılarındaki artış, geleneksel yöntem uygulanarak ders işlenen öğrencilerin akademik başarılarındaki artıştan daha yüksek olmuştur. Çalışmanın bu sonucu Çakır ve Yaman (2018) tarafından yapılan “Ters Yüz Sınıf Modelinin Ortaokul 7. Sınıf Fen Bilimleri Dersi Akademik Başarı Düzeyindeki Etkisi” nin araştırıldığı çalışmasının sonuçları ile benzerdir. Çakır ve Yaman (2018) çalışmasında Ters Yüz Sınıf modelinin, geleneksel yöntemle göre başarıyı arttırmada daha etkili olduğunu ifade etmiştir. Yine Nayci (2017) tarafından “İlkokul 4 Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Ters Yüz Sınıf Modeli İle Geleneksel Sınıf Düzeninin Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi”nin araştırıldığı çalışmada, Ters Yüz Sınıf

modelinin ile geleneksel sınıf düzeni arasında oluşan farklılaşmanın deney grup lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç da burada bulunan sonuçlar ile tutarlılık göstermektedir.

Ayrıca literatürde Ters Yüz Sınıf modeli ile geleneksel sınıf düzeninin çeşitli kademelerde öğrenim gören öğrencilerin akademik başarı düzeyleri açısından karşılaştırıldığı diğer çalışmalarda, Ters Yüz Sınıf modelinin uygulandığı grup lehine anlamlı olarak farklılaştığı ve Ters Yüz Sınıf modelinin akademik başarı düzeyini artırdığı tespit edilmiştir (Akgün ve Atıcı, 2017; Alsancak Sırakaya, 2015; Boyraz, 2014; Çalışkan, 2016; Çukurcubaşı, 2016; Güç, 2017; Karaca ve Ocak, 2017; Sağlam, 2016; Özdemir, 2016; S. Öztürk, 2016; Turan, 2015;).

Çalışma; Ters Yüz Sınıf modelinin özelliklerinden kaynaklı olarak uygulanmada öğretmen-öğrenci arasındaki etkileşimi de olumlu yönde artırmıştır. Bu etkileşimin artması ile Sosyal Bilgiler dersine duyulan ilgi, derse katılımdaki aktiflik de bununla beraber artmıştır. Burada en büyük etki model sayesinde öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri olmuştur. Ayrıca bu modelin uygulanmasında öğretmen tarafından verilen geri dönütlerde öğrenmeye katkı sağlamıştır. Tüm bunların yanı sıra öğrencilerin Ters Yüz Sınıf modeli ile etkinlikler sırasında arkadaşları ile olan iletişimlerini de kuvvetlenmiştir. Bu sonucu destekler nitelikte Ormancı ve Ören (2010) tarafından “*Günlük yaşamla ilişkilendirilmiş örnekler sunan, öğrencilerin üzerinde düşünmelerini sağlayacak konu ile ilgili sorular soran, dersin etkinliğini arttırmak ve öğrencileri motive etmek için ilgi çekici çizim, grafik, resim gibi unsurlarla zenginleştirilmiş çalışma yapraklarının öğrenmeyi daha anlaşılır kılarak kalıcı hale getirildiği belirtilmektedir.*” şeklinde ifade edilmektedir. Deperlioğlu ve Köse (2010) ise bu durumu; dersin öğrencilere sunulması olarak ifade ederken, öğrencilere işbirlikçi bir ortam hazırlandığını video, ses, görsel teknolojiler gibi birçok etkinliğinde etkin bir işlemede faydası sayıldığını anlatmaktadır.

Aydın (2016) bu noktada Ters Yüz Sınıf modelinin öğrenci merkezli olduğunu, öğrencilerin kendilerini bu öğrenme modelinde rahat hissettiklerini dolayısıyla da keyifli bir öğrenme ortamı oluştuğunu söylemektedir.

Bununla birlikte, çalışma bulgusundan farklı olarak akademik başarı düzeyindeki değişim açısından ters yüz sınıf modeli ile geleneksel sınıf düzeni arasında anlamlı bir farkın olmadığını gösteren çalışmalara da rastlanmaktadır (Clark, 2015; Chen, 2016; Smith, 2015). Fakat bu çalışmalarda Ters Yüz Sınıf modeli ile geleneksel sınıf düzeni arasında akademik

başarı üzerindeki etkileri açısından anlamlı fark olmayışının sebebi, öğrenciler için çok yeni olması, öğrencilerin modele alışamaması ve sürecin başında bazı öğrencilerin videoları izlemeden derse gelmeleri olarak belirtilmektedir (Clark, 2015; Chen, 2016). Johnson ve Renner (2012) geleneksel sınıf düzeni ile ters yüz sınıf modelinin akademik başarı üzerindeki etkisinin farklılaşmadığı yönünde elde ettiği bulguyu, Ters Yüz Sınıf modelinin beklenildiği gibi uygulanmaması ve sınıf içi etkinliklerde geleneksel sınıf düzenine benzer etkinliklere yer verilmesiyle açıklamıştır.

ÖNERİLER

Bu bölümde çalışmanın sonuçlarından yararlanılarak aşağıdaki öneriler ifade edilmiştir.

5.1 Çalışma Sonuçlarından Çıkan Öneriler

- Ters Yüz Sınıf modelinin geleneksel yöntemle göre daha başarılı sonuçlar vermesi göze alındığında teknolojik gelişmelere ve teknoloji ile birlikte gelen yeni eğitim modellerine daha fazla yer verilebilir.
- Ters Yüz Sınıf modelinin kullanımının yaygınlaşması için eğitimcilerle çeşitli seminerler verilebilir.
- Ters Yüz Sınıf modelini kullanmak isteyen eğitimciler, buldukları ortamda internete erişim sorunu yaşamıyorsa çeşitli çevrimiçi ağları kullanarak derse ait içerikleri sisteme yükleyebilir.
- Çalışma sonuçlarına bakıldığında öğretmen tarafından hazırlanan ders içeriklerinin taşıyıcı bellekler aracılığıyla öğrencilere dağıtılması ile internet bağlantısı olmadan da, modelin çevrim dışı ortamda ve sınıf içinde de yürütülebileceğini ortaya koyması bakımından önemlidir. Yani çeşitli sebeplerle internete erişimin olmadığı yerlerde de Ters Yüz Sınıf modeli uygulanabilir.
- İnternet erişiminin sağlanamadığı durumlarda çevrim dışı olarak bilgisayarların öğrenmeyi zenginleştiren faydalarıyla kullanımına ve öğrenciyi merkeze alan bir sınıf ortamının oluşturulmasına amacıyla, Fatih projesi ile tablet bilgisayarların dağıtılan okullarda aktif bir şekilde uygulanması önerilebilir.

5.2 Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Bu alışma nicel bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemi de çalışmaya katılarak karma yöntem ile daha kapsamlı sonuçlara ulaşılabilir.
- Çalışma yalnızca 7.sınıf düzeyinde öğrenciler ile yürütölmüştür. Farklı kademedede öğrenim gören öğrenciler için de Ters Yüz Sınıf modeli ile dersler işlenebilir.
- Çalışma sadece Sosyal Bilgiler dersinde uygulanmıştır. Sosyal Bilgiler dersi dışında farklı derslerde de uygulanarak farklı sonuçlar elde edilebilir.
- Bu alışma Sosyal Bilgiler dersinin Üretim Dağıtım ve Tüketim ünitesi ile sınırlandırılmıştır. Sosyal Bilgiler dersinin farklı ünitelerinde de Ters Yüz Sınıf modeli uygulanabilir.
- Ters Yüz Sınıf modelini kullanmak isteyenler, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini zaman sıkıntısı yaşamadan sınıf ortamına rahatlıkla taşıyabilir.
- Bu çalışmada etkinlik çalışmaları 4 hafta ile sınırlı tutulmuştur. Daha geniş zaman verilerek, birkaç üniteyi birden kapsayacak bir öğretim uygulamasının yapılması daha etkili sonuçlar verebilir.
- Ters Yüz Sınıf modeli daha çok öğrencilere dönük bir model olarak bilirse de eğitimcilerin, eğitimcilerin, eğitim kurumlarının ve ebeveynlerin de model hakkındaki fikirlerini belirlemek için çalışma yapılabilir.
- Ters Yüz Sınıf öğrenme modelinin daha verimli uygulanabilmesi için öğrencilerin, eğitimcilerin ve de ebeveynlerin yöntem hakkında bilgilendirilmesi ile kullanılacak olan teknik araç ve materyal eksikliklerinin titizlikle takip edilmesi gerekir. Araştırmacılar çalışmaya başlamadan önce detaylı bir öğretim planı hazırlayabilir.
- Ters Yüz Sınıf modeli ile ilgili olarak ilköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıfları kapsayacak daha geniş bir çalışma yapılması tavsiye edilebilir.
- Ters Yüz Sınıf modeli geleneksel yöntemden farklıdır. Öğrenciler geleneksel yöntemden alıştığından farklı modellerden birisi olan Ters Yüz Sınıf modeli uygulanmadan önce bilgi verilebilir.
- Ters yüz sınıf modelinin öğrencilerin akademik başarısına etkisinden farklı olarak onların sosyal gelişimi üzerindeki etkisi araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Akar, C. (2001). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı Değerlendirmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Koca Tepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Akgün, M. & Atıcı, B. (2017). Ters-düz Sınıfların Öğrencilerin Akademik Başarısı ve Görüşlerine Etkisi. *Kastamonu Education Journal*, 25(1).
- Akkoyunlu, B. & Yılmaz, M.(2005). Türetimci çoklu ortam öğrenme kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 9-18.
- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(2), 1303-6521.
- Aksoğan, M. (2011). *Harmanlanmış Öğrenmenin Öğrencilerin Akademik Başarısına ve Öğrenmedeki Kalıcılığa Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Aktaş, C. (2012). Hızlı yanıt veren kod aracılığı ile geleneksel gazete ile yeni medyanın yakınsaması. *Global Media Journal TR Edition*, 1-18.
- Aktürk, F. G. (2012) *Çocukta Değerler Eğitimi Açısından Üzeyir Gündüz'ün Eserleri*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Aktürk, Z., & Çelik, S.(2009). Klasik Sınıf Ortamında Öğrenci Başarısını Artırmak İçin Bir Girişim: Oturma Düzeni ve Ödev Yapmanın Etkisi. *Millî Eğitim*, 184.
- Alkan, C. (1977). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.
- Alkan, C. (1997). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Arı Yayıncılık.
- Alsancak Sırakaya, D. (2015). *Tersyüz Sınıf Modelinin Akademik Başar, Öz- Yönetimli Öğrenme Hazırbuluşluğu ve Motivasyon Üzerine Etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ambarlı, A. (2010). *Türkiye'de Cumhuriyetten Günümüze Sosyal Bilgiler Programları (Değişiklikler, Düzenlemeler, Güncellemeler)*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Ata, B. (2006). Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Öztürk, C. (Ed.), *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Ata, B. (2007). Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Öztürk, C. (Ed.), *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Yapılandırmacı Bir Yaklaşım İçinde (71 - 83)*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Aydın, G. (2016). *Ters Yüz Sınıf Modelinin Üniversite Öğrencilerinin Programlamaya Yönelik Tutum, Öz-Yeterlilik Algısı Ve Başarılarına Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Aytaç, A. (2010). *Türkiye’de Cumhuriyetten Günümüze Sosyal Bilgiler Programları (Değişiklikler, Düzenlemeler, Güncellemeler)*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Aytaç, T. (2000). Geleceğin Öğrenme Biçimi: E-Öğrenme. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 28 Kasım 2018 tarihinde <http://www.yayim.meb.gov.tr/yayimlar/sayi35/aytac.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Bağcı, H. (2012). *Harmanlanmış Öğrenme Ortamında Denetim Odağına Göre Uyarlanmış 5e Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Akademik Başarısına ve Memnuniyetine Etkisi*. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baker, J. (2000). *The “classroom flip”: Using web course management tools to become the guide by the side*. In J. A. Chambers (Ed.), *Selected papers from the 11th International Conference on College Teaching and Learning* (pp. 9-17). Jacksonville, FL US: Florida Community College at Jacksonville.
- Baloğlu Uğurlu, N. (2012). Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Araçlarının Kullanımı., M. Safran (Editör), *Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (243-265). Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Barth, J. (1991). *Elementary and Junior High/Middle School Social Studies Curriculum, Activities and Materials*, USA: University Press of America.
- Batdı, V. (2014). Etkinlik Temelli Öğrenme Yaklaşımının Akademik Başarıya Etkisi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5 (3), 39-55.
- Berber, Ş. (2003). Küreselleşme perspektifinde kültürel değişim ve eğitim. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 175-189.
- Bergmann, J. & Sams, A. (2012). *In Flip your classroom; Reach every student, in every class, every day*. Washington USA: ISTE.
- Bilen, M. (2006). *Plandan uygulamaya öğretim (7. Baskı)*. Ankara: Anı.
- Bilgili, A. S. (2006). Geçmişten günümüze sosyal bilimler ve sosyal bilgiler, İ. H. Demircioğlu, (Ed.). *Sosyal Bilgilerin Temelleri*, Ankara: Pegem Yayınları.
- Bilgili, A.S.(2009). Geçmişten Günümüze Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler. Ali Sinan Bilgili (Editör): *Sosyal Bilgilerin Temelleri*. İkinci Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 1-34.
- Binbaşıoğlu, C. (2005). *Türk Eğitim Düşüncesi Tarihi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Boyras, S. (2014). *İngilizce Öğretiminde Tersine Eğitim Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., & Köklü, N. (2016). Sosyal bilimler için istatistik: İstatistik. (Genişletilmiş 18.baskı). Ankara: Pegem Yayınları.
- Chen, L.L. (2016). Impacts of flipped classroom in high school health education. *Journal of Educational Technology Systems*, 44(4), 411–420.
- Clark, K. R. (2015). The effects of the flipped model of instruction on student engagement and performance in the secondary mathematics classroom. *Journal of Educators Online*, 12(1), 91–115.
- Çakır, E., & Yaman, S. (2018). Ters Yüz Sınıf Modelinin Öğrencilerin Fen Başarısı ve Bilgisayarca Düşünme Becerileri Üzerine Etkisi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty*, 38(1), 75-99.
- Çalışkan, N. (2016). *Examining The Influence Of Flipped Classroom On Students Learning English As A Foreign Language* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Çelik, V. (1994). Etkili Bir Okul için Stratejik Yönetim, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 18(93), 28-34.
- Çolak, G. B. (2016). Çek Cumhuriyeti. C. Öztürk (Editör), *Farklı Ülkelerin Sosyal Bilgiler Öğretim Programları içinde* (s. 105). Ankara: Pegem Yayınları.
- Çukurcubaşı, B. (2016). *Ters yüz edilmiş sınıf modeli ve lego-logo uygulamaları ile desteklenmiş probleme dayalı öğretim uygulamalarının lise öğrencilerinin başarı ve motivasyonlarına etkisi*. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Demir, M. (2017). *Sosyal Bilgiler Dersinde Eğitim Yazılımı Kullanılmasının Öğrenci Akademik Başarısına Etkisi: Morpa Kampüs Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Demiralay, R. (2014). *Evde Ders Okulda Ödev Modelinin Benimsenmesi Sürecinin Yeniliğin Yayılımı Kuramı Çerçevesinde İncelenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demiralay, R., & Karataş, S. (2014). Evde Ders Okulda Ödev Modeli. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 333-340.
- Deperlioğlu, Ö. & Köse, U. (2010). *Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı*. XII. Akademik Bilişim Konferansı, Muğla.
- Doğanay, A. (2003). Sosyal Bilgiler Öğretimi. Öztürk C. ve Dilek D. (Ed.). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Duerden, D. (2013). Disadvantages of a Flipped Classroom. 28 Ocak 2019 tarihinde <http://www.360edu.com/commentary/disadvantages-of-a-flipped-classroom.htm#.UtaQkvRdUpW> sayfasından erişilmiştir.
- Ekmekçi, E. (2014). *Flipped Writing Class Model with a Focus on Blended Learning*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

- Er, H. (2009). *Meslek Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini İzleme ve Uygulama Düzeyleri*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Erden, M. (1996). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Erdogan, E., & Akbaba, B. (2018). Should We Flip the Social Studies Classrooms? The Opinions of Social Studies Teacher Candidates on Flipped Classroom. *Journal of Education and Learning*, 7(1), 116-124.
- Findlay- Thompson, S., & Mombourquette, P. (2014). Evaluation of a Flipped Classroom in an Undergraduate Business Course. *Business Education & Accreditation*, 6(1), 63-71.
- Fulton, K. (2012). Upside Down and Inside Out: Flip Your Classroom to Improve Student Learning. *Learning & Leading with Technology*, 39(8), 12-17.
- Gegeoğlu, Ş. (2014). *Ortaöğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Mesleki Alanda Eğitim Teknolojilerini Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gelişli, Y. (2005). *Türkiye 'de İlköğretimin Gelişimi*. Ankara: Sistem Ofset.
- Gelişli, Y. (2007) Öğretim Teknolojisi Kullanımı Açısından Bir Öğretim Kurumunun Değerlendirilmesi: "Red Cedar İlköğretim Okulu". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, s:49-68.
- Gençer, B.G., Gürbulak, N., & Adıgüzel, T. (2014). *Eğitimde Yeni Bir Süreç: Ters- Yüz Sınıf Sistemi*. Proceedings of International Teacher Education Conference. Sakarya: Türkiye. 28 Ocak 2019 tarihinde <http://www.egitimdeteknoloji.com/egitimde-yeni-bir-surec-ters-yuz-sinifsistemi/> sayfasından erişilmiştir.
- Görü Doğan, T. (2015). Sosyal medyanın öğrenme süreçlerinde kullanımı: Ters-yüz edilmiş öğrenme yaklaşımına ilişkin öğrenen görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 24- 48.
- Güç, F. (2017). *Rasyonel Sayılar ve Rasyonel Sayılarda İşlemler Konusunda Ters Yüz Sınıf Uygulamasının Etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Amasya.
- Güngördü, E. (2001). *İlköğretim Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Hayırsever, F. & Orhan, A.(2018). Ters Yüz Öğrenme Modelinin Kuramsal Analizi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 572-596.
- Hofmann, J. (2006). *Why Blended Learning Hasn't (yet) Fulfilled Its Promises*. In the Hand book of Blended Learning Global Perspectives, Local Designs. (Eds.: C.J. Bonk, C.R. Graham). San Francisco: Pfeiffer Publishing.
- İşman, A. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. (2. Baskı) Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Jamaludin, R., & Osman, S. Z. Md. (2014). The Use of a Flipped Classroom to Enhance Engagement and Promote Active Learning. *Journal of Education and Praticce*, 5, 2, 124-131.
- Jenkins, C. (2012). The Advantages and Disadvantages of the Flipped Classroom 28 Ocak 2019 tarihinde <http://info.lecturetools.com/blog/bid/59158/The-Advantages-and-Disadvantages-of-the-Flipped-Classroom> sayfasından erişilmiştir.
- Johnson, L. & Renner, J. (2012). Effect of the flipped classroom model on secondary computer applications course: student and teacher perceptions, questions and student achievement (*Doktora tezi, Louisville üniversitesi, Kentucky*). 28 Ocak 2019 tarihinde https://theflippedclassroom.files.wordpress.com/2012/04/johnson_renner-2012.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Kanbur, S. (2016). *Organik Kimya Öğretiminde Ters- Yüz Sınıf Modelinin Uygulanması: Bir Eylem Araştırması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kara, C. O. (2016). *Tıp Fakültesi Klinik Eğitiminde “Ters Yüz Sınıf Modeli” Kullanılabilir mi?*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Karaca, C. & Ocak, M. A. (2017). Effects of Flipped Learning on University Students’ Academic Achievement in Algorithms and Programming Education. *International Online Journal of Educational Sciences*, 9(2), 527-543.
- Karadeniz, O., & Ulusoy, M. (2015). 4+4+4 Eğitim Sistemi ile Sosyal Bilgiler Eğitiminde Ortaya Çıkan Kaotik Durumlar Hakkında Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(1). 99108.
- Karaman, B. (2018). *Ters Yüz Sınıf Modelinin Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Yaşayan Demokrasi Ünitesinde Uygulanması*. (Yüksek Lisans Tezi), Adnan Menderes Üniversitesi. Sosyal Bilimler Üniversitesi. Aydın.
- Kaya, B. (2008). Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 189-205.
- Kaya, E., Öner, G. (2017). 100. Yaşındaki Sosyal Bilgiler Dersini Sosyalleşme ve Toplu Öğretim Ekseninde Yeniden Düşünmek. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 1-25.
- Keleş, Ö. (2006). *İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinde kitap okuma alışkanlığının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Khanacademy. (2015). Khan Academy/about. 28 Ocak 2019 tarihinde <https://tr.khanacademy.org/about> sayfasından erişilmiştir.
- King, A. (1993). From sage on the stage to guide on the side. *College Teaching* 41(1), 30-35.

- Kong, S.C. (2014). Developing Information Literacy and Critical Thinking Skills Through Domain Knowledge Learning in Digital Classrooms: An Experience of Practicing Flipped Classroom Strategy. *Computers & Education*, 78, 160-173
- Kömür, B. (2012). Eğitim Teknolojisi. 28 Ocak 2019 tarihinde <https://baharkomur.wordpress.com/?s=e%C4%9Fitim+teknolojisi> sayfasından erişilmiştir.
- Köse, A. M. (2011). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde İstatistik ve Grafik Kullanım Tekniklerinin Öğrencilerin Grafik Okuma Becerisine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lage, M. J., & Platt, G. (2000). The internet and the inverted classroom. *The Journal of Economic Education*, 31(19), 11-11.
- Mazur, E. (1997). *Peer instruction: A user's manual*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- McLaughlin, J. E., & Rhoney, D. H. (2015). Comparison of an interactive e-learning preparatory tool and a conventional downloadable handout used within a flipped neurologic pharmacotherapy lecture. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 7(1), 12-19.
- MEB. (2017). *İlköğretim 4, 5, 6 ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Kılavuzu*, Ankara: MEB Yayınları.
- Meydan, A., & Akdağ, H. (2011). Sosyal Bilgiler Dersinde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı., B. Tay ve A. Öcal (Editörler), *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (1-18). Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Missildine, K., Fountain, R., Summers, L., & Gosselin, K. (2013). Flipping Classroom to Improve Student Performance and Satisfaction. *Journal of Nursing Education*, 52 (10), 597-599.
- Moffatt, M. P. (1957). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Çev. N. Oran, İstanbul: Maarif Basımevi.
- Nayci, Ö. (2017). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Ters Yüz Sınıf Modeli Uygulamasının Değerlendirilmesi*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Odabaşı, F. (1998). Bilgisayar destekli eğitim. Y. Hoşcan (Ed.), *Açıköğretim fakültesi ilköğretim öğretmenliği lisans tamamlama programı* içinde (s.135-149). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ormancı, Ü., & Şaşmaz-Ören, F. (2010). Dramanın ilköğretimde kullanılabilirliğine yönelik sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri: Demirci eğitim fakültesi örneği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 43(1), 165-191.
- Otluoğlu, R., & Öztürk, C. (2003). *Sosyal Bilgiler Dersinde Edebi Ürünler ve Yazılı Metinler*. Ankara: Pegem Yayınevi.

- Özdemir, A. (2016). *Ortaokul matematik öğretiminde harmanlanmış öğrenme odaklı ters yüz sınıf modeli uygulaması*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özel, E. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Öğretim Teknolojilerine Yönelik Tutum ve Davranışları. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 19(31), 129-144.
- Özkan, H. H. (2005). *İş Birliğine Dayalı Öğrenme İle Modüler Öğretim Yönteminin Birlikte Uygulanmasının Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Öztürk, C. (2006). Sosyal Bilgiler Sosyal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış. (Edt. Cemil Öztürk). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Pegem-A Yayıncılık, 21-50.
- Öztürk, C. (2009). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış. Cemil Öztürk (Editör). *Sosyal Bilgiler Öğretimi Demokratik Vatandaşlık Eğitim İçinde* (1-31). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Öztürk, C. (2012). Sosyal bilgiler: toplumsal yaşama disiplinlerarası bir bakış, C. Öztürk, (Ed.). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Ankara: Pegem Akademi
- Öztürk, S. & Alper, A. (2019). Programlama öğretimindeki ters-yüz öğretim yönteminin öğrencilerin başarılarına, bilgisayara yönelik tutumuna ve kendi kendine öğrenme düzeylerine etkisi. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 3(1), 13-26.
- Öztürk, S. (2016). *Programlama öğretimindeki ters yüz öğretim yönteminin öğrencilerin başarılarına, bilgisayara yönelik tutumuna ve kendi kendine öğrenme düzeylerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Paykoç, F. (1991). *Tarih Öğretimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları.
- Pesen, A. & Oral, B. (2016). Harmanlanmış Öğrenme Yaklaşımının Öğretmen Adaylarının Akademik Başarısına Ve Güdülenme Düzeyine Etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 58(1), 799-821.
- Pink, D. (2010). Think Tank: Flip-thinking - the new buzz word sweeping the US. The Telegraph 28 Ocak 2019 tarihinde <http://www.telegraph.co.uk/finance/businessclub/7996379/Daniel-Pinks-Think-Tank-Flip-thinking-the-new-buzz-word-sweeping-the-US.html> sayfasından erişilmiştir.
- Roach, T. (2014). Student perceptions toward flipped learning: New methods to increase interaction and active learning in economics. *International review of economics education*, 17, 74-84.
- Rosett, D. & Frazee H. (2003). *Strategies for Building Blended Learning*. 28 Ocak 2019 tarihinde <http://www.Learning-circuits.org/2003/jul2003/rossett.htm> sayfasından erişilmiştir.

- Safran, M. & Ata, B. (2003). Öğrencilerin Tarih Metinlerinden Anlam Çıkarmalarına Yönelik Araştırmalara Bir Bakış. Cemalettin Şahin (Editör): *Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Klavuzu Sosyal Bilgiler*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Sağlam, D. (2016). *Ters-yüz sınıf modelinin İngilizce dersinde öğrencilerin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Sağsöz, A., & Şensoy, S.(2015). Öğrenci Başarısının Sınıfların Fiziksel Koşulları ile İlişkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(3), 87-104.
- Savage, T.V., & Armstrong, D.G. (1996). *Effective teaching in elementary social studies*. Englewood Cliffs: Prentice Hall, Inc., A Simon & Schuster Company.
- SBDÖP. (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler dersi (4-5. Sınıflar) Öğretim Programı (Taslak Basım)*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- See, S., & Conry, J. M. (2014). Flip My Class! A faculty development demonstration of a flipped-classroom. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 6(4), 585-588.
- Sever, G. (2014). Bireysel Çalgı Keman Derslerinde Çevrilmiş Öğrenme Modelinin Uygulanması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 27-43.
- Sevim, M (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Anlamlı Öğrenme Yaklaşımına göre Hazırlanan Etkinliklerin Akademik Başarıya ve Kalıcılığa Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Smith, J. P. (2015). *The efficacy of a flipped learning classroom* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations and Theses veri tabanından erişildi (UMI No. 3719573).
- Strayer, J. F. (2011). The teacher's guide to flipped classroom. 28 Ocak 2019 tarihinde <http://www.edudemic.com/guides/flipped-classrooms-guide/> sayfasından erişilmiştir.
- Strayer, J. F. (2012). How Learning in an Inverted Classroom Influences Cooperation, Innovation and Task Orientation. *Learning Environments Research*, 15(2), 171-193.
- Tan, Ş. (2008). *Öğretimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi
- Tazebay, A. Çelenk, S. Tertemiz, N. & Kalaycı, N. (2000). *İlköğretim Programları ve Gelişmeler*. Ankara: Nobel Yayınları. Alkım Kitapçılık.
- Tekin, H.(2000). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı Kitabevi.
- Tok, Ş. (2011). Öğretme-öğrenme strateji ve modelleri Ahmet Doğanay (Ed.), *Öğretim İlke ve Yöntemleri İçinde* (s.129-160), (6.Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
- Tune, J. D., Sturek, M., & Basile, D. P. (2013). Flipped Classroom Model Improves Graduate Student Performance In Cardiovascular, Respiratory and Renal Physiology. *Advances in Physiology Education*. 37, 316-320.

- Turan, Z. (2015). *Ters Yüz Sınıf Yönteminin Değerlendirilmesi ve Akademik Başarı, Bilişsel Yük ve Motivasyona Etkisinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Turan, Z., Göktaş, Y. (2015). *Yükseköğretimde yeni bir yaklaşım: Öğrencilerin ters yüz sınıf yöntemine ilişkin görüşleri*. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(2), 156-164.
- Turgut, G. (2015). *Sosyal Bilgiler Dersinde Bir Eğitim Aracı Olarak Yararlanma*. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Uğur, B. (2007). *Öğrencilerin Karma Öğrenme Yöntemine ve Yöntemin Uygulanmasına Yönelik Görüşlerinin Başarı, Cinsiyet ve Öğrenme Stilleri Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Usta, E. (2007). *Harmanlanmış Öğrenme ve Çevrimiçi Öğrenme Ortamlarının Akademik Başarı ve Doyuma Etkisi*, Doktora Tezi, Gazi üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ünsal, H. (2007). *Harmanlanmış Öğrenme Etkinliğinin Çoklu Düzeyde Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Wiginton, B. L. (2013). *Flipped Instruction: an Investigation into the Effect of Learning Environment on Student Self- Efficacy, Learning Style, and Academic Achievement in an Algebra I Classroom*. Doctoral Thesis, The University of Alabama, Tuscaloosa, Alabama.
- Yanpar, T. (2005). Öğretim Materyal ve Teknolojileri., C. Öztürk ve D. Dilek (Editörler), *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (327-364). Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yapıcı, Ü., & Akbayın, H. (2012). Harmanlanmış öğrenme ortamında moodle kullanımı. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 92-100.
- Yestrebsky, C. L. (2015). Flipping the Classroom in a Large Chemistry Class- Research University Environment. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 191, 1113-1118.
- Yeşiltaş, E. ve Sönmez, F. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bilgisayar Kullanımı ve Bilgisayar Tabanlı Materyal Geliştirme, R. Turan, A. M. Sünbül ve H. Akdağ. (Editörler), *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar-1* içinde (387-413) (İkinci Baskı). Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2017). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf öğretmeni yetiştirmede teknoloji eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 155-167.
- Yolcu, H. (2015). "Harmanlanmış (Karma) Öğrenme Ve Uygulama Esasları." *International Journal of Social Science*, 33(1), 255-260.

Zownorega, J.S. (2013). *Effectiveness of Flipping the Classroom in a Honors Level, Mechanics- Based Physics Class*. Masters Theses. Eastern Illinois University.

EKLER

EK-1: Çalışma İzin Belgesi

T.C.
VİRANŞEHİR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 30413711-806.01.03-E.1054384
Konu : Tez İzin Onayı

16/01/2019

KAYMAKAMLIK MAKAMINA

İlgi : 04.01.2019 tarihli dilekçesi.

Müdürlüğümüze bağlı Bahçelievler İmam Hatip Ortaokulu Sosyal Bilgileri öğretmeni olarak görev yapan Esmâ UZUN "7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi üretim, tüketim ve dağıtım ünitesinde ters yüz sınıf modeli'nin uygulanmasının akademik başarıya katkısının incelenmesi" konulu tez araştırmasının kadrosunun bulunduğu okulda uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Olur'larınıza arz ederim.

Sinan ATEŞ
İlçe Milli Eğitim Müdürü

OLUR
16/01/2019

Ömer DERECİ
Kaymakam

EK-2: Veli İzin Belgesi

VELİ ONAY BELGESİ

Değerli Veli,

Merhaba, Ben Aksaray Üniversitesi'nde Sosyal Bilgiler Eğitimi alanında yüksek lisans yapmaktayım. Sosyal Bilgiler dersinde Ters Yüz Sınıf modelinin uygulanması ile ilgili bir yüksek lisans tezi hazırlamaktayım. Yapılacak olan bu çalışma Kaymakamlık onayıyla okul yetkililerinin bilgisi dâhilinde olup dersin öğretmeni olan benimle birlikte çalışmalar yürütülecektir. Yapılacak olan çalışmalar esnasında öğretim programı aksamayacaktır. Bu çalışma öğrencilerin derse daha aktif bir şekilde katılımı sağlamayı amaçlamaktadır. Çocuğunuzun devam etmekte olduğu 7-D sınıfında Sosyal Bilgiler dersinde çalışma için yapılacak etkinlikleri birlikte uygulamak ve eğitimi değerlendirmek üzere çocuğunuza sorular sormak istiyorum.

Esmâ UZUN

Sosyal Bilgiler Öğretmeni (Ders Öğretmeni)

Aşağıda imzası olan ben, yukarıdaki açıklamaları okudum ve anladım.
..... numaralı öğrencinin çalışmaya katılmasına izin veriyorum.

Tarih:

Veli Ad Soyad:

İmza

EK-3: Akademik Başarı Testi (Uygulama Öncesi)

BAŞARI TESTİ SORULARI

(PİLOT UYGULAMA)

Adı Soyadı:

No:

1) Aşağıdakilerden hangisi Ahi Teşkilatının amaçlarından biri değildir?

- A) Meslek edindirme
- B) Bozuk mal satılmasını engelleme
- C) Ölçü ve tartıda hile yapılmasının önüne geçme
- D) Kısa sürede meslek erbabı yetiştirme

2) Aşağıdaki ticaret yolu-başlangıç eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir.

- A) Kral Yolu-Lidya/Sard
- B) İpek Yolu-Çin/ Şiyan
- C) Baharat Yolu/Pakistan
- D) Kürk Yolu-Türkistan/Orta Asya

3) Tımar toprakları devredilemez, miras bırakılmazdı. Tımar sahibi kurallar uymaz, köylüye kötü davranırsa toprağı geri alınırdı.

Yukarıdaki kurallarla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Sistemin derebeyliğe dönüşmesini engellemek
- B) Devletin otoritesini göstermek
- C) Denetleyici mekanizmanın olduğunu göstermek
- D) Toprakların kayıtlarını tutmak

4) Okul Rehber Öğretmeni: “Büyüdüğünde hangi mesleği yapmak istiyorsun?”

Tuna: “Annem ve babam bana doktorluğun çok yakışacağını söylüyor. Sanırım doktor olmak istiyorum.”

Yukarıdaki konuşma metnine göre Tuna meslek seçiminde:

I.İlgi alanı

II.Yetenekleri

III.Çevrenin beklentileri

Hangilerini dikkate almıştır?

- A) Yalnız III
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5) Tarıma Destek Veren Kuruluşlar

- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- Ziraat Bankası
-

Panoda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Ziraat Odaları
- B) Tarım Kredi Kooperatifleri
- C) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü
- D) Devlet Su İşleri

6) Ahilik Teşkilatıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A)13. Yüzyılda Anadolu’da kurulmuştur.
- B)Anadolu Selçukluları Dönemi’nde devam ettirmiştir.
- C)Üyeleri kardeş anlamına gelen “Ahi” unvanını almıştır.
- D)Toprakların kayıtlarını tutmuşlardır.

7) Coğrafi Keşiflerin aşağıda verilen sonuçlarından hangisi Osmanlı Devleti’nin ekonomik açıdan olumsuz etkilenmesine neden olmuştur?

- A)Yeni ürünler bulunmuştur.
- B)Hristiyanlık yeni bulunan topraklara yayılmıştır.
- C)Dünya’nın yuvarlak olduğu ispatlanmıştır.
- D)Ticaret yolları yön değiştirmiştir.

8) Osmanlı Devleti'nde vakıflar:

- ✓ Darüşşifa köprü, cami gibi yapılar inşa etmişlerdir.
- ✓ Medrese öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılamışlardır.

Yukarıda bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A)Vakıflar sosyal devlet anlayışını yaşatmışlardır.
- B)Eğitim alanında faaliyet göstermişlerdir.
- C)Sağlık alanında hizmet etmişlerdir.
- D)Devlet yönetiminde söz sahibi olmuşlardır.

9) Medreselere öğrenciler sınavla alınır. İlgili ve yeteneğine göre sınıflara ayrılırlardı. Medrese öğrencileri için yaş sınırlaması yoktu. Burada amaç bilim insanı yetiştirmektir.

Yukarıdaki bilgi ışığında Osmanlı Devleti'ndeki Medreseler, günümüzdeki hangi eğitim kurumunun seviyesine denk olarak gösterilebilir?

- A)Lise
- B)Üniversite
- C)Ortaokul
- D)İlkokul

10) Osmanlı Devleti'nde 79 sadrazam, 3 şeyhülislam, 36 kaptanı derya ve sayısız devlet adamı yetiştiren kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Enderun
- B)Medrese
- C)Ahi Teşkilatı
- D)Lonca Teşkilatı

- I. Ne istediğini bilmesi
- II. İnsanlarla iletişimi olmayan meslekleri seçmesi
- III. Kişilik özelliklerine uygun olması
- IV. İlgi ve isteklerine uygun olması

11) Bir kişinin meslek seçerken dikkat etmesi gerek hususlar arasında yukarıdakilerden hangisi yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

12) Tımar sisteminin faydalarını araştıran bir öğrencinin aşağıdaki alanlardan hangisinde araştırma yapması beklenemez?

- A)Askerî
- B)Ekonomi
- C)Eğitim
- D)Güvenlik

13) Günümüzde tüketiciler aldıkları ürünle ya da satıcıyla ilgili bir sorunları olduğundan Tüketici Hakları Merkezine gitmektedirler.

Aynı sorun Osman Devleti Dönemi'nde yaşansaydı tüketiciler aşağıdaki kurumlardan hangisine giderlerdi?

- A)Lonca Teşkilatı
- B)Defterdarlık
- C)Padişah
- D)Divanihümayun

14) Osmanlı Devletinde oluşturulan bir sistemle esnaflar arasında oluşturulan usta, kalfa ve çırak ilişkisi ile hem mesleklerin devamı hem de sunulan hizmetlerin de kontrolü sağlanmaktaydı.

Osmanlı Devletinde oluşturulan bu sistemin adı nedir?

- A)Enderun sistemi
- B) Lonca teşkilatı
- C) Sıbyan eğitimi
- D) Medrese sistemi

Friglerde saban kıranın ve öküz öldürenin cezası çok ağırdır.

15) Friglerde böyle bir kanunun bulunmasını aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklayabiliriz?

- A)Frigler tarımsal alanda geliştikleri için tarımsal ürünlere çok önem vermişlerdir.
- B)Frigler çevresinde kurulan medeniyetlere göre çok daha fazla gelişmişlerdir.
- C)Frigler kendilerinden sonra gelen medeniyetlere örnek olmuşlardır.
- D)Günümüzde kurulan tarım kooperatifleri Friglerin yaşantılarını örnek almaktadır.

16) Sivil toplum kuruluşları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A)Toplum yararı için çalışan kuruluşlardır.
- B) Devlet tarafından kurulan ve üyelerinin maaşla çalışmalarını sürdürdüğü kuruluşlardır.
- C)Dayanışma, yardımlaşma, sanat, çevre, çocuk ve kadın hakları gibi pek çok alanda faaliyet gösterirler.
- D)Kar amacı gütmeyen insanlar tarafından kurulan ve sosyal yaşamda önemli rol oynayan kuruluşlardır.

Dost dost diye nicesine sarıldım.
Benim sadık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım, boşa yoruldum.
Benim sadık yârim kara topraktır.

17) Yukarıda verilen Aşık Veysel şirine bakıldığında şairlerimizin bu konuda şiirler yazması aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklanamaz?

- A)Anadolu insanı her zaman toprağa saygı duymuştur.
- B)Anadolu'nun temel geçim kaynağı tarımdır.
- C)Dünyanın en verimli toprakları Anadolu'dadır.
- D)Türk toplumu toprağı işleyerek geçimini sağlayabilmiştir.

I. 1877 yılında "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti" adını almıştır.

II. 5 Mart 1920'de İstanbul'da "Hilal-i Ahdar" adıyla kurulmuştur.

18) Bu bilgilerin ait olduğu kuruluşlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir.

I	II
A) Kızılay	Yeşilay
B) Yeşilay	Kızılay
C) Tema Vakfı	Yeşilay
D) Yeşilay	Tema Vakfı

- Akıcı konuşma becerisi
- Olayları derinlemesine kavrayabilme gücü
- Başkalarını anlama ve etkileyebilme yeteneği

19)Verilen özelliklere sahip bir kişinin aşağıdaki mesleklerden hangisini seçmesi daha uygun olur?

- A)Avukat
- B)Bilgisayar Mühendisi
- C)Tercüman
- D)Çiftçi

20) Anadolu Selçuklu Devleti -----Ahilik

Osmanlı Devleti----- ?

Verilen eşleştirmede ? yerine aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir ?

- A)Medrese
- B)Enderun
- C)Bedesten
- D)Lonca

21)Sanayi İnkılabı ilk olarak aşağıdaki ülkelerden hangisinde başlamıştır ?

- A)Almanya
- B)Fransa
- C)İngiltere
- D) İtalya

22) Ülkemizde torna, tefsîye, motor, elektrik ve elektronik gibi konularda eğîştîm veren ortaöğretim kurumu aşığıdakilerden hangisidir ?

- A) Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
- B) Sağılık Meslek Lisesi
- C) Endüstri Meslek Lisesi
- D) Kız Meslek Lisesi

23) Aşığıdakilerden hangisi meslek seçerken göz önüne alınması gereken özelliklerden biri değildir

- A) İş İmkânlarının varlığı
- B) Bireyin yetenek ve ilgileri
- C) Mesleğin gelecekteki önemi
- D) Anne ve babanın isteğı

24) Aşığıdakilerden hangisi insanların birbirlerine yardım etmek için sahip oldukları malların ve gelirlerin bir kısmını gönüllü olarak halk yararına harcamaları amacıyla kurulmuştur?

- A) Sendika
- B) Bakanlık
- C) Vakıf
- D) Dernek

25) Aşığıdakilerden hangisinin dijital ürün niteliğı taşıdığı söylenemez?

- A) Bilgisayar Oyunları
- B) Yazılım programları
- C) Kitaplar
- D) Sanal marketler

SÜRENİZ BİR DERS SAATİDİR.

BAŞARILAR DİLERİM...

EK-4: Madde Analizi Sonuçları

Soru No	Madde Güçlüğü	Madde Ayırt Ediciliği
1	0,26	0,30
2	0,48	0,23
3	0,23	0,22
4	0,62	0,50
5	0,46	0,60
6	0,42	0,12
7	0,62	0,39
8	0,34	0,46
9	0,43	0,39
10	0,22	0,03
11	0,18	0,14
12	0,35	0,38
13	0,15	0,27
14	0,50	0,25
15	0,36	0,52
16	0,36	0,30
17	0,34	0,54
18	0,53	0,55
19	0,46	0,57
20	0,26	0,14
21	0,36	0,27
22	0,55	0,66
23	0,50	0,49
24	0,48	0,65
25	0,69	0,52

EK-5: Akademik Başarı Testine İlişkin İstatistik Verileri

AKADEMİK BAŞARI TESTİNE İLİŞKİN İSTATİSTİK VERİLERİ

(Uygulama sonrası soruları elemeden önce)

Testin Standart Sapması: 3,983
Testin Aritmetik Ortalaması: 10,144
KR₂₀: 0,678

Testin Ortalama Madde Analizi ve Güvenirliği
Ortalama Madde Güçlüğü: 0,406
Ortalama Madde Ayırt Ediciliği: 0,380

(Uygulama sonrası testin son hali)

Testin Ortalama Madde Analizi ve Güvenirliği
Ortalama Madde Güçlüğü: 0,647
Ortalama Madde Ayırt Ediciliği: 0,421

Testin Standart Sapması: 3,783
Testin Aritmetik Ortalaması: 12,944
KR₂₀: 0,742

EK-6: Belirtke Tablosu

Konular	Kazanımlar	Sorular
Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz	<i>“Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzden örneklerle açıklar.”</i>	2, 3, 9, 13
Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor	<i>“Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.”</i>	5, 6, 11
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	<i>“Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir.”</i>	7, 12, 14,19
İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek	<i>“Tarih boyunca Türklerde meslek edindirme ve meslek etiği kazandırmada rol oynayan kurumları tanır.”</i>	1, 8, 10,
Gelecek Senin Ellerinde	<i>“Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.”</i>	4, 15, 17, 18
Dijital Teknoloji Çağındayız	<i>“Dijital teknolojilerin üretim, dağıtım ve tüketim alanında meydana getirdiği değişimleri analiz eder.”</i>	16, 20

EK-7: Akademik Başarı Testi (Uygulama Sonrası)

BAŞARI TESTİ SORULARI (ÖN TEST- SON TEST)

Adı Soyadı:

No:

1)Aşağıdakilerden hangisi Ahi Teşkilatının amaçlarından biri değildir?

- A)Meslek edindirme
- B)Bozuk mal satılmasını engelleme
- C)Ölçü ve tartıda hile yapılmasının önüne geçme
- D)Kısa sürede meslek erbabı yetiştirme

2) Aşağıdaki ticaret yolu-başlangıç eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir.

- A)Kral Yolu-Lidya/Sard
- B)İpek Yolu-Çin/Şiyan
- C)Baharat Yolu / Pakistan
- D)Kürk Yolu-Türkistan/Orta Asya

3)Tımar toprakları devredilemez, miras bırakılamazdı. Tımar sahibi kurallar uymaz, köylüye kötü davranırsa toprağı geri alınırdı.

Yukarıdaki kurallarla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A)Sistemin derebeyliğe dönüşmesini engellemek
- B)Devletin otoritesini göstermek
- C)Denetleyici mekanizmanın olduğunu göstermek
- D)Toprakların kayıtlarını tutmak

4)Okul Rehber Öğretmeni: “Büyüdüğünde hangi mesleği yapmak istiyorsun?”

Tuna: “Annem ve babam bana doktorluğun çok yakışacağını söylüyor. Sanırım doktor olmak istiyorum.”

Yukarıdaki konuşma metnine göre Tuna meslek seçiminde:

I.İlgi alanı

II.Yetenekleri

III.Çevrenin beklentileri

Hangilerini dikkate almıştır?

- E) Yalnız III
- F) I ve III
- G) II ve III
- H) I, II ve III

5)Tarıma Destek Veren Kuruluşlar

- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- Ziraat Bankası
-

Panoda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- E) Ziraat Odaları
- F) Tarım Kredi Kooperatifleri
- G) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü
- H) Devlet Su İşleri

6) Coğrafi Keşiflerin aşağıda verilen sonuçlarından hangisi Osmanlı Devleti'nin ekonomik açıdan olumsuz etkilenmesine neden olmuştur?

- A)Yeni ürünler bulunmuştur.
- B)Hristiyanlık yeni bulunan topraklara yayılmıştır.
- C)Dünya'nın yuvarlak olduğu ispatlanmıştır.
- D)Ticaret yolları yön değiştirmiştir.

7)Osmanlı Devleti'nde vakıflar:

- ✓ Darüşşifa köprü, cami gibi yapılar inşa etmişlerdir.
- ✓ Medrese öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılamışlardır.

Yukarıda bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A)Vakıflar sosyal devlet anlayışını yaşatmışlardır.
- B) Devlet yönetiminde söz sahibi olmuşlardır.
- C)Sağlık alanında hizmet etmişlerdir.
- D) Eğitim alanında faaliyet göstermişlerdir.

8)Medreselere öğrenciler sınavla alınır. İlgili ve yeteneğine göre sınıflara ayrılırlardı. Medrese öğrencileri için yaş sınırlaması yoktu. Burada amaç bilim insanı yetiştirmektir.

Yukarıdaki bilgi ışığında Osmanlı Devleti'ndeki Medreseler, günümüzdeki hangi eğitim kurumunun seviyesine denk olarak gösterilebilir?

- A)Lise
- B)Üniversite
- C)Ortaokul
- D)İlkokul

9) Tımar sisteminin faydalarını araştıran bir öğrencinin aşağıdaki alanlardan hangisinde araştırma yapması beklenemez?

- A)Askerî
- B)Ekonomi
- C)Eğitim
- D)Güvenlik

10)Osmanlı Devletinde oluşturulan bir sistemle esnaflar arasında oluşturulan usta, kalfa ve çırak ilişkisi ile hem mesleklerin devamı hem de sunulan hizmetlerin de kontrolü sağlanmaktaydı.

Osmanlı Devletinde oluşturulan bu sistemin adı nedir?

- A)Enderun sistemi
- B) Lonca teşkilatı
- C) Sıbyan eğitimi
- D) Medrese sistemi

Friglerde saban kıranın ve öküz öldürenin cezası çok ağırdır.

11)Friglerde böyle bir kanunun bulunmasını aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklayabiliriz?

- A)Frigler tarımsal alanda geliştikleri için tarımsal ürünlere çok önem vermişlerdir.
- B)Frigler çevresinde kurulan medeniyetlere göre çok daha fazla gelişmişlerdir.
- C)Frigler kendilerinden sonra gelen medeniyetlere örnek olmuşlardır.
- D)Günümüzde kurulan tarım kooperatifleri Friglerin yaşantılarını örnek almaktadır.

12) Sivil toplum kuruluşları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A)Toplum yararı için çalışan kuruluşlardır.
- B) Devlet tarafından kurulan ve üyelerinin maaşla çalışmalarını sürdürdüğü kuruluşlardır.
- C)Dayanışma, yardımlaşma, sanat, çevre, çocuk ve kadın hakları gibi pek çok alanda faaliyet gösterirler.
- D)Kar amacı gütmeyen insanlar tarafından kurulan ve sosyal yaşamda önemli rol oynayan kuruluşlardır.

Dost dost diye nicesine sarıldım.
Benim sadık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım, boşa yoruldum.
Benim sadık yârim kara topraktır.

13) Yukarıda verilen Aşık Veysel şirine bakıldığında şairlerimizin bu konuda şiirler yazması aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklanamaz?

- A)Anadolu insanı her zaman toprağa saygı duymuştur.
- B)Türk toplumu toprağı işleyerek geçimini sağlayabilmiştir.
- C) Anadolu'nun temel geçim kaynağı tarımdır.
- D)Dünyanın en verimi toprakları Anadolu'dadır

I.1877 yılında "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti" adını almıştır.

II. 5 Mart 1920'de İstanbul'da "Hilal-i Ahdar" adıyla kurulmuştur.

14) Bu bilgilerin ait olduğu kuruluşlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir.

I	II
A) Kızılay	Yeşilay
B) Yeşilay	Kızılay
C) Tema Vakfı	Yeşilay
D) Yeşilay	Tema Vakfı

- Akıcı konuşma becerisi
- Olayları derinlemesine kavrayabilme gücü
- Başkalarını anlama ve etkileyebilme yeteneği

15)Verilen özelliklere sahip bir kişinin aşağıdaki mesleklerden hangisini seçmesi daha uygun olur?

- A) Bilgisayar Mühendisi
- B) Avukat
- C)Tercüman
- D)Çiftçi

16)Sanayi İnkılabı ilk olarak aşağıdaki ülkelerden hangisinde başlamıştır ?

- A) İngiltere
- B)Fransa
- C) Almanya
- D) İtalya

17)Ülkemizde torna, tefsiye, motor, elektrik ve elektronik gibi konularda eğitim veren ortaöğretim kurumu aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
- B)Sağlık Meslek Lisesi
- C)Endüstri Meslek Lisesi
- D)Kız Meslek Lisesi

18)Aşağıdakilerden hangisi meslek seçerken göz önüne alınması gereken özelliklerden biri değildir

- A)İş İmkânlarının varlığı
- B)Bireyin yetenek ve ilgileri
- C)Mesleğin gelecekteki önemi
- D)Anne ve babanın isteği

19)) Aşağıdakilerden hangisi insanların birbirlerine yardım etmek için sahip oldukları malların ve gelirlerin bir kısmını gönüllü olarak halk yararına harcamaları amacıyla kurulmuştur?

- A) Vakıf
- B) Bakanlık
- C) Sendika
- D)Dernek

20) Aşağıdakilerden hangisinin dijital ürün niteliği taşıdığı söylenemez?

- A)Bilgisayar Oyunları
- B)Yazılım programları
- C)Kitaplar
- D)Sanal marketler

SÜRENİZ BİR DERS SAATİDİR.

BAŞARILAR DİLERİM...

EK-8: Ders Planı Örnekleri Ve Etkinlikleri

8.1. Toprak Sistemi İle İlgili Bir Kavram Haritası Etkinliği

SOSYAL BİLGİLER URETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Etkinlik 1

Verilen kavram haritasındaki boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Öğrenilebilir Kavramlar

Mülk Toprak

Orak

Has

Çarım

Timar

Mülk Toprakları

Orak

Has

Vakıf Toprakları

Mülk toprakları = Bu toprakların mülk sığdır. tamamen halka aittir.
Çarım = Hükümetlerin topraklarıdır.
Has = Beyliklerin topraklarıdır. Bu toprakların her bir kısmı vergisi vardır.
Vakıf Toprakları = Geliri sosyal hizmetlere ve eğitim için kullanılan topraklardır.

Mülk Toprak = Önemli Devletin ait olan topraklardır.
Orak = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Has = Gıllık gelir. 100.000 akceden fazla olan yerlerdir.
Çarım = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Timar = 3.000 ve 20.000 akce arasında.
Mülk Toprak = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Orak = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Has = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Vakıf Toprakları = Geliri sosyal hizmetlere ve eğitim için kullanılan topraklardır.

7. Sınıf / İleri Okul / Konu Anlatım Kitabı

SOSYAL BİLGİLER URETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Etkinlik 1

Verilen kavram haritasındaki boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Öğrenilebilir Kavramlar

Mülk Toprak

Orak

Has

Çarım

Timar

Mülk Toprakları

Orak

Has

Vakıf Toprakları

Mülk toprakları = Bu toprakların mülk sığdır. tamamen halka aittir.
Çarım = Hükümetlerin topraklarıdır.
Has = Beyliklerin topraklarıdır. Bu toprakların her bir kısmı vergisi vardır.
Vakıf Toprakları = Geliri sosyal hizmetlere ve eğitim için kullanılan topraklardır.

Mülk Toprak = Önemli Devletin ait olan topraklardır.
Orak = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Has = Gıllık gelir. 100.000 akceden fazla olan yerlerdir.
Çarım = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Timar = 3.000 ve 20.000 akce arasında.
Mülk Toprak = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Orak = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Has = Geliri devlet için kullanılan topraklardır.
Vakıf Toprakları = Geliri sosyal hizmetlere ve eğitim için kullanılan topraklardır.

7. Sınıf / İleri Okul / Konu Anlatım Kitabı

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	GAP	Ziraat Bankası	Sulama
Gıftaiye Eğitim	Gübreleme	Devlet Desteği	Tarım Kredi Kooperatifleri

1. Ülkemizde devletin ziraat mühendisleri belirli aralıklarla köyleri ziyaret ederek Devlet desteği verirler. —
2. GAP ile Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde Güneydoğu + Anadolu Bölgesi toprakları suya kavuşturulmuştur.
3. Ülke genelinde tarımı organize eden en büyük kuruluş Ziraat Bankasıdır dir. —
4. Toprak üzerinde belirli aralıklarla yapılan Gübreleme Gelişmesiyle ürünler daha kısa zamanda olgunlaşır ve büyür. +
5. Ülkemizde Devlet A. ile zaman zaman çiftçiler için özel uygulamalar devreye girmektedir.
6. 1888'de Ziraat B. çiftçiye uygun faizle kredi vermek amacıyla kurulmuştur.

8.3. Toprağın Gücü Adlı Etkinlik

TOPRAĞIN GÜCÜ

ETKİNLİK - 3

Osmanlı Devleti'nde uygulanan dirlik sistemiyle ilgili aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

H.Z.T

Has Zeminet Tımar

	Has	Zemmet	Tımar
Geliri Ne Kadardı?	Yıllık geliri 100.000 akşenin üzerinde olan topraklardır.	Yıllık geliri 20 bin veya 100 bin akşod arasındadır.	3.000 ve 20.000 akşod arasındadır.
Kimlere Verilirdi?	Padşah, sebzade, beylerbeyi, sancakbeyi gibi yüksek dereceli devlet memurlarına verilir.	Ötör dereceli devlet memurlarına verilir.	Ciftçilere, köylülere halka verilir.

ETKİNLİK - 4

Toprak yönetimiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangi devlete ya da hangi döneme (Hititler, Orta Çağ'da Avrupa, Selçuklular, Osmanlılar) ait olduğunu yazınız.

<p>1</p> <p>Topraklar iktidarı verilen bölümlere ayrılmıştır.</p> <p>İktidarı sahipleri bulundukları bölgedeki vergileri toplamıştır.</p> <p>İktidarı sahipleri buldukları yerinde güvenliğini sağlamıştır.</p> <p style="text-align: center; font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Selçuklu</p>	<p>2</p> <p>Topraklar mülk, vakıf ve dirlik olmak üzere ayrılmıştır.</p> <p>Dirlik toprakları has, zemmet ve tımar olarak üç bölüme ayrılmıştır.</p> <p>1839 yılında Tanzimat Fermanı ile tımar sistemi kaldırılmıştır.</p> <p style="text-align: center; font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Osmanlı</p>
<p>3</p> <p>Araziler saraya ve tapınağa aitti.</p> <p>Çalışan işçilere ücret olarak tahvil verilir.</p> <p>Hasat edilen ürünler sıkı denetim altında tutuldu.</p> <p style="text-align: center; font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Hititler</p>	<p>4</p> <p>Topraklar feodal beyler arasında paylaşılmıştır.</p> <p>Senyör isterse toprağı, üzerinde çalışan işçi ya da köylülere biriktirebilir.</p> <p style="text-align: center; font-size: 1.2em; font-weight: bold;">Orta Çağ'da Avrupa</p>

SOSYAL BİLGİLER

151

7. SINIF ETKİNLİK LİBİRETER

TOPRAĞIN GÜCÜ

ETKİNLİK - 3

Osmanlı Devleti'nde uygulanan dirlik sistemiyle ilgili aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

Osmanlı Devleti'nde Dirlik Toprakları			
(Yaptıkları hizmet karşılığı kişilere verilen bu toprakların asıl sahibi devletti. Kişiye sadece bu toprakları işletme hakkı verilirdi.)			
	Has	Zeamet	Timar
Geliri Ne Kadardı?	Yıllık geliri 100.000 akçenin üzerinde olan topraklardır.	Yıllık geliri 20 bin veya 100 bin akçe arasında idi.	3000 ve 2000 akçe arasında idi.
Kimlere Verilirdi?	Padişah, şehzade, beyberbeyi, sancakbeyi gibi yüksek dereceli devlet memurlarına verilirdi.	Devlet memurlarına verilirdi.	Çiftçiye, köylüye, kısacası halka verilirdi.

ETKİNLİK - 4

Toprak yönetimiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangi devlete ya da hangi döneme (Hititler, Orta Çağ'da Avrupa, Selçuklular, Osmanlılar) ait olduğunu yazınız.

1	Topraklar iktâ adı verilen bölümlere ayrılmıştır.	Selçuklular	2	Topraklar mülk, vakıf ve dirlik olmak üzere üçe ayrılmıştır.	Osmanlı
	İktâ sahipleri buldukları bölgedeki vergileri toplamıştır.			Dirlik toprakları has, zeamet ve timar olarak üç bölüme ayrılmıştır.	
	İktâ sahipleri buldukları yerinde güvenliğini sağlamıştır.			1839 yılında Tanzimat Fermanı ile timar sistemi kaldırılmıştır.	
3	Araziler saraya ve tapınağa aitti.	Hititler	4	Topraklar feodal beyler arasında paylaşılmıştı.	Orta Çağ'da Avrupa
	Çalışan işçilere ücret olarak tahıl verilirdi.			Senyör isterse toprağı, üzerinde çalışan işçi ya da köylülerle birlikte satabilirdi.	
	Hasat edilen ürünler sıkı denetim altında tutulurdu.				

TOPRAĞIN GÜCÜ

ETKİNLİK - 3

Osmanlı Devleti'nde uygulanan dirlik sistemiyle ilgili aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

Osmanlı Devleti'nde Dirlik Toprakları			
(Yaptıkları hizmet karşılığı kişilere verilen bu toprakların asıl sahibi devletti. Kişiyi sadece bu toprakları işletme hakkı verilirdi.)			
	Has	Zeamet	Tımar
Geliri Ne Kadardı?	Yıllık geliri 100.000 akçenin üzerinde olan topraklardır.	1	2
Kimlere Verilirdi?	Padişah, şehzade, beyberbeyi, sancakbeyi gibi yüksek dereceli devlet memurlarına verilirdi.	3	4

ETKİNLİK - 4

Toprak yönetimiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangi devlete ya da hangi döneme (Hititler, Orta Çağ'da Avrupa, Selçuklular, Osmanlılar) ait olduğunu yazınız.

1	Topraklar ikta adı verilen bölümlere ayrılmıştır.	
	İkta sahipleri buldukları bölgedeki vergileri toplamıştır.	Selçuklular
	İkta sahipleri buldukları yerinde güvenliğini sağlamıştır.	
2	Topraklar mülk, vakıf ve dirlik olmak üzere üçe ayrılmıştır.	
	Dirlik toprakları has, zeamet ve tımar olarak üç bölüme ayrılmıştır.	Osmanlılar
	1839 yılında Tanzimat Fermanı ile tımar sistemi kaldırılmıştır.	
3	Araziler saraya ve tapınağa aitti.	
	Çalışan işçilere ücret olarak tahıl verilirdi.	Hititler
	Hasat edilen ürünler sıkı denetim altında tutulurdu.	
4	Topraklar feodal beyler arasında paylaşılmıştır.	
	Senyör isterse toprağı, üzerinde çalışan işçi ya da köylülerle birlikte satabilirdi.	Orta Çağ'da Avrupa

8.4. Vakıflar İle İlgili Etkinlik

11.01.2019

MorpaKAMPUS - Yazdırılabilir Etkinlikler -

Morpa Kampus mobil uygulamamı ücretsiz indirin, deneyin.
▶ Google Play ▶ App Store

AD-Soyad: Aslı Atar

TOPLUM İÇİN ÇALIŞMAK

Aşağıda boş bırakılan yerlere sivil toplum kuruluşlarının özelliklerini yazınız.

1. Görevlilik... esasına göre... çalışırlar.
2. Çalışanların tek amacı... topluma hizmet etmelerdir. Kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır.
3. Çalışanlar hizmetlerinin karşılığında ücret almazlar.
4. Devletin katkısı yoktur. Ancak örgütlenmelerini ve faaliyetlerini destekler.
5. Devletin koyduğu yasalar çerçevesinde hareket ederler.

★ Osmanlı Devleti döneminde kurulan vakıflardan bir tanesini araştırarak yazınız.

Leylek Vakfı: Bu vakıf izmir yeni sanayi civarında keşifler için beslenmesi için kurulmuş bir vakıftır.

At Vakfı: Bu vakıf 1576 yılında Sokullu Mehmet Paşa tarafından kurulmuş olup İstanbul, Rumeli ve Anadolu sınırları içinde hizmet vermiştir.

Hilal-i Ahmeri: Savaşlarda yaralananlara yardımına Hilati Ahmeri Kasar.

Aşağıda verilen sivil toplum kuruluşları hakkında bildiklerinizi yazınız. Yaptıkları çalışmalara örnek veriniz.

 TURKKIZILAY	 YESILAY	 TEMA
<ul style="list-style-type: none">★ Bir zel felaketinde felakete uğrayan herkese yardıma <u>kızıl ay</u> koşar.★ Deprem olduğu zaman depremden zarar görenlere yardım eder.★ Savaşlarda yaralananların yardımına <u>kızıl ay</u> koşar.	<ul style="list-style-type: none">★ Yesilay'ın görevi, devletimizin yükünü hafifletmektir.★ Yesilay, her zaman devletimizin ve milletimizin yanındadır.★ En iyi koruma yolu hiç baslama anlamaktır.	<ul style="list-style-type: none">★ Erozyona karşı farkındalık ve bilinci yaratmak, önlem almaktır.★ Erozyon ile mücadele için devlet politikası haline getirmek.★ Doğadaki tüm varlıkların korunması için çalışmak.

MorpaKAMPUS Konu anlatımlarına, çalışmalara ve sınavlara www.morpakampus.com adresinden ulaşabilirsiniz.

TOPLUM İÇİN ÇALIŞMAK

Ad-Soyad: _____

Aşağıda boş bırakılan yerlere sivil toplum kuruluşlarının özelliklerini yazınız.

- 1 Resmi olmayan özel bir kurumdur.
- 2 Kurumlarca yapılmakta olan çalışmaların birliğidir.
- 3 Yaptığı çalışmalarını yasaların uygun olmasına göre yapar.
- 4 Resmi kurumlarda olanaiteltilişkilikisivilTürktür.
- 5 Odalar, Barolar, sendikalar, Dernekler, vakıflar, tüccarlar, STK

★ Osmanlı Devleti döneminde kurulan vakıflardan bir tanesini araştırarak yazınız.

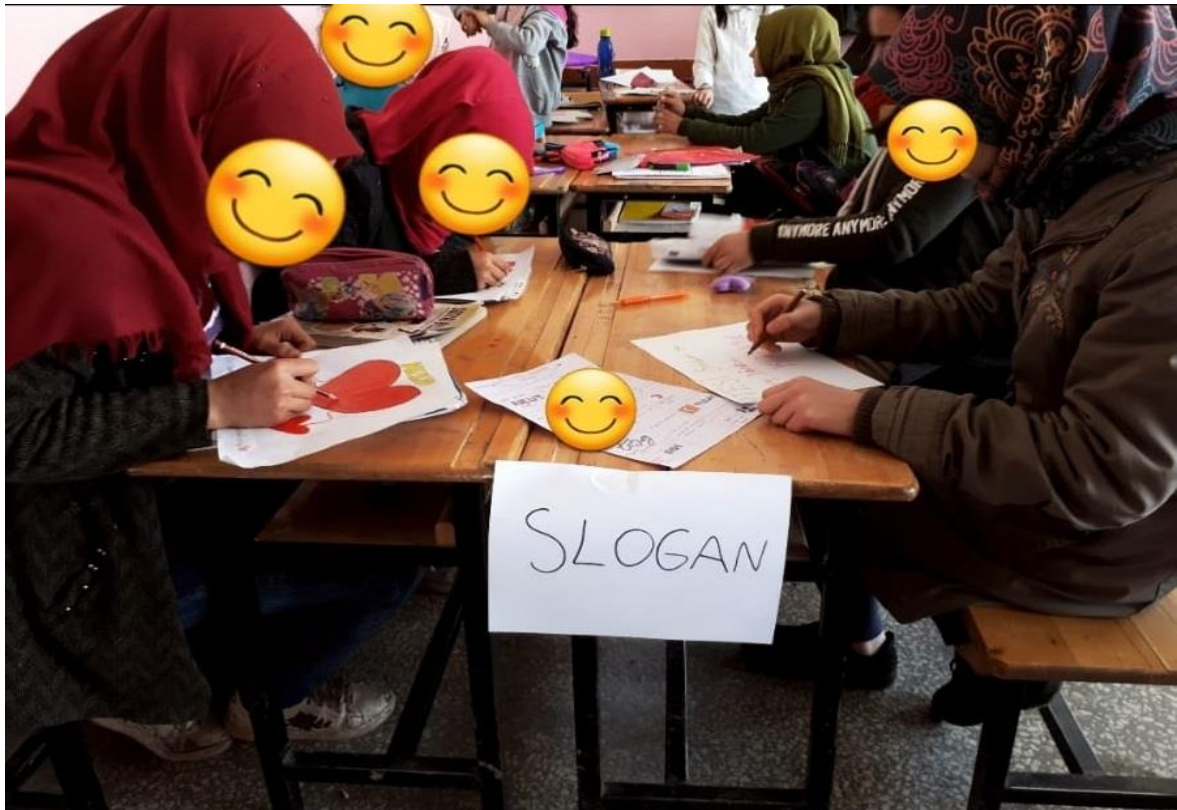
Lale Vakfı Bu vakıf zmir yenicamir yerindeki
leyleklerin beslenmesi için kurulmuş bir vakıftır.

At Vakfı Bu vakıf 1574 yılında Sakallı Mehmet Paşa
tarafından kurulmuş olup İstanbul Rumeli ve Anadolu
sınırları içinde hizmet vermiştir.

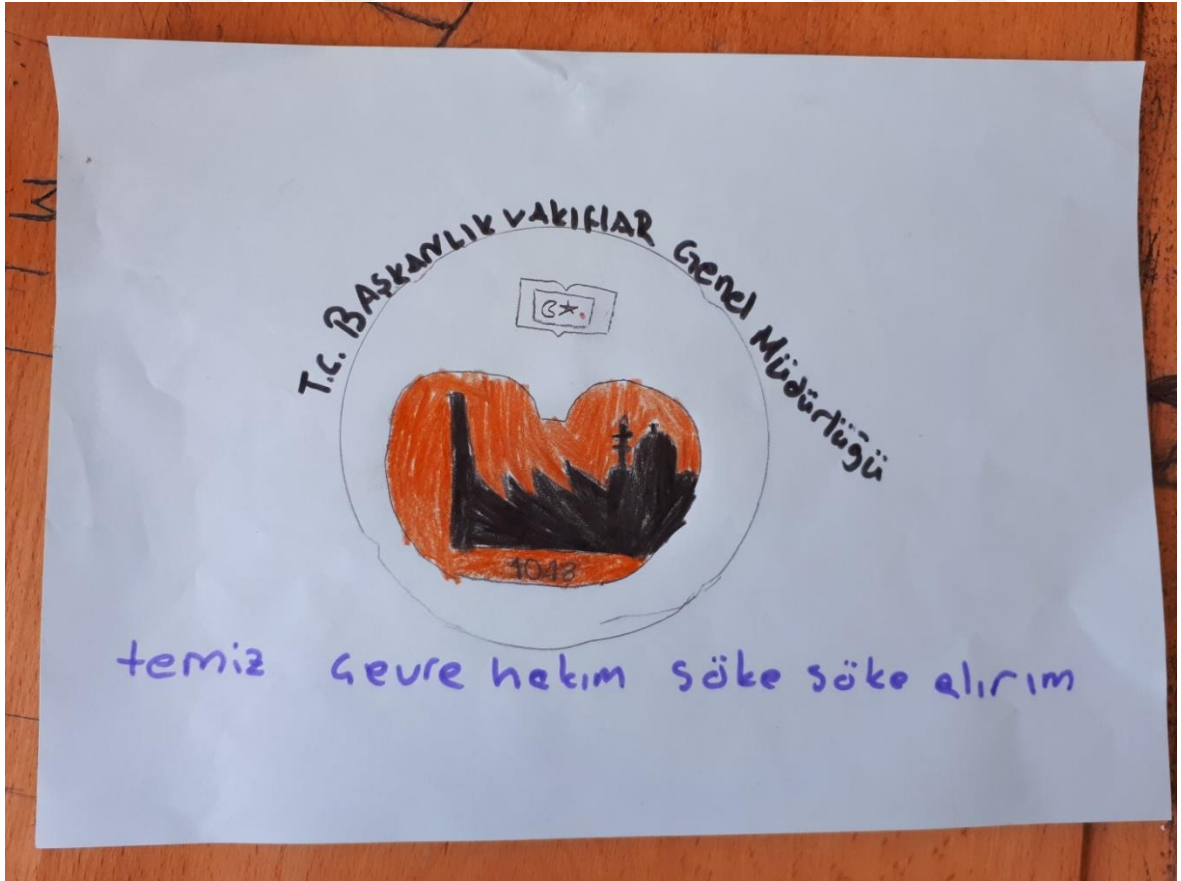
Aşağıda verilen sivil toplum kuruluşları hakkında bildiklerinizi yazınız.
Yaptıkları çalışmalara örnek veriniz.

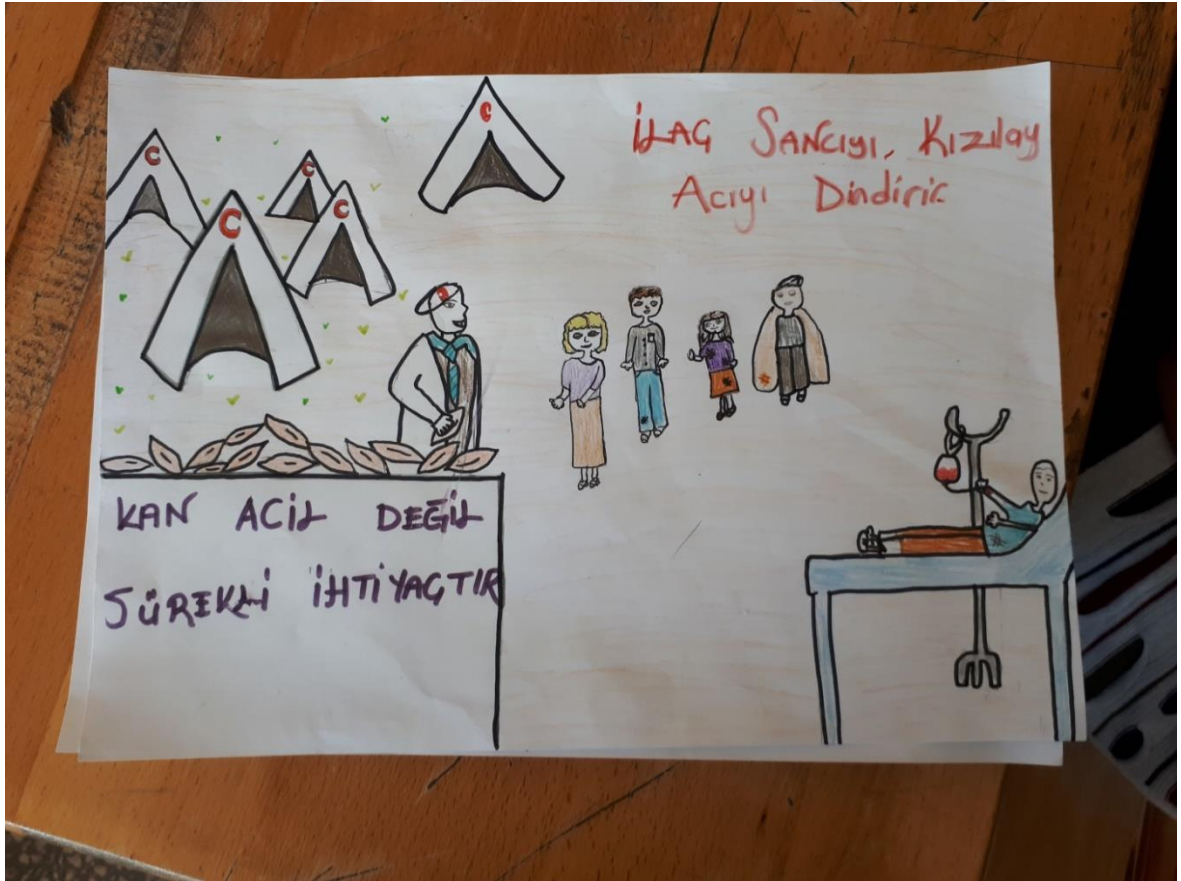
 TURK KIZILAYI	 YEŞİLAY	 TEMA
<p>✓ Bir sel felaketinde felakete uğrayan her kesin yardımına Kızıl- ay koşar.</p> <p>✓ Deprem olduysa za- man depremden zarar görenlerde yardım eder.</p>	<p>✓ Yeşil ayın görevi devletimizin yok olan hafifletme katedir.</p> <p>✓ Yeşil ayı her za- man devletimizin ve milletimizin yo- nunda dır.</p>	<p>✓ Erozyon-felkin dolaylı ve biling za- retmek önlem olmak</p> <p>✓ Erozyon ile müca- deleyp devlet po- litikası haline getirmek.</p>

8.5. İstasyon Tekniği ile İlgili Yapılan Etkinlik

- TÜRKİYE'DE BULUNAN VAKIFLAR -

ÖEKÜL: Genç Kültür ve Yaşarların Koruma ve
Tanıtma Vakfı.

TEMA: Türkiye Erişgenlerle Mücadele Ağaçlandırma
Ve Doğal Varlıkların Koruma Vakfı.

ACEV: Anne Çocuk Eğitim Vakfı.

ÇEVKO: Çevre Koruma Ve Ambalaj
Atıkları Beşerlenirne Vakfı.

LÖSEV: Lösemili ve Kan Hastası Çocukların, So-
ğuk ve Eğitim Bosta Olmak Üzere Her Türü İhtiyaçlarının
Sagbarmasına Yardımcı Olmak Amacıyla Kurulmuştur.

YAŞAMAYI SEÇ

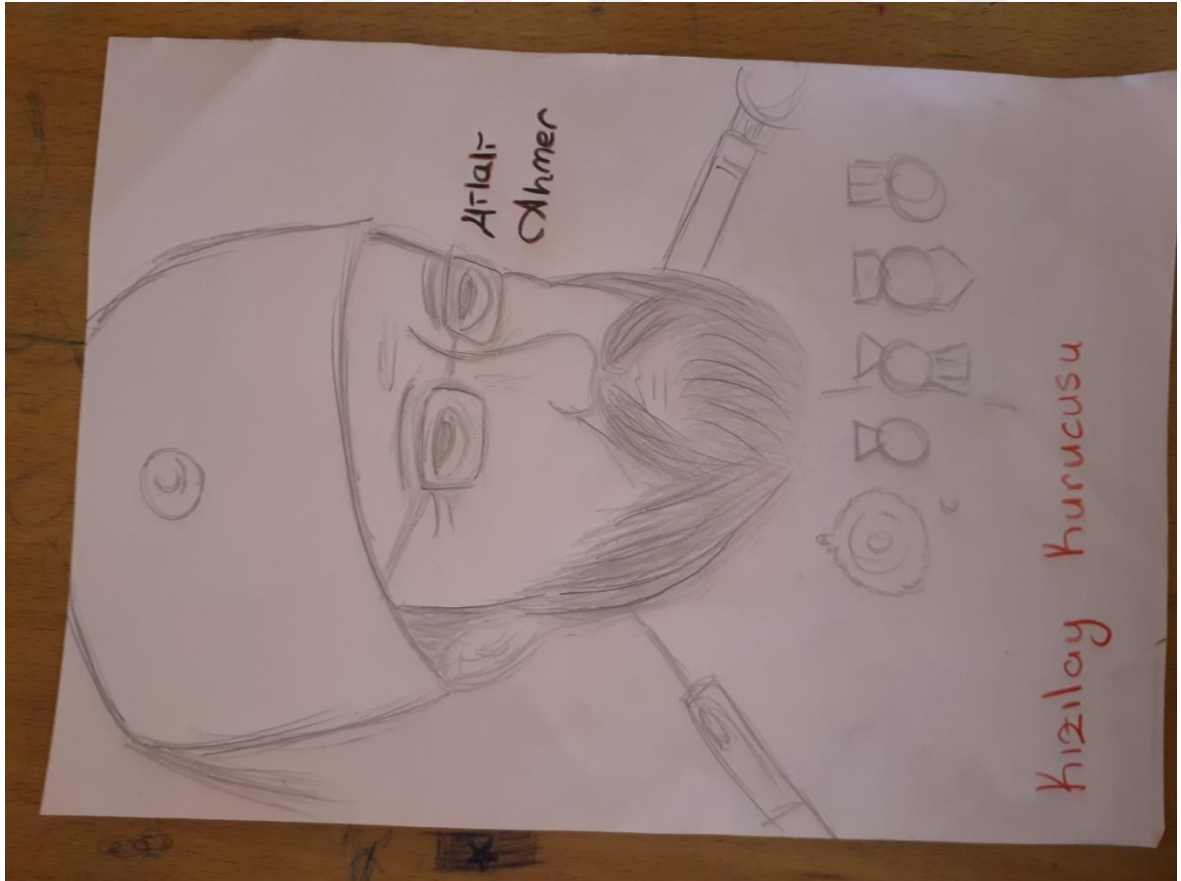
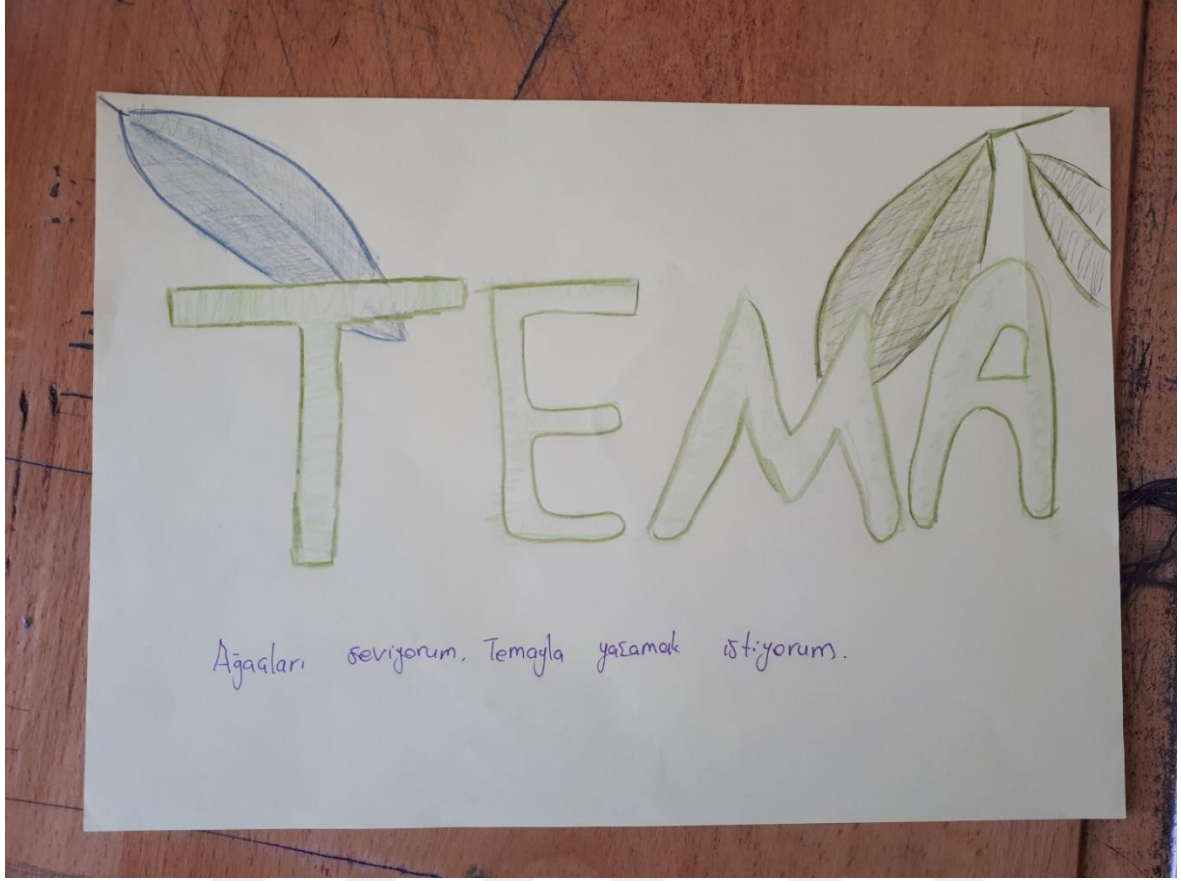

YEŞİLAY

KIZILAY

8.6. Lonca Teşkilatı İle İlgili Boşluk Doldurma Etkinlik Kağıdı

LONGA TEŞKİLATI NEDİR? (BOŞUKLARI DOLDURALIM)

Osmanlı İmparatorluğu'nun esnaflık kurumunu olan lonca teşkilatına ait değerlerin kökeni, 13. ve 14. yüzyıllarda Anadolu'da görevlen ve Ahî Evran tarafından temel alınan Ahilik sistemine kadar dayanır. Ahî sözcüğünün kökeni Arapça olup "birleşim" anlamına gelmektedir. Bir sınımda birçok farklı üretim dalında çalışan esnaf ve zanaatkar, sıkı bir sosyal ve ahlaki disiplin temelinde örgütlenmiş ve belli kuralları içinde esnafın; ticari ahlak, kalite ve tüketici hakları gibi konularda çalışması sürekli denetlenmiştir. Osmanlı'nın Ahilikten lonca teşkilatına geçişin başlıca nedeni, artık esnafın arasında Müslümanlar olduğu gibi çok sayıda Müslüman olmayan esnafın da bulunmasıdır. Ahilik sisteminin aksine lonca teşkilatı dini ya da ruhani törenlerden çok daha uzak olduğu için içinde son derece becerikli gayrimüslim ustaların da bu teşkilatlara katılmasına kolaylaştırmıştır. Önceki Hıristiyanlar daha çok Hıristiyan esnafın, Müslümanlar da Müslüman'dan alışveriş etmek âdetinde iken, bu alışkanlık zamanla sönmüştür.

Bir çırakın kalifa ve bir kalfanın usta olması merasime tâbi olup derece ve adları deftere kayıt edilirdi. Kısacası her önüne gelen dükkân açamaz ve usta olmazdı. Gizli olarak açılan dükkânlar derhal kapatılırdı. Bağımsız dükkân açma hakkında **gedik** adı verilirdi. Her isteyen esnaf olamadığı gibi, lonca dışı esnaf olmak da olası değildi. Loncalar günümüzdeki çağdaş işçi sendikalarına benzeseler de çok daha geniş kapsamlı, daha karmaşık ve katı kuralları olan bir örgütlenmeydi. Daha çok esnaf çocuğu esnaf olur, baba mesleğini sürdürürdü. Gerek aynı branşta esnaf çocuğunuzun, gerek esnaf çocuğu olmayan fakat esnaf olmak isteyen kişinin belirlenmesi **çiraklık** yoluyla olabirdi. Esnaflıkta en alt basamakta bulunan kişilere **çirak** ya da **şakirt** denirdi. Bir ustanın yanında çirak olarak başlamak ustalığa varacak yolun olmazsa olmaz koşuydu. Samatında mükemmel dahi olsa, çiraklıkta geçmemiş bir kişinin usta olmasına izin verilmezdi. Loncaların görevlerinden biri de bu kuralları uygulamayı sağlamaktı. Kendi dükkânını açmaya karar veren bir kimseden, çiraklık eğitimi aldığını gösterir belge istenirdi. Öğrenci hocasının karşısında, öğül babasının karşısında ne ise, çirak da ustasının, hatta kalfasının nezdinde o idi. Çirak tek bir ustaya bağlı olmasa da, loncanın onayı olmadan başka bir ustanın yanına gidemezdi. Ustasının otoritesi tartışılmazdı. Çirak ileride kalifa ve usta olduğu zaman da ahlakını korusun diye saygılı, terbiyeli, edepli, dindar, ahlaklı, tokgözlü yetiştirilirdi. Kolayına kaçmasına, işini olabileceğ en mükemmel şekilde başka türlü, düşük kaliteli yapmasına ve hiç bir konuda kayırmasına olanak yoktu. Bu disipline girmeyenler esnaf olamazlardı. Osmanlı lonca teşkilatında bir esnafın yükseltilmesi en üst basamak usta ya da üstâz rütbesiydi. Lonca yönetimi kuruldu, kusurunu gördüğü dükkânı belirlenir bir süreyle kapatır, çirak ve kalfasının kusurundan dolayı ustayı cezalandırabilirdi, hatta bir kaç günlük hapis cezası verebilirdi. Suç ağırsa, suçlu lonca mensubunu Kadî'ya gönderirdi. Kalite denetimini son derece önemliydi. Örneğin günümüzde dahi kullanılan "pabuçcu dama atılmak" deyiminin kökeni Osmanlı lonca teşkilatının ceza uygulamalarından gelmektedir. Bir denetim sırasında dokumacı esnafının yaptığı bir ayakkabı kusurlu görülürse ya da kurallara aykırı davranışları saptanırsa o ayakkabılar dükkânın çatısına asılarak halka teşhir edilirdi. Bu durum o esnaf için büyük utanç kaynağı olduğu gibi müşterilerinin azalmasına anlamına da gelirdi. Keza aynı şekilde "ne dolaplar dönüyor" sözü de dolapçı esnafının yaptığı hileleri anlatmak için kullanılan ve günümüze ulaşan bir sözdür. Kısacası standart kaliteye uymayan esnaf şiddetle cezalandırılır, direnirse loncadan ihraç edilirdi ki, bu, mesleği bir daha yapamaması anlamına gelirdi. Lonca yönetimi kurulu kalite noktasına göz yummuşsa, işten el çekilirdi ve hükümet tarafından şiddetle cezalandırılırdı. Bu hasletleri edinememiş esnafın lonca içinde barınması zaten olası değildi. Loncalar bu sayede dördüncü olmayan rekabeti ortadan kaldırmış, üretimin belli bir standart ve kalite çerçevesinde gerçekleşmesini sağlamış, tüketici haklarının korunmasına yardımcı olmuş, fiyat istikrarını korumuştur.

8.7. Ahilik Kurumu İle İlgili Hikayeler

Tebdilli Kıyafet Fathı

Fatih Sultan Mehmet Han İstanbul'u fethetmeden önce bir sabah tebdilli kıyafet ederek, Edirne'de çarşıya çıktı. Alışveriş yapmaya başlayan Fatih, birinci dükkandan bir şeyler istedi. **Dükkan sahibi ile konuşurken** ancak **ikincisine veremedi**. Fatih Sultan Mehmet, istediği şey olmasın diye düşünürken, **ikincisine veremediğini** söyledi. Adam "ben sana satılmadık sabah sıfahlama yapmış oldum, diğer istediğini de karışıklıkla dükkanım al. O benim sıfahlama değil" diye cevap verdi.

Duyduktan sonra **mezarından Fatih**, diğer dükkanı gitti, birazını aldı... İkincisine istediğinde o da önceki dükkan sahibi gibi veremeyip henüz sıfahlama yapmamış olan komşusuna gönderdi. Fatih bu şekilde bütün çarşığı döndürdü... Herpinde aynı şeyle karşılaştı. Sonunda aldığı erzakları öğrencilere gönderip sarayına gitti ve Allah'a şükür secdesine kapandı. Allah'a "ya Rabbi sana hamdolsün... Bana böyle birbirini düşünen millet nispet etti. Ben bu milletimle değil Bizans'ı, dünyayı bile fethedelim, dedi ve İstanbul'un fethi planlarını hazırlamaya başladı.

Yabancı Kuması Tüccarı

Yabancı bir kuması taciri Osmanlı'da bir kuması imalatihanesinin mallarını beğenip hepsini almak ister. Mal sahibinin kumasları ayarlamak bir top kuması ayırdığını görür. Yabancı tacir bu hareketin sebebi sorunca "Onu sana veremem, kusurludur" yanıtını alır. Yabancı tacirin "ziyan yok, önemli değil" dese de Osmanlı esnafı o kuması topunu vermemekte direnir ve şöyle der: "Benim malımı kusurlu olduğunu siz biliyorsunuz. Ama onu kendi memleketinizde satarken alıcılarımız benim bunu size söylediğimi bilmeyecekler ve ben onlara kusurlu mal satmış olacağım. Burada Osmanlı'nın gururu, şerefi ve haysiyeti rencide olacak, bizi de hilekar zannedecekler. Bu yüzden bu kusurlu topu size veremem."

Puf noktası

Ahi Evran zamanında bir çırak ustasından icazet aldıktan sonra ayrılarak kendi dükkanını açabilir. O dönemde Orta Anadolu'da bir camii ustasının çirağı artık zamanının geldiğini düşünerek ustasından icazet ister ancak ustası "daha olmadın" diyerek el vermez. Çırak daha fazla bekleyemez ve güldü başka bir şehirde kendi dükkanını açar. Elbette dikmiş tutturamaz... **Yapmış bütün çamurları bitirdi bir süre sonra çallar**. Böyle olunca bir yıl sonra **iflas eden çırak, ustasına yakar yakar geri döner**. Ustası onu affedip tekrar yanına alır. Sonra bir gün gerekli zamanın geçtiğini düşünün usta, çirağını çağırır ve artık ona el verdiğini müjdesini verir. Ama ayrılmadan önce çirağın yapması gereken bir şey daha vardır. Ustası, onu daha önce giremediği karanlık oduya götürür. Burada yeni bitmiş, sıcak işler bir kenarda durmaktadır. **Tavanda da toplu işlere değil, kolları yerdin güneş ışığıyla temizledir**. Usta, kenarda duran sıcak bir parçalardan birini alır, ışığı tutar ve bakar ki camın bir yerinde küçük bir hava kabarcığı vardır. **Bunu iftihar ve kabarek kıybolur**. Çırak anlar ki daha önce yaptığı işlerde küçük bir hava kabarcığı vardır. Bunu da öğrendikten sonra ustasıyla **haleleşir ve yoluna devam eder**.

Pabucun Dama Atılması

Ayakkabıcı esnafının yaptığı ayakkabılar sadece kötü çıkarsa buna gelecek şayyerele Ahi teşkilatı el koyardı. **Ahi İdarisi esnafın ahlakını pabucunu dama atar ya da dükkanına atar. Böylece kötü ayakkabı teşhir edilen kişi aynı şeyi devam ederse orada iş yapamaz hale gelir.**

Tebdilli Kıyafet Fathı

Fatih Sultan Mehmet Han İstanbul'u fethetmeden önce bir sabah tebdilli kıyafet ederek, Edirne'de çarşıya çıktı. Alışveriş yapmaya başlayan Fatih, birinci dükkandan bir şeyler istedi. **Dükkan sahibi ile konuşurken** ancak **ikincisine veremedi**. Fatih Sultan Mehmet, istediği şey olmasın diye düşünürken, **ikincisine veremediğini** söyledi. Adam "ben sana satılmadık sabah sıfahlama yapmış oldum, diğer istediğini de karışıklıkla dükkanım al. O benim sıfahlama değil" diye cevap verdi.

Duyduktan sonra **mezarından Fatih**, diğer dükkanı gitti, birazını aldı... İkincisine istediğinde o da önceki dükkan sahibi gibi veremeyip henüz sıfahlama yapmamış olan komşusuna gönderdi. Fatih bu şekilde bütün çarşığı döndürdü... Herpinde aynı şeyle karşılaştı. Sonunda aldığı erzakları öğrencilere gönderip sarayına gitti ve Allah'a şükür secdesine kapandı. Allah'a "ya Rabbi sana hamdolsün... Bana böyle birbirini düşünen millet nispet etti. Ben bu milletimle değil Bizans'ı, dünyayı bile fethedelim, dedi ve İstanbul'un fethi planlarını hazırlamaya başladı.

Yabancı Kuması Tüccarı

Yabancı bir kuması taciri Osmanlı'da bir kuması imalatihanesinin mallarını beğenip hepsini almak ister. Mal sahibinin kumasları ayarlamak bir top kuması ayırdığını görür. Yabancı tacir bu hareketin sebebi sorunca "Onu sana veremem, kusurludur" yanıtını alır. Yabancı tacirin "ziyan yok, önemli değil" dese de Osmanlı esnafı o kuması topunu vermemekte direnir ve şöyle der: "Benim malımı kusurlu olduğunu siz biliyorsunuz. Ama onu kendi memleketinizde satarken alıcılarımız benim bunu size söylediğimi bilmeyecekler ve ben onlara kusurlu mal satmış olacağım. Burada Osmanlı'nın gururu, şerefi ve haysiyeti rencide olacak, bizi de hilekar zannedecekler. Bu yüzden bu kusurlu topu size veremem."

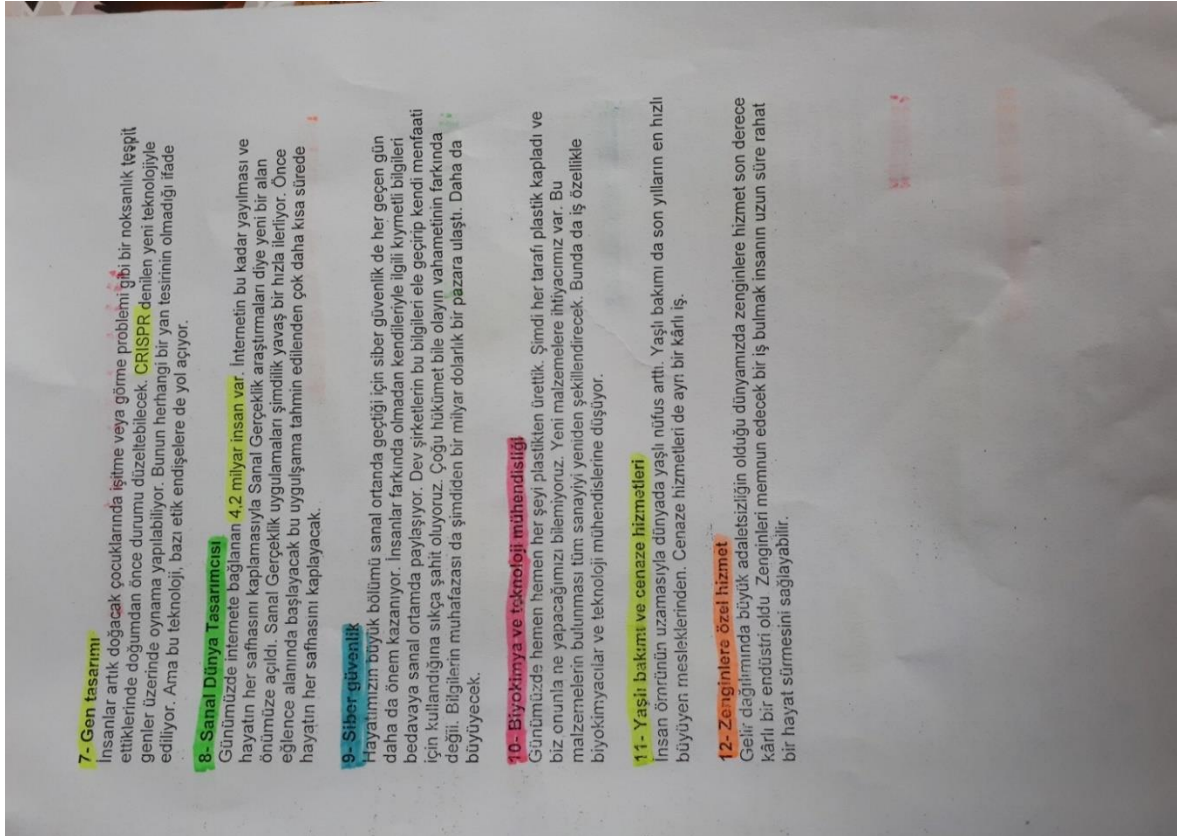
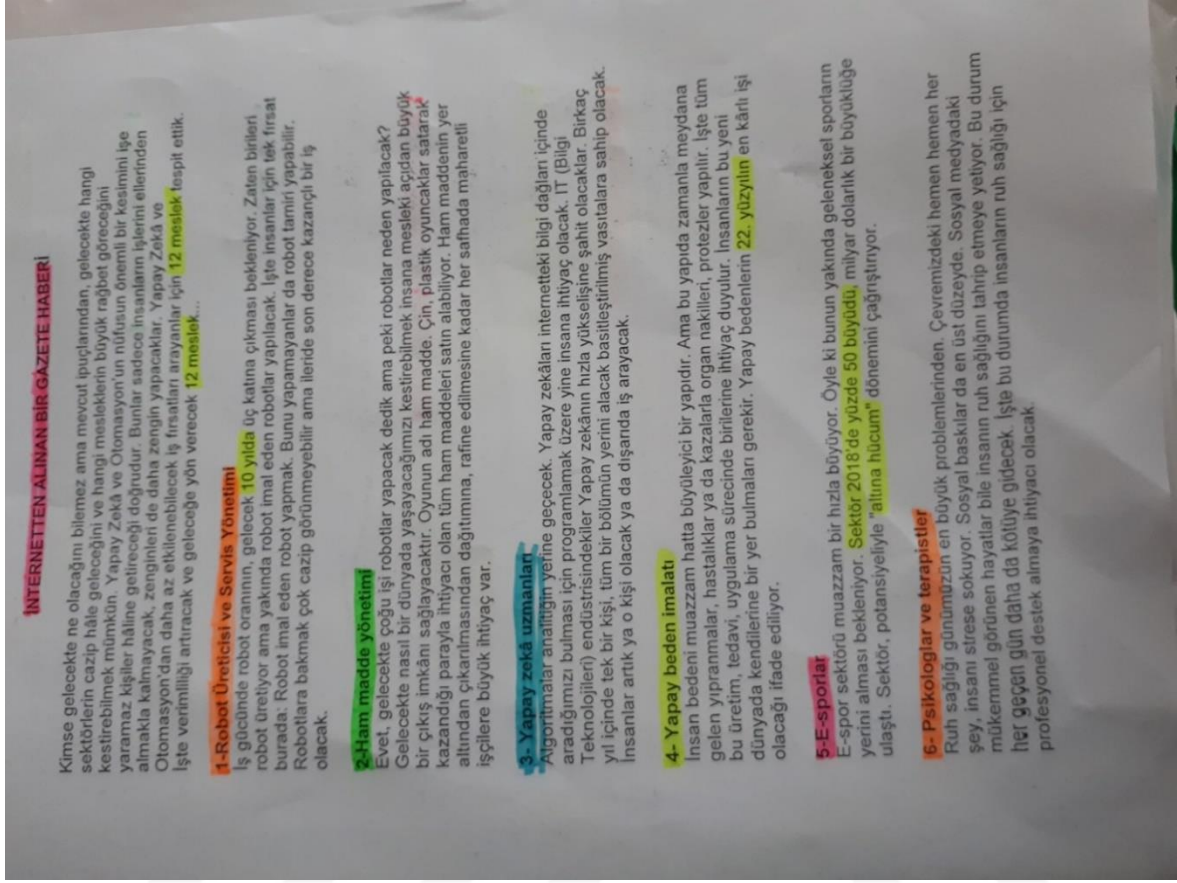
Puf noktası

Ahi Evran zamanında bir çırak ustasından **icazet aldıktan sonra ayrılarak kendi dükkanına açabilir**. O dönemde Orta Anadolu'da bir camii ustasının çirağı artık zamanının geldiğini düşünerek ustasından icazet ister ancak ustası "daha olmadın" diyerek el vermez. Çırak daha fazla bekleyemez ve güldü başka bir şehirde kendi dükkanını açar. Elbette dikmiş tutturamaz... **Yapmış bütün çamurları bitirdi bir süre sonra çallar**. Böyle olunca bir yıl sonra **iflas eden çırak, ustasına yakar yakar geri döner**. Ustası onu affedip tekrar yanına alır. Sonra bir gün gerekli zamanın geçtiğini düşünün usta, çirağını çağırır ve artık ona el verdiğini müjdesini verir. Ama ayrılmadan önce çirağın yapması gereken bir şey daha vardır. Ustası, onu daha önce giremediği karanlık oduya götürür. Burada yeni bitmiş, sıcak işler bir kenarda durmaktadır. **Tavanda da toplu işlere değil, kolları yerdin güneş ışığıyla temizledir**. Usta, kenarda duran sıcak bir parçalardan birini alır, ışığı tutar ve bakar ki camın bir yerinde küçük bir hava kabarcığı vardır. **Bunu iftihar ve kabarek kıybolur**. Çırak anlar ki daha önce yaptığı işlerde küçük bir hava kabarcığı vardır. Bunu da öğrendikten sonra ustasıyla **haleleşir ve yoluna devam eder**.

Pabucun Dama Atılması

Ayakkabıcı esnafının yaptığı ayakkabılar sadece kötü çıkarsa buna gelecek şayyerele Ahi teşkilatı el koyardı. **Ahi İdarisi esnafın ahlakını pabucunu dama atar ya da dükkanına atar. Böylece kötü ayakkabı teşhir edilen kişi aynı şeyi devam ederse orada iş yapamaz hale gelir.**

8.8. Geleceğin Mesleklerini İçeren Bir İnternet Gazete Haberi

8.10. Dijital Çağ Adlı Etkinlik

DİJİTAL ÇAĞDA EKONOMİ VE TÜKETİM

Ad - Soyad: Kadirye Kararlı

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili verilen cümleler doğru ise "Doğru", yanlış ise "Yanlış" kutucuğunun altına "✓" işareti koyunuz.

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili cümleler	Doğru	Yanlış
İnternet, üreticiler ve tüketiciler için büyük yarar sağlamaktadır.	✓	
Sanayi Devrimi ile kas gücüne duyulan ihtiyaç artmıştır.	✓	
Telefon, internet, Genel Ağ ticareti hızlandırmıştır.	✓	
İnternet üzerinden alışveriş gün geçtikçe artmaktadır.	✓	
Teknolojinin gelişmesi üretim ve dağıtım olumsuz etkilemiştir.	✓	
Günümüzde birçok iş robotlar yapmaktadır.	✓	
Teknolojik gelişmeler tarımsal verimliliği düşürmüştür.	✓	
Bilgisayar oyunları ekonomi içindeki yerini almıştır.	✓	
E-ticaret sayesinde istediğimiz her şeyi, istediğimiz her yere ulaşabiliyoruz.	✓	
4.5 G ile internete erişim yavaşlamıştır.	✓	

İnternet üzerinden satış yapmak için bir web sitesi kurduğunuz hayal edin. Nasıl bir site tasarladınız? Çiziniz veya yazınız.

WWW.HAL.COM.TR

1/1

MorpaKAMPUS Konu anlatımlarına, çalışmalarına ve sınavlara www.morpakampus.com adresinden ulaşabilirsiniz.

DİJİTAL ÇAĞDA EKONOMİ VE TÜKETİM

Ad - Soyad: Türkan

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili verilen cümleler doğru ise "Doğru", yanlış ise "Yanlış" kutucuğunun altına "✓" işareti koyunuz.

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili cümleler	Doğru	Yanlış
İnternet, üreticiler ve tüketiciler için büyük yarar sağlamaktadır.	✓	
Sanayi Devrimi ile kas gücüne duyulan ihtiyaç artmıştır.	✓	
Telefon, internet, Genel Ağ ticareti hızlandırmıştır.	✓	
İnternet üzerinden alışveriş gün geçtikçe artmaktadır.	✓	
Teknolojinin gelişmesi üretim ve dağıtım olumsuz etkilemiştir.	✓	
Günümüzde birçok iş robotlar yapmaktadır.	✓	
Teknolojik gelişmeler tarımsal verimliliği düşürmüştür.	✓	
Bilgisayar oyunları ekonomi içindeki yerini almıştır.	✓	
E-ticaret sayesinde istediğimiz her şeyi, istediğimiz her yere ulaşabiliyoruz.	✓	
4.5 G ile internete erişim yavaşlamıştır.	✓	

İnternet üzerinden satış yapmak için bir web sitesi kurduğunuz hayal edin. Nasıl bir site tasarladınız? Çiziniz veya yazınız.

www.com.tr meyve sepeti

MorpaKAMPUS Konu anlatımlarına, çalışmalarına ve sınavlara www.morpakampus.com adresinden ulaşabilirsiniz.

DİJİTAL ÇAĞDA EKONOMİ VE TÜKETİM

Ad - Soyad: **Rümeysa Kan**

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili verilen cümleler doğru ise "Doğru", yanlış ise "Yanlış" kutucuğunun altına "✓" işareti koyunuz.

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili cümleler	Doğru	Yanlış
İnternet, üreticiler ve tüketiciler için büyük yarar sağlamaktadır.	✓	
Sanayi Devrimi ile kas gücüne duyulan ihtiyaç artmıştır.		✓
Telefon, İnternet, Genel Ağ ticareti hızlandırmıştır.	✓	
İnternet üzerinden alışveriş gün geçtikçe artmaktadır.	✓	
Teknolojinin gelişmesi üretimi ve dağıtım olumsuz etkilemiştir.		✓
Günümüzde birçok işi robotlar yapmaktadır.	✓	
Teknolojik gelişmeler tarımsal verimliliği düşürmüştür.		✓
Bilgisayar oyunları ekonomi içindeki yerini almıştır.	✓	
E-ticaret sayesinde istediğimiz her şeye, istediğimiz her yerden ulaşabiliyoruz.	✓	
4.5 G ile internete erişim yavaşlamıştır.		✓

İnternet üzerinden satış yapmak için bir web sitesi kurduğunuzda hayal edin. Nasıl bir site tasarladınız? Çiziniz veya yazınız.

TEMBEL OLMAYIN TEST SİTESİ

www.TestAl.com.tr

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili verilen cümleler doğru ise "Doğru", yanlış ise "Yanlış" kutucuğunun altına "✓" işareti koyunuz.

Dijital çağda ekonomi ve tüketim ile ilgili cümleler	Doğru	Yanlış
İnternet, üreticiler ve tüketiciler için büyük yarar sağlamaktadır.		✓
Sanayi Devrimi ile kas gücüne duyulan ihtiyaç artmıştır.		✓
Telefon, internet, Genel Ağ ticareti hızlandırmıştır.	✓	
İnternet üzerinden alışveriş gün geçtikçe artmaktadır.	✓	
Teknolojinin gelişmesi üretim ve dağıtım olumsuz etkilemiştir.		
Günümüzde birçok işi robotlar yapmaktadır.	✓	
Teknolojik gelişmeler tarımsal verimliliği düşürmüştür.		✓
Bilgisayar oyunları ekonomi içindeki yerini almıştır.	✓	
E-ticaret sayesinde istediğimiz her şeye, istediğimiz her yerden ulaşabiliyoruz.	✓	
4.5 G ile internete erişim yavaşlamıştır.		✓

İnternet üzerinden satış yapmak için bir web sitesi kurduğunuzu hayal edin. Nasıl bir site tasarladınız? Çiziniz veya yazınız.

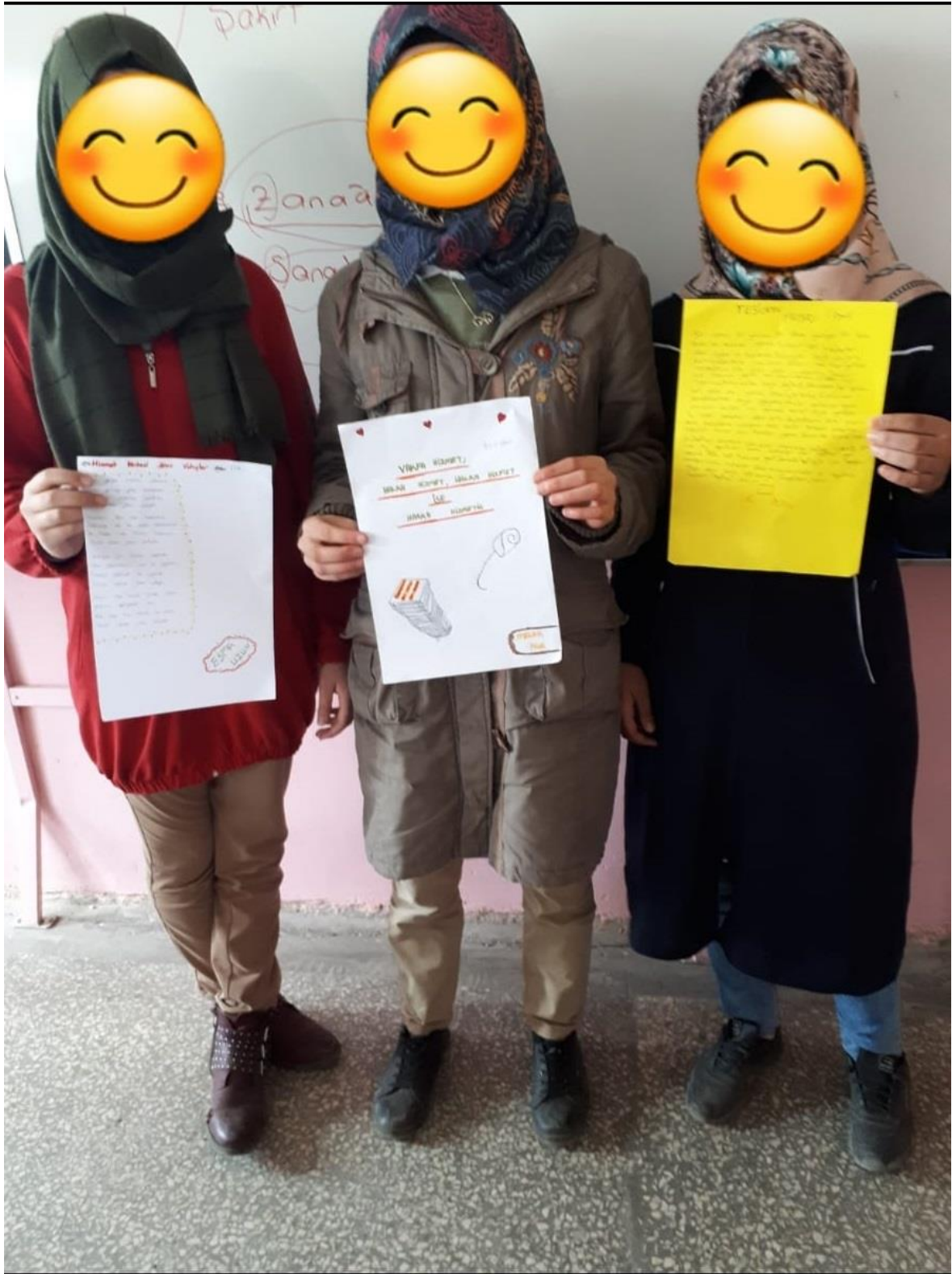
N-SORU

Her hangibir soru varsa yapmanız tek şey N-SORU girmek.

EK-9: Deneysel Uygulamaya Yönelik Fotoğraflar

EK-10: Etik Kurul Onay Formu

Aksaray Üniversitesi - Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
- İnsan Araştırmaları Etik Kurulu
01.03.2019 14:08
Sayı: 34183927-010.99-E.00000376470

00000376470

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı : 2019/21
Konu : Başvurunuz Hk.

Sayın: Esmâ UZUN

11.01.2019 tarih ve 2019/21 protokol sayılı araştırma başvurularınız Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'nun 22.02.2019 tarihli toplantısında görüşülmüş olup kurul karar örneği ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Necmettin AYGÜN
Aksaray Üniversitesi İnsan
Araştırmaları Etik Kurul Başkanı

Ek: İnsan Araştırmaları Etik Kurul Kararı

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
Adres: tarih Bölümü
Tel: 2882194

Bilgi için: Fen Edebiyat Fak
Fax: 2882125
WEB: www.aksaray.edu.tr

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://e-belge.aksaray.edu.tr> adresinden ba33d2af-0ebe-407e-aa1e-641288fcf9f9 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Karar 2019/10: Yürütücülüğünü Dr. Öğr. Üyesi Coşkun ERDAĞ'ın yaptığı "Öğretmen Hesap Verebilirliğinin Belirleyicileri ve Sonuçları" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/10 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/11: Yürütücülüğünü Soner MAHANOĞLU'nun yaptığı "Ortaokul Öğrencilerinin Küresel Isınmaya Yönelik Bilgi ve Algılarının İncelenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/11 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/12: Yürütücülüğünü Doç. Dr. Ümit MORSÜN BÜL'ün yaptığı "Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyeti Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/12 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/13: Yürütücülüğünü Ramazan DEMİREL'in yaptığı "Argümantasyon Destekli Tasarım Beceri Atölyeleri ile Işık Konusunun Öğretiminin Ortaokul Öğrencilerinin Akademik Başarı ve 21. Yüzyıl Yaşam Becerilerine Etkisi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/13 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/14: Yürütücülüğünü Enes AKTULUM'un yaptığı "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara (GDO) Yönelik Bilgi Yapılarının ve Görsel İmajlarının İncelenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/14 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/15: Yürütücülüğünü Öğretim Görevlisi Ayşe Nihan ARIBAŞ'ın yaptığı "Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yabancılaşma Düzeylerinin Belirlenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/15 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/16: Yürütücülüğünü Öğretim Görevlisi Ayşe Nihan ARIBAŞ'ın yaptığı "Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin Belirlenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/16 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

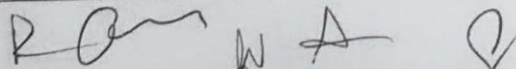
Karar 2019/17: Yürütücülüğünü Öğretim Görevlisi Ayşe Nihan ARIBAŞ'ın yaptığı "Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/17 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/18: Yürütücülüğünü Öğretim Görevlisi Ayşe Nihan ARIBAŞ'ın yaptığı "Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin İşsizlik Kaygısı" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/18 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/19: Yürütücülüğünü Haris Tayyip DİNÇER'in yaptığı "Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Yatkinlik Düzeyleri İle Temel Psikolojik İhtiyaçları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/19 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/20: Yürütücülüğünü Doç. Dr. İbrahim ŞAHİN'in yaptığı "15-17 Yaş Arası Judo Sporcularında Kısa Süreli Kilo Kaybının Bazı Motorik Özelliklere Etkisi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/20 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Karar 2019/21: Yürütücülüğünü Esmâ UZUN'un yaptığı "Ters Yüz Sınıf Modelinin, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Üretim, Dağıtım ve Tüketim Ünitesinde Uygulanmasının Akademik Başarıya Etkisinin İncelenmesi" başlıklı araştırma ile ilgili 2019/21 protokol numaralı başvuru kurumumuz tarafından incelenmiş, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurul Yönergesi'nde belirtilen etik ilkelere uygun olduğuna, toplantıya katılan üyelerin oy birliği ile karar verilmiştir.

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://e-belge.aksaray.edu.tr> adresinden ba33d2af-0ebe-407e-aa1e-641288fc9f9f kodu ile erişebilirsiniz.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Esmâ UZUN

Doğum Yeri ve Tarihi : Antakya -1993

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı

Yüksek Lisans Öğrenimi : Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar: Bahçelievler İmam-Hatip Ortaokulu

İletişim e-posta: esmauzun2100@gmail.com